

**MKB Bank Zrt.
Csoport**

10 011 922 641 911 400
Statisztikai számjel

***Konszolidált
éves
beszámoló***

készült
az EU által átvett Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok
(IFRS) alapján

Kelt: Budapest, 2009. február 23.

2008. december 31.

Tartalomjegyzék

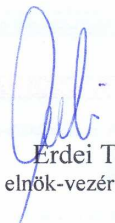
1	Általános információk	8
2	A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak való megfelelés	8
3	Az értékelés alapja	8
4	A jelentős számviteli politikák összefoglalása	9
	a) Bemutatás a pénzügyi kimutatásokban	9
	b) Konzolidáció	9
	c) Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	10
	d) Immateriális javak	11
	e) Tárgyi eszközök	12
	f) Pénzeszközök	13
	g) A valós érték meghatározása	13
	h) Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések	14
	i) Követelések értékvesztése	14
	j) Kereskedési céllal tartott eszközök és kötelezettségek	16
	k) Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok	16
	l) Értékpapírok	17
	m) Származékos termékek	18
	n) Fedezeti elszámolás	19
	o) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése	20
	p) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása	20
	q) Pénzügyi és operatív lízingek	20
	r) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek	21
	s) Céltartalékok	21
	t) Nyereségadó	21
	u) Kamatbevétel és kamatráfordítás	22
	v) Díjak és jutalékok	23
	w) Egyéb bevételek	23
	x) Osztalék	23
	y) Munkavállalói juttatások	23
	z) Szegmensek szerinti jelentés	24
	aa) Külföldi pénznemek	24
	ab) Pénzügyi garanciák	25
	ac) Jegyzett tőke	25
	ad) Egy részvényre jutó eredmény	25
	ae) Még nem alkalmazott standardok és értelmezések	26
5	Pénzügyi kockázat menedzselése	29
	a) Bevezetés és áttekintés	29
	b) Kockázatkezelési tevékenység	29
	c) Hitelkockázat	31
	d) Likviditási kockázat	41
	e) Piaci kockázat	42
	f) Működési kockázatok	47
	g) Tőkemenedzsment	48
6	Pénzeszközök	52
7	Hitelintézetekkel szembeni követelések	53
8	Kereskedési céllal tartott eszközök	53
9	Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	54
	Kamatláb-kockázat valós érték fedezeti ügylete	54
	Egyéb fedezeti célú származékos termékek	54
10	Értékpapírok	55
11	Ügyfelekkel szembeni követelések	57

Ügyfelekkel szembeni követelések amortizált bekerülési értéken	57
Értékvesztés	58
Pénzügyi lízingből származó követelések	60
12 Egyéb eszközök	61
13 Goodwill	62
A pénztermelő egységek értékvesztési vizsgálata	62
14 Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	65
15 Immateriális javak és tárgyi eszközök	66
16 Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	67
17 Folyó- és betétszámlák	68
18 Kereskedési célú kötelezettségek	68
19 Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	68
20 Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	69
Függő tételekre és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	69
Pénzügyi lízingügyletek lízingbe vevőként	69
21 Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	71
22 Hátrасorolt kötelezettségek	72
23 Jegyzett tőke	72
24 Tartalékok	72
Devizaátszámítási tartalék	72
Tőketartalék	72
Általános kockázati céltartalék	72
Értékelési tartalék	73
25 Kisebbségi részesedés	73
26 Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek	73
27 Kamatbevétel	74
28 Kamatráfordítás	74
29 Nettó jutalék- és díjbevétel	75
30 Egyéb működési bevétel	75
31 Értékvesztés és veszteségek fedezetére képzett céltartalék	76
32 Banküzemi költségek	76
33 Nyereségadó	77
Az eredménykimutatásban megjelenített nyereségadó-ráfordítás	77
Az effektív adókulcs megállapítása	77
34 Egy részvényre jutó eredmény	78
35 Függő tételek és kötelezettségek	78
36 Becslések és feltételezések	79
A becslési bizonytalanság fő forrásai	79
A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések	80
37 Számviteli besorolások és valós értékek	82
38 Kapcsolt vállalkozások	84
Kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek	84
39 A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek	85
40 Alapkezelési tevékenység	85
41 Szegmensinformációk	86
Üzleti szegmensek	86
A szegmenseredmény értékelése	89
42 A számviteli politika változásai	90
43 Előző időszaki hibák bemutatása	90
44 Mérlegfordulónap utáni események	92

MKB Bank Zrt. Csoport
2008. december 31-i konszolidált mérleg

	Megjegyzés	2008	2007
Eszközök			
Pénzeszközök	6	212 685	127 298
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	116 611	193 005
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	65 590	57 027
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	80	802
Értékpapírok	10	51 051	41 866
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	2 292 794	1 905 898
Egyéb eszközök	12	18 217	16 063
Goodwill	13	33 650	37 502
Halasztott adókövetelések	26	3 246	2 559
Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	14	11 231	9 946
Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	80 271	73 048
Eszközök összesen		2 885 426	2 465 014
Kötelezettségek			
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	947 109	578 630
Folyó- és betétszámlák	17	1 267 842	1 247 136
Kereskedési célú kötelezettségek	18	30 231	10 579
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	3 224	2 134
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	20	31 604	37 577
Halasztott adókötelezettségek	26	4 173	4 751
Kibocsátott kötvények	21	269 129	269 062
Hátrasorolt kötelezettségek	22	102 892	85 465
Kötelezettségek összesen		2 656 204	2 235 334
Tőke			
Jegyzett tőke	23	14 094	14 094
Tartalékok	24	198 576	199 946
Törzsrésztvényesek számára rendelkezésre álló tőke		212 670	214 040
Kisebbségi részesedés	25	16 552	15 640
Tőke összesen		229 222	229 680
Tőke és kötelezettségek összesen		2 885 426	2 465 014

Kelt: Budapest, 2009. február 23.

 Erdei Tamás
 elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport
A 2008. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált
eredménykimutatás

	Megjegyzés	2008	2007
Kamatbevétel	27	223 807	165 212
Kamatráfordítás	28	141 128	93 426
Nettó kamatjövedelem		82 679	71 786
Nettó jutalék- és díjbevétel	29	19 541	12 896
Egyéb működési bevétel	30	18 224	19 125
Értékvesztések és céltartalékok veszteségek fedezetére	31	43 003	24 774
Banküzemi költségek	32	70 360	59 176
Társult és közös vezetésű vállalkozások adózás előtti eredményéből való részesedés		1 255	1 048
Adózás előtti eredmény		8 336	20 905
Adófizetési kötelezettség	33	1 176	4 036
Adózás utáni eredmény		7 160	16 869
Az anyavállalat részvényeseire jutó		6 449	14 204
Kisebbségi részesedésre jutó		711	2 665
Törzsrészvényesek számára rendelkezésre álló nettó jövedelem (millió Ft)		6 449	14 204
Törzsrészvények átlagos állománya (ezer)		14 094	13 579
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)	34		
Alap		458	1 046
Hígított		458	1 046
Törzsrészvények után fizetett osztalék (Ft)			

Erdei Tamás
 elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport
A saját tőke változásainak konszolidált kimutatása a 2008. december 31-ével
végződő évre

	Megjegyzés	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Devizaátszámtási tartalék	Eredmény-tartalék	Értékelési tartalék	Kisebbségi részesedés	Tőke összesen
2007. január 1-én		13 133	61 253	1 469	102 834	333	14 094	193 116
Részvénykibocsátás és ázszió	23, 24	961	33 199	-	-	-	-	34 160
Devizaárfolyam-változások		-	-	984	-	-	-	984
Értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok átértékelése	24	-	-	-	-	(391)	-	(391)
Kisebbségi részesedések időszaki változásai		-	-	-	(44)	-	(1 071)	(1 115)
Időszaki eredmény		-	-	-	14 204	-	2 665	16 869
Általános kockázati tartalék felhasználása, adóval csökkentve		-	-	-	-	-	-	-
2006. évi osztalék		-	-	-	(16 035)	-	-	(16 035)
Újraemlítés halasztott adó miatt		-	-	-	168	-	-	168
Újraemlítés (Lásd 43. Megjegyzés)	43	-	48	-	1 924	-	(48)	1 924
2007. december 31-én		14 094	94 500	2 453	103 051	(58)	15 640	229 680
Részvénykibocsátás és ázszió	23, 24	-	-	-	-	-	-	-
Devizaárfolyam-változások		-	-	(7 127)	-	-	-	(7 127)
Értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok átértékelése	24	-	-	-	-	(786)	-	(786)
Leányvállalatok vétele/eladása		-	-	-	94	-	-	94
Kisebbségi részesedések időszaki változásai		-	-	-	-	-	895	895
Időszaki eredmény		-	-	-	6 449	-	711	7 160
Általános kockázati tartalék felhasználása, adóval csökkentve		-	-	-	-	-	-	-
2007. évi osztalék		-	-	-	-	-	(694)	(694)
2008. december 31-én		14 094	94 500	(4 674)	109 594	(844)	16 552	229 222

	Megjegyzés	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Devizaátszámtási tartalék	Eredmény-tartalék	Értékelési tartalék	Kisebbségi részesedés	Tőke összesen
2008								
Tőkeozgás		-	-	-	6 543	-	912	7 455
Eredmény		-	-	(7 127)	-	(786)	-	(7 913)
2007								
Tőkeozgás		961	33 199	-	(1 707)	-	1 594	34 047
Eredmény		-	48	984	1 924	(391)	(48)	2 517

Erdei Tamás
 elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport
A 2008. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált cash flow
kimutatás

	Megjegyzés	2008	2007
Működési cash flow			
Adózás előtti eredmény		7 160	16 869
<i>Módosító tételek:</i>			
Értécsökkenés, amortizáció és értékvesztés	15	7 473	5 177
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése	31	1 877	23
Pénzügyi eszközök értékvesztése	11, 31	37 924	23 585
Halasztott adóráfördítés/(-bevétel)	33	(1 265)	(1 725)
	7, 11, 13, 15, 20,		
Árfolyamváltozás	Tőkeváltozás	(2 465)	10
		50 704	43 939
Hitelintézetekkel szembeni követelések változása (bruttó érték)	7	76 374	23 810
Ügyfelekkel szembeni követelések változása (bruttó érték)	11	(426 149)	(466 300)
Kereskedési céllal tartott eszközök változása	8	(7 841)	(3 022)
Értékesíthető értékpapírok állományának változása (átértékelés és értékvesztés nélkül)	10	(10 164)	21 253
Egyéb eszközök változása (bruttó érték)	12	(2 367)	(6 414)
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek változása	16	368 479	150 423
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek változása	17	20 706	163 040
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok változása (tárgyévi provízióképzés nélkül)	20	(6 585)	(10 616)
Kereskedési célú kötelezettségek változása	18	20 742	5 819
		33 194	(122 007)
Működéshez felhasznált nettó pénzáramlás		83 898	(78 068)
Befektetési cash flow			
Befektetések a csoporthoz tartozó társaságokba	10, 13	(296)	(9 782)
A csoporthoz tartozó társaságok elidegenítése	10, 13	-	185
Tárgyi eszközök beszerzése	15	(11 638)	(23 219)
Tárgyi eszközök értékesítése	15	1 004	12 151
Immateriális javak beszerzése	15	(8 466)	(11 487)
Immateriális javak értékesítése	15	4 084	8 792
Befektetéshez felhasznált nettó pénzáramlás		(15 311)	(23 360)
Finanszírozási cash flow			
Kibocsátott kötvények állományának növekedése	21	67	108 355
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	22	17 427	19 749
Új részvények kibocsátása és részvénykibocsátási felárból származó jövedelem	23, 24	-	34 160
Fizetett osztalék		(694)	(16 035)
Finanszírozásból származó nettó pénzáramlás		16 800	146 229
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékek nettó növekedése/csökkenése		85 387	44 801
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékek január 1-jén	6	127 298	82 497
<i>Árfolyamhatás</i>			
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékek december 31-én	6	212 685	127 298

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

Kiegészítő megjegyzések

(8. oldaltól a 91. oldalig)

1 Általános információk

Az MKB Bank Zrt. („MKB” vagy „Bank”) Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank, amely az érvényben lévő magyar jogszabályok szerint működik, tevékenységét a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény határozza meg. Az MKB címe: 1056 Budapest, Váci u. 38.

A Bank 2008. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásai magukban foglalják a Bankot és leányvállalatait (a továbbiakban együttesen: a „Csoport”). A Csoport belföldi és külföldi pénzügyi tevékenységét banki és nem banki leányvállalatokon keresztül bonyolítja le. A konszolidált leányvállalatokkal kapcsolatosan további információt a 39. megjegyzés tartalmaz.

Az MKB a Németországban bejegyzett BayernLB Csoport tagja, amelynek székhelye: D-80333 München, Brienner Str. 18., Németország.

2 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak való megfelelés

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az EU által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) szerint készültek.

Az IFRS-ek az IASB és elődje által kiadott számviteli standardokból, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) és elődje által kiadott értelmezésekből állnak.

A konszolidált pénzügyi kimutatások magyar forintban (Ft), millióra kerekítve kerültek bemutatásra, ha nincs ettől eltérő jelzés. A jelen pénzügyi kimutatások kibocsátását az igazgatóság 2009. február 23-án jóváhagyta.

3 Az értékelés alapja

Az alábbiakban felsoroltak kivételével a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során az értékelés alapja az eredeti bekerülési érték volt:

- a származékos pénzügyi instrumentumok értékelése valós értéken történik
- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat valós értéken értékelik
- az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik
- az egyéb pénzügyi instrumentumokat amortizált bekerülési értéken értékelik.

A pénzügyi kimutatások elkészítése szükségessé teszi, hogy a vezetőség olyan döntéseket, becsléseket és feltevéseket alkalmazzon, amelyek hatással vannak a számviteli politika alkalmazására, valamint az eszközök, kötelezettségek, bevételek és ráfordítások beszámolóban szereplő összegére. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A becslések és a mögöttes feltételezések felülvizsgálata folyamatos. A számviteli becslések módosításai a becslés módosításának időszakában, valamint a módosítás által érintett jövőbeli időszakokban kerülnek kimutatásra.

A becslési bizonytalanság és a számviteli politika alkalmazása terén hozott kritikus döntések fő területeit, amelyek a legjelentősebb hatást gyakorolják a pénzügyi kimutatásokban megjelenített összegekre, a 36. megjegyzés írja le.

4 A jelentős számviteli politikák összefoglalása

A számviteli elvek azon konkrét elvek, alapok, konvenciók, szabályok és gyakorlat, amelyeket a Csoport a konszolidált pénzügyi kimutatások összeállítása és bemutatása során alkalmaz. Az alábbiakban ismertetett számviteli politikák alkalmazása következetesen történt a jelen konszolidált pénzügyi kimutatásokban bemutatott valamennyi időszakra vonatkozóan, és azokat a Csoportba tartozó gazdálkodó egységek következetesen alkalmazták.

a) Bemutató a pénzügyi kimutatásokban

A konszolidált pénzügyi beszámoló az MKB, annak leányvállalatai, közös vezetési vállalatai és társult vállalatai (a „Csoport”) kimutatásait foglalja magában. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és forrásai a konszolidált pénzügyi beszámoló megfelelő sorain jelennek meg, a csoporton belüli egyenlegek és tranzakciók kiszűrése után.

b) Konszolidáció

Leányvállalatok

Leányvállalatok a Csoport által ellenőrzött gazdálkodó egységek. Ellenőrzés akkor áll fenn, ha a Csoport képes egy gazdálkodó egység pénzügyi és működési politikájának irányítására, a tevékenységéből származó haszon megszerzése érdekében. Az ellenőrzés megítélése az aktuálisan gyakorolható potenciális szavazati jogok figyelembevételével történik. Az újonnan megszerzett leányvállalatokat azzal a dátummal kezdődően vonjuk be a konszolidációba, amikor a Csoport megszerezte az ellenőrzést. A leányvállalatok megszerzését a felvásárlási számviteli módszerrel számoljuk el. Az akvizíció költsége az átadott ellenérték adásvételkor fennálló valós értéke, az adott felvásárláshoz közvetlenül hozzárendelhető költségekkel növelve. A megszerzett azonosítható eszközöket, kötelezettségeket és függő kötelezettségeket a felvásárlás napján fennálló valós értékükön értékeljük. Az akvizíció költségéből az azonosítható eszközök, kötelezettségek és függő kötelezettségek Csoportra jutó részének valós értékét meghaladó részt goodwillként mutatjuk ki. Ha az akvizíció költsége kisebb, mint a megszerzett üzleti vállalkozás azonosítható eszközei, kötelezettségei és függő kötelezettségei Csoportra jutó részének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jelenítjük meg.

Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely behatárolt és pontosan meghatározott cél, például konkrét hitelfelvételi vagy hitelnyújtási ügylet végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek.

Speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásai akkor szerepelnek a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaiban, ha a kapcsolat lényege az, hogy a Csoport ellenőrzi a speciális célú gazdálkodó egységet.

Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a gazdálkodó egységeknek a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak akkor, ha a Csoport ellenőrzi a gazdálkodó egységet. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 40. megjegyzés tartalmazza.

A konszolidáció során kiszűrt ügyletek

A konszolidáció során kiszűrjük a csoportközi egyenlegeket, valamint a csoportközi ügyletekből származó, nem realizált bevételeket és ráfordításokat. A nem realizált veszteség kiszűrése a realizálatlan nyereség kiszűréssel azonos módon történik, de csak ha nincs értékvesztésre utaló jel.

c) Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések

Közös vezetésű vállalkozások

Ahol a Csoport szerződéses megállapodás keretében egy vagy több féllel együtt közös ellenőrzés alatt álló gazdasági tevékenységet folytat, a vállalkozásban lévő érdekeltségét közös vezetésű vállalkozásként sorolja be. A közös vezetésű vállalkozások a konszolidált beszámolóban a tőkemódszer alapján, a közös ellenőrzés tényleges kezdetének napjától a közös ellenőrzés tényleges megszűnésének napjáig kerülnek bemutatásra. A módszer értelmében az ilyen befektetések kezdeti megjelenítése bekerülési értéken történik, beleértve a kapcsolódó goodwillt, majd azt követően kerül sor módosításukra a Csoportra jutó nettó eszközök felvásárlás utáni változásának megfelelően.

Társult vállalkozások

Az MKB társult vállalkozásként sorolja be az olyan gazdálkodó egységekben lévő befektetéseket, amelyek felett jelentős befolyást gyakorol, és amelyek se nem leányvállalatok, se nem közös vezetésű vállalkozások. A besorolás meghatározása céljából az ellenőrzés képesség egy gazdálkodó egység vagy üzleti tevékenység pénzügyi és működési politikájának irányítására, az annak tevékenységéből származó haszon megszerzése érdekében. A társult vállalkozások elszámolása tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag azért szereztük meg és tartjuk, hogy a közeljövőben elidegenítsük; ebben az esetben elszámolására a bekerülési érték módszerrel kerül sor. A módszer értelmében az ilyen befektetések kezdeti megjelenítése bekerülési értéken történik, beleértve a kapcsolódó goodwillt, majd azt követően kerül sor módosításukra az MKB-ra jutó nettó eszközök felvásárlás utáni változásának megfelelően.

Az MKB és társult, illetve közös vezetésű vállalkozásai közötti ügyletekből származó nyereséget az MKB adott társult vagy közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedésének mértékéig kiszűrjük. A veszteségeket szintén kiszűrjük az MKB adott társult vagy közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedésének mértékéig, kivéve, ha az ügylet bizonyítottan értékvesztett.

A Csoport jelentős közös vezetésű és társult vállalkozásainak listáját a 39. megjegyzés tartalmazza.

d) Immateriális javak

Az immateriális javak fizikai megjelenés nélküli, azonosítható, nem pénzügyi eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk, beleértve leányvállalatok felvásárlását, valamint közös vezetésű és társult vállalkozásokban való részesedés szerzése nyomán merül fel, amikor az akvizíció költsége meghaladja a megszerzett azonosítható eszközökből, kötelezettségekből és függő kötelezettségekből a Csoportra eső rész valós értékét. Ha a Csoport részesedése egy felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek valós értékében nagyobb, mint az akvizíció költsége, a többletet azonnal az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg.

2004 végéig a goodwill 5 év alatt, lineáris módszerrel került amortizálásra. 2005-től kezdődően amortizálás helyett évente a goodwill értékvesztés szempontjából történő vizsgálatára kerül sor.

Az értékvesztés vizsgálata céljából a goodwill felosztásra kerül a Csoport egy vagy több pénztermelő egységére, amelyek várhatóan részesednek az üzleti kombináció szinergiáiból, függetlenül attól, hogy egyéb eszközt vagy forrást rendeltek-e azokhoz. Értékvesztés vizsgálatára legalább évente, illetve akkor kerül sor, ha arra utaló jelzés van, hogy a pénztermelő egység értékvesztett lehet. Az értékvesztés vizsgálata során a pénztermelő egységből származó várható jövőbeli cash-flow-k jelenértékét hasonlítjuk össze az egység goodwillt tartalmazó nettó eszközeinek könyv szerinti értékével. A goodwillt halmozott értékvesztés miatti veszteségekkel csökkentett bekerülési értéken mutatjuk ki. A goodwillre vonatkozóan megjelenített értékvesztés miatti veszteségeket az eredmény-kimutatásban számoljuk el, és azokat nem írjuk vissza egy későbbi időszakban.

A közös vezetésű és társult vállalkozásokban történő részesedésszerzés nyomán felmerült goodwillt a „Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések” soron mutatjuk ki.

Valamely üzleti vállalkozás elidegenítésének időpontjában a kapcsolódó goodwillt a nettó eszközök MKB-ra jutó részének tekintjük az elidegenítés nyereségének vagy veszteségének kiszámítása során. A számítás során alkalmazott feltevésekről további részletek a 13. megjegyzésben találhatóak.

Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott értékcsökkenéssel és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik. Az immateriális javak leírására azok 15 évet meg nem haladó hasznos élettartama alatt, a használatbavétel napjától kezdődően, lineáris értékcsökkenési módszer alkalmazásával kerül sor.

A határozatlan hasznos élettartamú, vagy a használatbavételre még készen nem álló immateriális javakat legalább évente vizsgálni kell értékvesztés szempontjából. Ezt az értékvesztési vizsgálatot az év során bármikor el lehet végezni, feltéve, hogy azt minden évben azonos időpontban végzik el. A tárgyidőszak során megjelenített immateriális eszközt a tárgyév vége előtt értékvesztési vizsgálatnak vetjük alá.

A saját fejlesztésű immateriális javak (szoftverek) ráfordításait eszközként jelenítjük meg, ha a Csoport bizonyítani tudja arra vonatkozó szándékát és képességét, hogy befejezze a fejlesztést és a szoftvereket jövőbeli gazdasági hasznót eredményező módon használja, valamint megbízhatóan mérni tudja a fejlesztés befejezésének költségeit. A saját fejlesztésű szoftverek aktivált költségei a szoftverek fejlesztéséhez közvetlenül hozzárendelhető valamennyi költséget magukban foglalják, és azokat a szoftverek hasznos élettartama alatt amortizáljuk. A saját fejlesztésű szoftverek megjelenítése halmozott amortizációval és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik.

A szoftverek utáni későbbi ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítást felmerüléskor költségként számolunk el.

e) Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök értékelése, beleértve az idegen ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték az adott eszköz megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető ráfordításokat tartalmazza. Ha a tárgyi eszközök egyes részeinek eltérő a hasznos élettartama, azokat a tárgyi eszközök között külön tételekként (fő elemek) számolják el.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- földterület után nem számolunk el értékcsökkenést
- a saját tulajdonú épületeket 0-50 év alatt írjuk le
- a lízingelt épületeket a lízing hátralévő futamideje, vagy az épületek hátralévő hasznos élettartama alatt írjuk le.

Egyes épületek becsült maradványértéke magasabb, mint könyv szerinti értékük, ezért ezek után nem számolunk el értékcsökkenést.

A berendezéseket és felszereléseket (köztük az operatív lízingben lévő berendezéseket, ahol az MKB Csoport a lízingbe adó) értékvesztés miatti veszteséggel, valamint az eszközök hasznos élettartama (maximum 20 év, de

általában 5 és 10 év között) alatti leírást szolgáló lineáris értékcsökkenési leírással csökkentett bekerülési értéken tartjuk nyilván.

A tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását az eredmény-kimutatás „Banküzemi költségek” sora tartalmazza.

A tárgyi eszközöket értékvesztési vizsgálatnak vetjük alá olyan események, vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

A tárgyi eszközök elidegenítése vagy selejtezése utáni nettó nyereséget vagy veszteséget az „Egyéb működési bevételek” között szerepeltetjük az elidegenítés vagy selejtezés évében.

f) Pénzeszközök

A pénzeszközök tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejáratuk három hónavnál rövidebb időszak, piaci értékük változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövidtávú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken szerepelnek a mérlegben.

g) A valós érték meghatározása

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése valós értéken történik. A szokásos üzletmenet során egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke). Bizonyos körülmények között azonban a valós érték az azonos instrumentummal (módosítás vagy átstrukturálás nélkül) folytatott egyéb megfigyelhető, aktuális piaci tranzakciókon, vagy olyan értékelési technikán alapul, amelynek változói között csak megfigyelhető piaci adatok vannak, például kamatláb-hozamgörbék, opcióvolatilitások és devizaárfolyamok. Ha van erre utaló jel, a Csoport kereskedési nyereséget vagy veszteséget jelenít meg a pénzügyi instrumentum keletkezésekor. Ha meg nem figyelhető piaci adatok jelentős hatást gyakorolnak a pénzügyi instrumentumok értékelésére, nem jelenítjük meg azonnal az eredmény-kimutatásban az értékelési modell által a tranzakciós árhoz képest jelzett teljes kezdeti valószínűérték-különbséget, hanem azt vagy megfelelő alapon az ügylet teljes tartamára mutatjuk ki, vagy amikor az inputok megfigyelhetővé válnak, esetleg amikor az ügylet lejár vagy azt lezárjuk, vagy amikor a Csoport ellenügyletet köt.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének alapja eszközök esetében a vételi árfolyam, kötelezettségek esetében pedig az eladási árfolyam. Ha nem állnak rendelkezésre független árak, a megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal határozzuk meg a valós értékeket. Ilyen technika például a megfigyelhető piaci árakkal rendelkező hasonló instrumentumokkal történő összehasonlítás, a diszkontált cash-flow számítás, az opcióárazási modellek, valamint más, a piaci szereplők által általánosan alkalmazott értékelési technikák. Pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan elképzelhető, hogy a valós érték részben vagy

egészben olyan feltevéseken alapuló értékelési technikák alkalmazásával kerül meghatározásra, amelyeket nem támasztanak alá aktuális piaci ügyletekből vett árak vagy megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték értékelési technikák alkalmazásával történő számításakor az adott esetnek megfelelően figyelembe vesznek olyan tényezőket, mint az eladási és vételi árfolyam különbözete, a hitelminőség és a modell bizonytalanságai. Az értékelési technikák magukban foglalnak olyan feltevéseket, amelyeket más piaci szereplők alkalmaznának értékeléseikben, többek között kamatláb-hozamgörbékre, árfolyamokra, volatilitásokra, valamint előtörlesztési és nem teljesítési arányokra vonatkozó feltevéseket. Amikor pénzügyi instrumentumok valamely portfóliójának van aktív piacon jegyzett árfolyama, az instrumentumok valós értékét az egységek számának és a jegyzett árfolyamnak a szorzataként határozzuk meg, és nem alkalmazunk mennyiségi diszkontot.

Ha valamely valós értéken értékelt pénzügyi eszköz valós értéke negatívvá válik, pénzügyi kötelezettségként tartjuk nyilván mindaddig, amíg valós értéke nem válik pozitívvá, amikor is pénzügyi eszközként jelenítjük meg.

A pénzügyi kötelezettségek valós értékét jegyzett piaci árfolyamok alapján, ha azok rendelkezésre állnak, vagy értékelési technikák alkalmazásával határozzuk meg. Ezek a valós értékek magukban foglalják a piaci szereplők megítélésait a Csoport kötelezettségeire vonatkozó megfelelő hitelképességi kamatfelárral kapcsolatosan.

h) Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések

A hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések a Csoport által keletkeztetett hitelkihelyezések, amelyeket nem soroltunk be sem a kereskedési célú, sem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába. A hitelkihelyezéseket akkor jelenítjük meg, amikor azok folyósításra kerülnek a hitelfelvevőknek (teljesítés időpontja). Kivezetésükre akkor kerül sor, amikor a hitelfelvevők visszafizetik kötelezettségeiket, vagy a hiteleket eladjuk vagy leírjuk, vagy lényegileg a tulajdonlással járó minden kockázatot és hasznot átadjuk. Kezdeti megjelenítésük a közvetlenül hozzárendelhető tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik, azt követően amortizált bekerülési értéken értékeljük őket az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, értékvesztés miatti veszteséggel csökkentve. Ha a követelést valós érték fedezeti ügyletként megjelölt és annak minősülő származékos termékkel fedezzük, az ilyen fedezettel rendelkező követelés könyv szerinti értéke a fedezett kockázat szempontjából valós értékre kerül módosításra.

i) Követelések értékvesztése

Minden mérlegfordulónapon a Csoport felméri, van-e objektív bizonyítéka a követelések értékvesztésének. Követelések akkor értékvesztettek, ha objektív bizonyíték jelzi, hogy az eszköz kezdeti megjelenítése után veszteséget okozó esemény történt, és ez a veszteséget okozó esemény megbízhatóan becsülhető hatással van az eszköz jövőbeni cash flow-ira.

A követelések értékvesztésére vonatkozó objektív bizonyíték lehet a hitelfelvevő nem teljesítése vagy késedelmessége, a hitelkihelyezés átütemezése olyan feltételekkel, amelyeket egyébként a Csoport nem alkalmazna, arra utaló jelzések, hogy a hitelfelvevő vagy a kibocsátó csődbe megy, vagy egy eszközcsoporthoz tartozó más

megfigyelhető adatok, mint például a csoportban lévő hitelfelvevők fizetési helyzetében bekövetkező kedvezőtlen változások, vagy gazdasági körülmények, amelyek összefüggnek a csoporton belüli nem teljesítésekkel.

Értékvesztést egyedi hitelekre, valamint csoportos értékvesztés esetében hitelcsoportokra képzünk. Az értékvesztés miatti veszteségeket az eredménnyel szemben számoljuk el. Az értékvesztett hitelek könyv szerinti értékét a mérlegfordulónapon értékvesztési számlák használatával csökkentjük. Jövőbeli eseményekből várt veszteségeket nem jelenítünk meg.

Egyedileg értékelt hitelek és követelések

Minden egyedileg jelentősnek tekintett hitelre vonatkozóan a Csoport minden egyes mérlegfordulónapon egyedileg felméri, van-e objektív bizonyíték a hitel értékvesztésére. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök értékvesztés miatti vesztesége a pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke és a becsült cash-flow-knak az eszköz eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértéke közötti különbözet. A veszteségeket az eredményben számoljuk el, és azok a követelésekkel szembeni értékvesztési számlán jelennek meg. Az értékvesztett eszközök után továbbra is számolunk el kamatot a diszkont lebontásán keresztül.

Csoportosan értékelt hitelek és követelések

Az olyan hitelek homogén csoportjára, amelyek egyedileg nem jelentősek, csoportosan képzünk értékvesztést. Az egyedileg értékelt, de értékvesztést nem szenvedett hitelek nem képezik a csoportos értékelés alapját.

Az egyedileg nem értékelt hiteleket hitelkockázati jellemzőik alapján csoportosítjuk a becsült csoportos értékvesztés megállapítása céljából. Az ilyen hitelcsoportok veszteségeit egyedileg mutatjuk ki az egyes hitelek leírásakor, amikor is azok a csoportból kivételre kerülnek.

Csoportos értékvesztés meghatározásakor a Csoport a nem teljesítési valószínűség, a megtérülések időzítése és a felmerült veszteségösszegek múltbeli tendenciáinak alapján statisztikai modellezést alkalmaz, módosítva a vezetőség arra vonatkozó megítélésével, hogy az aktuális gazdasági és hitelezési viszonyok alapján a tényleges veszteségek valószínűleg magasabbak vagy alacsonyabbak-e a múltbeli adatok alapján becsülnél. A nem teljesítési arányokat, veszteségarányokat és a jövőbeli megtérülések várható időzítését rendszeresen összevetik külső viszonyítási alapokkal.

Újratárgyalt hitelek

A csoportos értékvesztés alá vont olyan hiteleket, amelyeknek feltételeit újratárgyaltuk, nem tekintjük többé késedelmesnek, hanem értékelés szempontjából új hitelként kezeljük, mihelyt befolyt az új megállapodás értelmében előírt minimális számú fizetés. Az egyedi értékvesztés alá vont olyan hiteleket, amelyeknek feltételeit újratárgyalták, folyamatosan felülvizsgáljuk annak meghatározása céljából, hogy továbbra is értékvesztettek-e, vagy késedelmesnek kell tekinteni azokat.

Követelések leírása

A hitelt (és a kapcsolódó értékvesztési számlát) rendszerint részben vagy teljesen leírjuk, ha nincs reális kilátás a tőkeösszeg megtérülésére, és biztosítékkal fedezett hitel esetén, amikor a biztosíték realizálásából származó bevételek befolyának.

Értékvesztés visszairása

Ha valamely értékvesztés miatti veszteség összege csökken egy későbbi időszakban, és a csökkenés objektív módon az értékvesztés megjelenítését követően bekövetkező eseményhez kapcsolható, a többletet visszairjuk az értékvesztési számla megfelelő csökkentésével. A visszairást az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg.

Hitelekért cserében megszerzett eszközök

A hitelekért cserében, szokásos realizálás részeként megszerzett nem pénzügyi eszközöket értékesítésre tartott eszközként tartjuk nyilván az „Egyéb eszközök” között. A megszerzett eszközt annak (értékesítési költségekkel csökkentett) valós értéke és a hitel (értékvesztés nélküli) könyv szerinti értéke közül az alacsonyabbikon mutatjuk ki. Az értékesítésre tartott eszközök után nem számolunk el értékcsökkenési leírást. A megszerzett eszköz bármely későbbi leírását az értékesítési költségekkel csökkentett valós értékre az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg az „Egyéb működési bevételek” között. Az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték bármely későbbi növekedését, amíg az nem haladja meg a felhalmozott értékvesztést, szintén az „Egyéb működési bevételek” között jelenítjük meg az elidegenítésből származó nyereséggel vagy veszteséggel együtt.

j) Kereskedési céllal tartott eszközök és kötelezettségek

Kincstárjegyeket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és részvényeket akkor sorolunk be kereskedési céllal tartottként, ha megszerzésükre elsősorban rövid időn belül történő értékesítés vagy visszavásárlás céljából került sor. Az ilyen pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket a kötési időpontban jelenítjük meg, amikor a Csoport értékpapírok vételére vagy eladására partnerekkel szerződést köt, és kivezetésük rendszeresen akkor történik, amikor eladjuk (eszközök) vagy megszüntetjük (kötelezettségek) azokat. A kezdeti értékelés valós értéken történik, a tranzakciós költségek eredményben való elszámolásával. A későbbiekben valós értéküket újraértékeljük, és az annak változásából származó nyereséget és veszteséget felmerüléskor az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg az „Egyéb működési bevételek” között.

A kereskedési céllal tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatot kereskedési eredményként mutatjuk ki esedékességgel az egyéb működési bevételek között. A kereskedési céllal tartott tőkeinstrumentumok utáni osztalékokat elkülönítve jelenítjük meg a kamatbevételek között, amikor megkaptuk. A kereskedési céllal megszerzett pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamatot egyéb működési ráfordításként mutatjuk ki.

k) Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok

A kereskedési céllal tartottakon kívüli pénzügyi instrumentumokat akkor soroljuk ebbe a kategóriába, ha megfelelnek egy vagy több kritériumnak a lentebb részletezettek közül, és ha a vezetés ilyenként jelöli meg azokat. A Csoport valós értéken értékeltként jelölhet meg pénzügyi instrumentumokat, ha a megjelölés kiküszöböl vagy jelentősen csökkent olyan értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciákat, amelyek felmerülnének, ha más alapokon értékelnénk a pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket, illetve jelenítenénk meg az azok utáni

nyereséget vagy veszteséget. Ennek a kritériumnak az értelmében a Csoport által megjelölt pénzügyi instrumentumok fő csoportjai a következők:

Hosszú lejáratú betétek

Dokumentált kamatláb- és devizakockázat-kezelési stratégia részeként befektetési alapoktól származó bizonyos fix kamatozású, hosszú lejáratú betétek után fizetendő kamat párosításra került „fixet kap/változót fizet” kamatlábswapokból és kétdevizás kamatlábswapokból származó kamattal. Számviteli inkonzisztencia merülne fel, ha a betéteket amortizált bekerülési értéken számolnánk el, miközben a kapcsolódó származékos termékeket az eredménnyel szemben valós értéken értékeljük. A hosszú lejáratú betétek valós értéken értékeltként való megjelölésével a hosszú lejáratú betétek valós értékének változása is az eredmény-kimutatásban kerül megjelenítésre.

Strukturált kötvény

Az MKB 2008-ban strukturált kötvényeket bocsátott ki lakossági és intézményi ügyfelei számára. Ezekben a kötvényekben beágyazott származékos termékek (opciók) vannak, amelyeket az IAS 39 11. bekezdése szerint el kell különíteni, kivéve, ha a hibrid instrumentumokat valós értéken értékelik. A Csoport kiküszöbölte az említett opciókból származó kockázatot azáltal, hogy ellen-opciós ügyleteket kötött. Az értékelési inkonzisztenciák megszüntetése céljából ezeket a strukturált kötvényeket teljes egészükben eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöljük meg, és ennek következtében a beágyazott származékos termékeket nem különítjük el.

A valós értéken értékeltként történő megjelölés visszavonhatatlan. A megjelölt pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket akkor jelenítjük meg, amikor a Csoport megkötöti a szerződéses megállapodást a partnerekkel, ami rendszerint a kötési időpont, és kivezetésük rendszeren akkor történik, amikor eladjuk (eszközök) vagy megszüntetjük (kötelezettségek) azokat. A kezdeti értékelés valós értéken történik, a tranzakciós költségek eredményben való közvetlen elszámolásával. A későbbiekben a valós értéket újraértékeljük, és az annak változásából származó nyereséget és veszteséget a „Kamatbevételben” jelenítjük meg.

1) Értékpapírok

A valós értéken megjelölteken kívüli, folyamatosan tartani szándékozott kincstárjegyeket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és részvényeket (4 k) megjegyzés), értékesíthetőként soroljuk be. A lejáratig tartandó kategóriát csoportszinten nem használjuk. A pénzügyi befektetéseket kötéskor jelenítjük meg, amikor a Csoport értékpapír vásárlására szerződést köt a partnerekkel, és azokat rendszeren akkor vezetjük ki, amikor eladjuk az értékpapírokat, vagy a hitelfelvevők visszafizetik kötelmeiket.

Az értékesíthető értékpapírok kezdeti értékelése közvetlen és egyedileg hozzákapcsolható tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik. A későbbiekben valós értéken újraértékeljük őket, és a változásokat a saját tőkében jelenítjük meg az „Átértékelési tartalékban” (24. megjegyzés), amíg az értékpapírokat el nem adjuk, vagy értékvesztetté nem válnak. Az értékesíthető értékpapírok eladásakor a korábban a saját tőkében megjelenített halmozott nyereséget vagy veszteséget az eredmény-kimutatásba vezetjük át az „Egyéb működési bevételek” közé.

Minden mérlegfordulónapon felmérjük, hogy van-e objektív bizonyítéka valamely pénzügyi eszköz vagy eszközcsoport értékvesztésének. Ez rendszerint akkor merül fel, ha az eszközből vagy eszközcsoportból származó jövőbeli cash-flow-t érintő kedvezőtlen hatás megbízhatóan előre jelezhető. Ha egy értékesíthető értékpapír értékvesztetté válik, a halmozott veszteséget (amely az eszköz tőketörlesztéssel és amortizációval csökkentett bekerülési értéke, valamint jelenlegi valós értéke közötti különbség, csökkentve az adott eszközre vonatkozóan korábban az eredményben elszámolt értékvesztés miatti veszteséggel) kivezetjük a saját tőkéből és az eredményben számoljuk el.

Ha egy későbbi esemény miatt az értékesíthető, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír utáni értékvesztés miatti veszteség csökken, az értékvesztés miatti veszteséget visszaírjuk az eredménnyel szemben. Az értékvesztett értékesíthető részvények valós értékének bármely későbbi megtérülését azonban közvetlenül a saját tőkében jelenítjük meg. Az értékvesztés-képzés időértéknek tulajdonítható változásai a kamatbevétel részeként jelentkeznek.

m) Származékos termékek

A származékos termékek kezdeti megjelenítése, valamint későbbi újraértékelése valós értéken történik. A tőzsdén forgalmazott származékos termékek valós értékét jegyzett piaci árfolyamok alapján állapítjuk meg. A tőzsdén kívül forgalmazott származékos termékek valós értékének meghatározása értékelési technikák, köztük diszkontált cash-flow modellek és opcióárazási modellek alkalmazásával történik.

Származékos termékek beágyazódhatnak más pénzügyi instrumentumokba. A beágyazott származékos termékeket különálló származékos terméként kezeljük, ha gazdasági jellemzőik és kockázataik nem kapcsolódnak egyértelműen és szorosan az alapszerződés jellemzőihez és kockázataihoz; a beágyazott származékos termék megfelelne az önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lenne; továbbá a kombinált szerződést nem kereskedési céllal tartjuk illetve nem valós értéken értékeltként van megjelölve. Az ilyen beágyazott származékos termékeket valós értéken értékeljük, annak változásait az eredményben jelenítve meg.

A származékos termékeket eszközként soroljuk be, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségeként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből származó származékos eszközöket és kötelezettségeket csak akkor nettósítjuk, ha az ügyleteket ugyanazzal a partnerrel kötöttük, megvan a beszámítás joga, és a felek nettó alapon szándékoznak rendezni a cash-flow-kat.

A valós értékelésből származó nyereség és veszteség megjelenítésének módja nem függ attól, hogy a származékos termékeket kereskedési céllal tartjuk-e vagy fedezeti instrumentumként vannak-e megjelölve. A kereskedési céllal tartott vagy fedezeti kapcsolatokban fedezeti instrumentumként megjelölt származékos termékek valós értékének változásából származó minden nyereséget és veszteséget az eredményben jelenítünk meg, mivel a Csoport csak valós érték fedezeti ügyleteket használ kockázatai fedezésére.

n) Fedezeti elszámolás

Eszköz-forrás gazdálkodási tevékenysége részeként a Csoport kamatlábswapokat és kétdevizás kamatlábswapokat használ meglévő kamatláb- és devizakitettségei fedezésére. Egy fedezeti kapcsolat akkor, és csak akkor felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek, ha az alábbi kritériumok mindegyike teljesül:

- az ügylet kezdetén formálisan dokumentálják a fedezeti kapcsolatot, amelyben azonosításra kerül többek között a fedezeti instrumentum, a fedezett tétel, valamint a fedezett kockázat jellege
- a fedezeti ügylet kezdetkor várhatóan, illetve a fedezeti időszakban ténylegesen nagyon hatékony
- a fedezeti ügylet hatékonysága megbízhatóan mérhető.

A Csoport emellett előírja annak folyamatos, dokumentált értékelését, hogy a fedezeti ügyletekben alkalmazott fedezeti instrumentumok, elsősorban származékos termékek, nagyon hatékonyak-e a fedezett tételek valós értékében a fedezett kockázatnak tulajdoníthatóan bekövetkező változások ellentételezése szempontjából. A megjelölt minősített fedezeti instrumentumok utáni kamatot a „Kamatbevételek” vagy „Kamatráfordítások” között mutatjuk ki.

Valós érték fedezeti ügylet

A valós érték fedezeti ügylet olyan szerződés, amely egy megjelenített eszközhöz vagy kötelezettséghez, vagy ilyen eszköz, illetve kötelezettség azonosítható részéhez kapcsolódó, a nettó eredményre hatással lévő kockázatnak tulajdonítható valós érték változás fedezésére szolgál. A fedezeti instrumentum valós értékre történő ártértékeléséből származó, valamint a fedezett tételen realizált, a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereséget vagy veszteséget az időszaki nettó eredményben kell elszámolni.

Ha egy fedezeti kapcsolat már nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, a fedezett tétel könyv szerinti értékének halmozott módosítását újraszámított effektív kamatláb alapján amortizáljuk az eredménnyel szemben a lejáratig hátralévő idő alatt, kivéve, ha a fedezett tétel kivezetésre került, amely esetben azt azonnal átvezetjük az eredménybe.

A fedezeti hatékonyság vizsgálata

A fedezeti elszámolásnak való megfeleléshez a Csoport előírja, hogy minden egyes fedezeti kapcsolatnak a fedezeti kapcsolat kezdetekor és teljes időtartama alatt várhatóan nagyon hatékonyan (jövőre vonatkozó hatékonyság), illetve folyamatosan ténylegesen hatékonyan (visszamenőleges hatékonyság) kell lennie.

Az egyes fedezeti kapcsolatok dokumentációja tartalmazza, hogyan mérjük a fedezeti ügylet hatékonyságát. Az, hogy a Csoport milyen módszert vesz át a fedezeti ügylet hatékonyságának mérésére, a kockázatkezelési stratégiájától függ.

A jövőre néző hatékonysághoz a fedezeti instrumentumnak várhatóan nagyon hatékonyan kell ellentételeznie a valós értékben a fedezett kockázatnak tulajdoníthatóan bekövetkező változásokat abban az időszakban, amelyre a fedezeti kapcsolat megjelölésre került. A tényleges hatékonyság eléréséhez a valós értékek változásának 80-125 százalékos tartományon belül kell egymást ellentételezniük.

o) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése

A Csoport akkor vezet ki egy pénzügyi eszközt, ha az eszközből származó cash-flow-khoz való szerződéses jogok lejárnak, vagy átadja a jogokat, hogy megkapja a pénzügyi eszköz utáni szerződéses cash-flow-kat egy olyan ügyletben, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonlásával járó minden kockázat és haszon átadásra kerül. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltséget különálló eszközként vagy kötelezettségként jelenítünk meg.

A Csoport akkor vezet ki egy pénzügyi kötelezettséget, amikor annak szerződéses kötelmeit teljesítették, törölték, vagy azok lejártak.

A Csoport köt olyan ügyleteket, amelyeknél átadja a mérlegében megjelenített eszközöket, azonban teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközök kockázatait és hasznait. Ha valamennyi vagy lényegileg valamennyi kockázatot és hasznat megtartjuk, akkor az átadott eszközöket nem vezetjük ki a mérlegből. A valamennyi vagy lényegileg valamennyi kockázat és haszon megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például a repo ügyletek.

p) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása

A pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket akkor nettósítjuk, és a nettó összeget akkor mutatjuk ki a mérlegben, amikor törvényes úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség teljesítése.

q) Pénzügyi és operatív lízingek

Pénzügyi lízingként soroljuk be az olyan megállapodásokat, amelyek az eszközök tulajdonlásával járó lényegileg valamennyi jogot és hasznat átadják a partnernek, de a tulajdonjogot nem feltétlenül. Ha a Csoport pénzügyi lízingben lízingbe adó, a lízing értelmében járó összegeket a meg nem szolgált díjak levonása után, az adott esetben megfelelően a „Hitelintézetekkel szembeni követelések” vagy az „Ügyfelekkel szembeni követelések” között mutatja ki. A pénzügyibevétel-követelést a „Kamatbevételek” között jelenítjük meg a lízing időszaka alatt, hogy a lízingbe történő nettó befektetés utáni állandó megtérülési rátát adjon ki.

Ha a Csoport pénzügyi lízingben lízingbe vevő, a lízingelt eszközöket aktiválja, és az „Immateriális javak és tárgyi eszközök” között mutatja ki, míg a lízingbe adó felé fennálló megfelelő kötelezettséget az „Egyéb kötelezettségek és céltartalékok” között. A pénzügyi lízing és a kapcsolódó kötelezettség kezdeti megjelenítése az eszköz valós értékén történik, vagy a minimális lízingfizetések jelenértékén, ha az alacsonyabb. A fizetendő finanszírozási költségeket a „Kamatráfordítások” között jelenítjük meg a lízingszerződés ideje alatt a lízing implicit kamatlába alapján, hogy állandó kamatlábat adjon ki a kötelezettség fennmaradó egyenlege után.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolunk be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízing tárgyát képező eszközöket az „Immateriális javak és tárgyi eszközök” között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteségeket akkor mutatunk ki, ha a maradványértékek nem térülnek meg teljes

mértékben, és ezáltal a berendezés könyv szerinti értékére értékvesztést kell elszámolni. Ha a Csoport a lízingbe vevő, a lízingelt eszközök nem jelennek meg a mérlegben. Az operatív lízingek keretében fizetendő, illetve járó bérleti díjakat lineáris módon számoljuk el a lízingszerződések időtartama alatt, és a „Banküzemi költségek”, illetve „Egyéb működési bevételek” között mutatjuk ki.

r) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek a Csoport adósságfinanszírozási forrásai.

Ha a Csoport elad egy pénzügyi eszközt és ezzel egy időben visszavásárlási vagy értékpapír-kölcsönzési megállapodást köt az eszköz (vagy egy hasonló eszköz) jövőbeni időpontban, rögzített áron történő visszavásárlására, a konstrukciót betétként számolja el, és a mögöttes eszközt továbbra is megjeleníti a Csoport pénzügyi kimutatásaiban.

A betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik, a későbbiekben pedig amortizált bekerülési értéken az effektív kamat módszer alkalmazásával, kivéve, ha a Csoport úgy dönt, hogy a kötelezettségeket az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként szerepelteti a könyvekben.

A Csoport egyes betéteket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és hátrasorolt kötelezettségeket valós értéken mutat ki, a valós érték változásait rögtön az eredményben jelenítve meg, a számviteli politikában leírtak szerint (4 k) megjegyzés).

s) Céltartalékok

Céltartalékot mutatunk ki, ha múltbeli események következtében a Csoportnak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan megbecsülhető, és valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja igényelni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A bizonyos garanciákat magukban foglaló függő kötelezettségek múltbeli események nyomán felmerülő lehetséges kötelmek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény megtörténte vagy meg nem történte igazolja majd. A függő kötelezettségeket nem jelenítjük meg a pénzügyi kimutatásokban, de közzétesszük, kivéve, ha a rendezés valószínűsége kicsi.

t) Nyereségadó

A nyereségadó tényleges és halasztott adót tartalmaz. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítjük meg, kivéve amennyiben az közvetlenül a saját tőkében kimutatott tételekhez kapcsolódik, amikor a saját tőkében szerepeltetjük.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után várhatóan fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása.

A halasztott adó meghatározása a mérleg módszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek számviteli beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke, valamint az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbözeteket. A következő átmeneti különbözetekre nem jelenítünk meg halasztott adót: goodwill kezdeti megjelenítése, eszközök és kötelezettségek kezdeti megjelenítése olyan ügyletben, amely nem üzleti kombináció, és amely nem érinti sem a számviteli, sem az adóügyi nyereséget, valamint a leányvállalati befektetésekkel kapcsolatos különbözetek, amennyiben azok valószínűleg nem fordulnak vissza a belátható jövőben. A halasztott adó értékelése azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbözetekre, amikor azok visszafordulnak, a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján.

Halasztott adókövetelést olyan mértékig jelenítünk meg, ameddig valószínű, hogy jövőbeli adóköteles eredmény áll majd rendelkezésre, amellyel szemben a követelés felhasználható. A halasztott adóköveteléseket minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és olyan mértékig csökkentjük, ameddig a kapcsolódó adóelőny realizálása még valószínű.

Halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel, és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint ha a gazdálkodó egységnél a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül a saját tőke terhére vagy javára elszámolt értékesíthető kategóriába sorolt befektetések valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül a saját tőke terhére vagy javára számoljuk el, és a későbbiekben az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg, amikor a halasztott valós értékelésből származó-nyereség vagy veszteség megjelenik az eredmény-kimutatásban.

u) Kamatbevétel és kamatráfordítás

A kereskedési céllal tartottként besorolt és a kereskedési könyvben tartottakon kívül minden pénzügyi instrumentumra vonatkozó kamatbevételt és -ráfordítást a „Kamatbevételek” és a „Kamatráfordítások” között jelenítünk meg az eredmény-kimutatásban, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával. Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek (vagy a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek csoportjai) amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakon keresztüli felosztására vonatkozó módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy adott esetben egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz és kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és azt a későbbiekben nem módosítjuk. Az effektív kamatláb számításakor a

Csoport a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételének figyelembevételével becsli a cash-flow-kat, nem veszi azonban figyelembe a jövőbeli hitelezési veszteségeket. A számítás tartalmazza a Csoport által fizetett vagy kapott valamennyi összeget, amely szerves része a pénzügyi instrumentum effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségek, amelyek közvetlenül egy pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez, kibocsátásához vagy elidegenítéséhez kapcsolódnak.

Kamatbevételt jelenítünk meg az értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok után az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, az eszköz várható élettartamára számítva. Az osztalékokat az eredmény-kimutatásban jelenítjük meg, amikor az osztalék felvételéhez való jog megnyílik.

Az értékvesztett pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábnak az értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítjuk.

v) Díjak és jutalékok

A díj- és jutalékbevételek elszámolása a következőképpen történik:

- a valamely jelentős művelet végrehajtásából származó bevételt bevételként jelenítjük meg a művelet befejezésekor (például részvények vagy más értékpapírok megszerzésének megszervezése)
- a szolgáltatásnyújtásból származó bevételt bevételként jelenítjük meg a szolgáltatás nyújtásakor (például vagyonkezelés és szolgáltatási díjak), továbbá
- a valamely pénzügyi eszköz vagy kötelezettség effektív kamatlábnak szerves részét képező bevételeket az effektív kamatláb számítása során vesszük figyelembe (például bizonyos rendelkezésre tartási díjak).

w) Egyéb bevételek

A egyéb bevétel tartalmazza a kereskedési céllal tartott eszközökhöz és forrásokhoz kapcsolódó nyereségek kapcsolódó veszteségekkel csökkentett összegét, és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyam-különbözetet.

x) Osztalék

Az osztalékbevételt akkor mutatjuk ki, amikor az osztalék felvételéhez való jog megnyílik. Rendszerint ez az osztalékjog megszűnésének napja a tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében.

y) Munkavállalói juttatások

A Csoport magánnyugdíjpénztárt működtet, amely az IFRS értelmében meghatározott hozzájárulási programnak minősül. A Csoport valamennyi munkavállalója jogosult a pénztárhoz történő csatlakozásra, és többségük be is lépett. A meghatározott hozzájárulási program eszközei a Csoporttól elkülönítetten kerülnek kezelésre.

A meghatározott juttatási programba, valamint az állami nyugdíjalapokba történő befizetéseket, ha a Csoport alapokkal kapcsolatos kötelmei megegyeznek a

meghatározott hozzájárulási programmal, ráfordításként számoljuk el esedékességkor.

Rövid távú juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatási kötelek értékelése diszkontálás nélkül történik, és azok ráfordításként elszámolásra kerülnek a kapcsolódó szolgáltatás nyújtásakor.

Céltartalék képzésére kerül sor a közeljövőben pénzjutalomként fizetendő összegek után, ha a Csoportnak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van ilyen összegek megfizetésére a munkavállaló által a múltban nyújtott szolgáltatás következtében, és a kötelelem megbízhatóan mérhető.

z) Szegmensek szerinti jelentés

2006 novemberében az IASB kibocsátotta az IFRS 8 „Működési szegmensek” standardot (a továbbiakban: „IFRS 8”), amely követelményeket határoz meg a gazdálkodó egységek működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételével kapcsolatban. Az IFRS 8 felváltja az IAS 14 „Szegmensek szerinti jelentés” standardot. A standard az irányítási megközelítést követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb működési döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. Az IFRS 8 a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő pénzügyi évekre vonatkozóan hatályos, bár korábbi alkalmazása megengedett. A Csoport 2008. január 1-jével kezdődően vette át az IFRS 8-at. Ezért a Csoport 2007. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő, a működési szegmensekkel kapcsolatos összehasonlítható információk az IFRS 8 követelményei szerint lettek bemutatva.

A szegmens a Csoport egy olyan elkülöníthető része, amely vagy termékek vagy szolgáltatások nyújtásával foglalkozik (üzleti szegmens), vagy amely egy bizonyos gazdasági környezetben nyújt termékeket vagy szolgáltatásokat (földrajzi szegmens), és amelyet a többi szegmenstől eltérő kockázatok és hasznok jellemeznek.

A szegmensbevételek, a szegmensráfordítások, a szegmenseszközök és a szegmenskötelezettségek azok a bevételek, ráfordítások, eszközök és kötelezettségek, amelyek közvetlenül a szegmensnek tulajdoníthatók, illetve, amelyek ésszerű alapon a szegmenshez hozzárendelhetők. A szegmensekhez történő hozzárendelés módja olyan tényezőktől függ, mint a tételek jellege, a folytatott tevékenységek, valamint az adott szegmens relatív önállósága. A Csoport szegmensek közötti árképzés alkalmazásával végzi a szegmensbevételek és szegmensráfordítások szegmensekhez történő hozzárendelését. A hozzárendelés szokásos piaci feltételek mellett történik. A szegmensek szerinti jelentésre vonatkozó további részleteket a 41. megjegyzés tartalmaz.

aa) Külföldi pénznemek

A Csoporthoz tartozó egyes gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A külföldi pénznemben történő ügyleteket az ügyletek napján érvényes árfolyammal számítjuk át a Csoportba tartozó gazdálkodó egységek funkcionális pénznemére. A mérlegfordulónapon külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket mérleg-fordulónapi árfolyamon számítjuk át a funkcionális pénznemre. A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy -veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték és az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékelt, külföldi pénznemben meghatározott nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átértékelése a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik. Az átértékelésből eredő árfolyam-különbségeket az eredményben jelenítjük meg az értékesíthető tőkeinstrumentumok átértékeléséből származó különbszetek kivételével.

A külföldi érdekeltségek eszközeit és forrásait, beleértve a felvásárlás nyomán felmerülő goodwillt és valósérték-módosításokat, mérlegfordulónapi árfolyamon számítjuk át forintra. A külföldi érdekeltségek bevételeit és ráfordításait a tranzakció napján érvényes árfolyamon számítjuk át forintra. Az árfolyam-különbségeket közvetlenül a saját tőkében jelenítjük meg a devizaátszámítási tartalékban. Ha egy külföldi érdekeltséget részben vagy teljesen elidegenítünk, a kapcsolódó összeget a devizaátszámítási tartalékból átvezetjük az eredménybe.

ab) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek a Csoportnak meghatározott fizetések teljesítését írják elő a kedvezményezett abból adódó veszteségének megtérítésére, ami egy meghatározott adós adósságinstrumentumának feltételei szerinti esedékességkori nem-fizetéséből adódik.

A pénzügyigarancia-kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, és a kezdeti valós értéket amortizáljuk a pénzügyi garancia élettartama során. A garancia-kötelezettséget a későbbiekben az említett amortizált összeg és bármely várható kifizetés (ha a garancia szerinti kifizetés vált valószínűvé) jelenértéke közül a magasabbikot tartjuk nyilván. A pénzügyi garanciák az egyéb kötelezettségek és céltartalékok között szerepelnek.

ac) Jegyzett tőke

A részvényeket akkor sorolják be saját tőkeként, ha nincs szerződéses kötelelem készpénz vagy más pénzügyi eszköz átadására. A tőkeinstrumentumok kibocsátásához közvetlenül hozzárendelhető járulékos költségeket a kapott ellenérték csökkenéseként a tőkében mutatjuk ki, adó nélküli értéken.

ad) Egy részvényre jutó eredmény

A Csoport az egy részvényre jutó eredmény (EPS) alap és hígított értékét mutatja be törzsrészvényeire vonatkozóan. Az egy részvényre jutó eredmény alapértéke a Bank törzsrészvényesei rendelkezésére álló eredmény osztva a forgalomban lévő törzsrészvények adott időszakra vonatkozó súlyozott átlagával. Az egy részvényre jutó eredmény hígított értékének kiszámításakor a törzsrészvényesek rendelkezésére álló eredményt és a forgalomban lévő törzsrészvények súlyozott átlagát módosítják valamennyi hígító hatású potenciális törzsrészvény hatásával. Az egy részvényre jutó eredmény alap és hígított értékéről további információt a 34. megjegyzés tartalmaz.

ae) Még nem alkalmazott standardok és értelmezések

Számos új standard, standardmódosítás és értelmezés még nem hatályos a 2008. december 31-ével végződő évre vonatkozóan, és a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítésekor ezek alkalmazására nem került sor:

Az IFRIC 13 „Vásárlói hűségprogramok („IFRIC 13”) értelmezést 2007. június 28-án adták ki, és az a 2008. július 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra vonatkozóan hatályos. Az IFRIC 13 azzal foglalkozik, hogy a vásárlóiknak termékek vagy szolgáltatások vásárlásakor hűségjutalompontokat adó társaságoknak hogyan kell elszámolniuk termékek vagy szolgáltatások ingyenes vagy kedvezményes áron történő nyújtását, ha és amikor a vásárlók beváltják a pontokat. Az IFRIC 13 azt írja elő a társaságoknak, hogy a kezdeti értékesítés bevételének egy részét rendeljék hozzá a jutalompontokhoz, és csak akkor jelenítsék meg bevételként, amikor teljesítették a termékek vagy szolgáltatások nyújtására vonatkozó köteleiket. A Csoport várakozásai szerint az értelmezés átvétele nem gyakorol jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

Az IFRS 2 Részvényalapú kifizetések – Megszolgálati feltételek és törlések módosítása egyértelműsíti a megszolgálati feltételek meghatározását, bevezeti a nem megszolgálati feltételek fogalmát, előírja a nem megszolgálati feltételek nyújtás időpontjában érvényes valós értéken történő tükrözését, valamint rendelkezéseket tartalmaz a nem megszolgálati feltételek és a törlések számviteli kezelésére. Az IFRS 2 módosításai a Csoport 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesznek kötelezőek, visszamenőleges alkalmazással. A módosítás átvétele nem valószínű, hogy jelentős hatást gyakorol a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

A módosított IFRS 3 Üzleti kombinációk (2008) az alábbi változtatásokat tartalmazza, amelyek valószínűleg relevánsak a Csoport működése szempontjából:

- az üzleti tevékenység fogalmát kiszélesítették, aminek eredményeképpen több felvásárlás minősülhet üzleti kombinációnak
- a függő ellenértékeket valós értéken kell majd értékelni, a valós érték későbbi változásainak az eredményben történő megjelenítésével
- a részvény- és adósság-kibocsátási költségeken kívüli tranzakciós költségeket felmerüléskor költségként kell elszámolni
- a felvásároltban már meglévő bármely részesedést valós értéken kell majd értékelni, a kapcsolódó nyereség vagy veszteség eredményben történő megjelenítése mellett
- bármely nem meghatározó (kisebbségi) részesedést vagy valós értéken, vagy a felvásárolt azonosítható eszközeiben és kötelezettségeiben lévő arányos érdekeltségen értékelnek ügyletenként.

A módosított IFRS 3 alkalmazása, ami a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesz kötelező, jövőre nézően történik majd, így nem lesz hatása a korábbi időszakokra a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

A módosított IAS 1 A pénzügyi kimutatások prezentálása (2007) bevezeti a „teljes átfogó jövedelem” fogalmát, amely a saját tőke valamely időszak alatti, a tulajdonosokkal tulajdonosi minőségükben folytatott ügyletekből származó változásokon kívüli változásait jeleníti meg. A teljes átfogó jövedelmet be lehet mutatni egyetlen, az átfogó jövedelmet prezentáló kimutatásban (hatékonyan kombinálva egyetlen kimutatásban az eredmény-kimutatást és a saját tőke

valamennyi nem tulajdonosi változását), vagy egy eredmény-kimutatásban és az átfogó jövedelmet prezentáló külön kimutatásban. A Csoport 2009. évi pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan kötelező módosított IAS 1 várhatóan jelentős hatással lesz a konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálására, mivel a Csoport tervei szerint egyetlen, az átfogó jövedelmet prezentáló kimutatásban mutatja majd be a teljes átfogó jövedelmet a 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

A módosított IAS 23 Hitelfelvételi költségek megszünteti a hitelfelvételi költségek költségként való elszámolásának lehetőségét és előírja, hogy azokat a hitelfelvételi költségeket, amelyek közvetlenül egy minősített eszköz beszerzésének, megépítésének vagy előállításának tulajdoníthatók, aktiválni kell az adott eszköz bekerülési értékének részeként. A módosított IAS 23-at a Csoport 2009. évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásainak készítésekor kell kötelezően alkalmazni, és az változást jelent majd a Csoport számviteli politikájában. Az átmeneti követelményeknek megfelelően a Csoport a módosított IAS 23-at azokra a minősített eszközökre fogja alkalmazni, amelyekre vonatkozóan a hitelfelvételi költségek aktiválása a hatálybalépés napján vagy azt követően kezdődik meg. Ezért ez nem lesz hatással a korábbi időszakokra a Csoport 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

A módosított IAS 27 Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások (2008) előírja, hogy a leányvállalatban lévő tulajdonosi részesedések ellenőrzés elvesztése nélkül bekövetkező változásait tőkeügyletként kell megjeleníteni. Ha a Csoport elveszti a leányvállalat feletti ellenőrzést, a korábbi leányvállalatban fennmaradó bármilyen részesedést valós értéken kell értékelni a nyereség vagy veszteség eredményben történő megjelenítésével. Az IAS 27 módosításai, amelyek a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesznek kötelezőek, várhatóan nem gyakorolnak jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

Az IAS 32 és az IAS 1 A pénzügyi kimutatások prezentálása módosításai – Visszaadható pénzügyi instrumentumok és Felszámolásból eredő kötelek előírja a visszaadható instrumentumok, és az olyan instrumentumok, amelyek a gazdálkodó egység számára a gazdálkodó egység nettó eszközei arányos részének egy másik fél részére történő átadására vonatkozó kötelek csak felszámolás esetén keletkezhetnek, saját tőkeként történő besorolását bizonyos feltételek teljesülése esetén. A módosítások, amelyeket a Csoport 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban kell kötelezően és visszamenőlegesen alkalmazni, várhatóan nem lesznek jelentős hatással a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

A Nemzetközi Számviteli Standard Testület első éves javítási projektje részeként módosított néhány meglévő standardot. A módosítások hatálybalépésének napja standardonként eltérő, legtöbbjük a Csoport 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásában kell majd alkalmazni. A Csoport várakozásai szerint ezek a módosítások nem gyakorolnak jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

Az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés módosításai – Fedezett tételként megjelölhető tételek tisztázza azoknak a meglévő elveknek az alkalmazását, amelyek meghatározzák, hogy konkrét kockázatok vagy cash-flow-részek megjelölhető-e egy fedezeti kapcsolatban. A módosításokat a Csoport 2010. évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásainak készítésekor kell kötelezően alkalmazni, visszamenőleges hatállyal. A Csoport jelenleg méri fel a módosítás potenciális hatását.

Az IFRIC 16 Külföldi érdekeltségbe történő nettó befektetés pontosítja a következőket:

- a nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletet csak egy külföldi érdekeltség funkcionális pénzneme és az anyavállalat funkcionális pénzneme közötti árfolyam-különbsözetekre lehet alkalmazni, és csak a külföldi érdekeltség nettó eszközeivel megegyező vagy annál kisebb összegben
- a fedezeti instrumentumot a fedezett külföldi érdekeltség kivételével a csoporton belüli bármelyik gazdálkodó egység tarthatja
- fedezett érdekeltség elidegenítésekor a hatékonyként meghatározott fedezeti instrumentum utáni halmozott nyereséget vagy veszteséget át kell sorolni az eredménybe.

Az értelmezés megengedi a lépésenkénti konszolidációt alkalmazó gazdálkodó egységeknek, hogy a valamely nettó befektetés elidegenítésekor az eredménybe átsorolt halmozott pénznem-átszámítási különbsözet meghatározásához olyan számviteli politikát válasszanak, mintha a konszolidáció közvetlen módszerét alkalmazták volna. Az IFRIC 16 a Csoport 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesz kötelező. A Csoport várakozásai szerint ezek a módosítások nem gyakorolnak jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

2008 novemberében az IASB **módosított IFRS 1-et** adott ki, hogy az olvasók jobban megértsék, valamint hogy jobban hozzáalakítsák a jövőbeli változásokhoz. A 2008-ban kiadott IFRS 1 megtartja a korábbi változat lényegét, de más szerkezetű. Felváltja a korábbi változatot, és azokra a gazdálkodó egységekre vonatkozóan hatályos, akik az IFRS-eket a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazzák először. A korábbi alkalmazás megengedett. A Csoport várakozásai szerint ez a módosítás nem gyakorol jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

2008. november 27-én az IFRIC kiadta az **IFRIC 17 Nem pénzbene eszközök szétosztása a tulajdonosoknak című útmutatóját**. Az IFRIC 17 pontosítja a következőket:

- fizetendő osztalékot akkor kell megjeleníteni, ha az osztalékot megfelelően jóváhagyták, és már nem a gazdálkodó egység döntésétől függ
- a gazdálkodó egységnek a fizetendő osztalékot a kiosztandó nettó eszközök valós értékén kell értékelnie
- a gazdálkodó egységnek a fizetett osztalék és a szétosztott eszközök könyv szerinti értéke közötti különbsözetet az eredményben kell megjelenítenie.

Az értelmezés további közzétételeket is előír a gazdálkodó egység számára, ha a tulajdonosok részére szétosztásra tartott nettó eszközök megfelelnek a megszünt tevékenység meghatározásának. A gazdálkodó egységeknek ezt az értelmezést a 2009. július 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia jövőre nézően. Visszamenőleges alkalmazás nem megengedett. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha egy gazdálkodó egység 2009. július 1-je előtt kezdődő időszakra vonatkozóan alkalmazza ezt az értelmezést, közzé kell tennie ezt a tényt, és alkalmaznia kell a (2008-ban módosított) IFRS 3, (a 2008 májusában módosított) IAS 27 és (a szóban forgó értelmezés által módosított) IFRS 5 standardokat is. A Csoport jelenleg méri fel az útmutatás potenciális hatását.

5 Pénzügyi kockázat menedzselése

a) Bevezetés és áttekintés

A Csoport valamennyi tevékenységével együtt jár valamilyen mértékű kockázatnak, vagy kockázatok kombinációjának felmérése, értékelése, elfogadása és kezelése.

A kockázatkezelés a Csoport működésének elválaszthatatlan része és átfogó pénzügyi teljesítményének alapvető komponense. A Csoport kockázatkezelési tevékenysége úgy került kialakításra, hogy elősegítse a kockázati környezet folyamatos nyomon követését. Ezt mind az ügyvezetés, mind az operációs szinten egyaránt érvényesülő, a hagyományosan prudens kockázatkezelési kultúra iránti elkötelezettség biztosítja.

A legfontosabb kockázatkezelési elvek közé az Igazgatósági szinten érvényesülő végső kontroll, a kockázatvállaló területektől elkülönült független ellenőrzés, valamint a kockázatok megfelelő mérése, diverzifikálása, figyelése és jelentése tartozik. A fő kockázatkezelési elvekkel kapcsolatos döntéseket csoportszinten hozzuk meg, és azokat a Csoport tagjainak saját döntéshozó szervei egyedileg valósítják meg.

A kockázatok és a kockázatvállalási hajlandóság szervezeten belüli hatékony kommunikációja, a kockázatok felismerésére, mérésére, figyelésére és kezelésére vonatkozó folyamatos fejlesztések, a kulcsfontosságú kockázatkezelési folyamatok és eljárások naprakésszé és felhasználóbaráttá tétele, teljesítményének fokozása, valamint a megfelelően képzett munkaerő alkalmazása a Csoport hatékony kockázatkezelési funkciójának zálogai.

Pénzügyi instrumentumok használatából adódóan a Csoport a következő kockázatoknak van kitéve:

- hitelezési kockázat (beleértve a határokon átnyúló országgkockázatot)
- likviditási kockázat
- piaci kockázat (beleértve az árfolyam- és kamatlábkockázatot)
- működési kockázatok.

Ez a megjegyzés a Csoport fenti kockázatoknak való kitettségére, a Csoport kockázatok mérésével és kezelésével kapcsolatos célkitűzéseire, politikáira és folyamataira, valamint a Csoport tőke menedzsentjére vonatkozó információkat mutatja be.

b) Kockázatkezelési tevékenység

A Csoport kockázatkezelési kereteinek kialakítása és felügyelete az igazgatóság felelőssége, beleértve a kockázati stratégia, a kapcsolódó politikák és a Csoportot érintő kockázatokra vonatkozó ellenőrzési tevékenységek jóváhagyását (a kockázati stratégia elfogadásához a Felügyelőbizottság végső jóváhagyása szükséges).

A Csoport kockázati stratégiáját az üzleti stratégiával összhangban alakították ki. A kockázati stratégiában foglalt feladatok arra irányulnak, hogy kiegyensúlyozott kockázat/hozam arányt biztosítsanak, fegyelmezett és konstruktív ellenőrzési környezet alakuljon ki, folyamatosan fennmaradjon a bank kockázatkezelő képessége, és fenn tudja tartani kockázati fedezettségét. A stratégia meghatározza a Csoport fő üzleti tevékenységeihez tartozó kockázatkezelés céljait, beleértve a közép- és távú tervezést is, így biztosítva az éves eredmény- és kockázattervezés kereteit.

A kockázati stratégiában foglalt utasítások részleteit a belső politikák és szabályzatok tartalmazzák; ezek betartása és betartatása révén érhető el a kockázati stratégia céljai és célkitűzései. A kockázati stratégiát a Felügyelőbizottság hagyja jóvá az Igazgatósággal történt egyeztetés után.

Az Igazgatóság létrehozta az Eszköz és Forrásgazdálkodási Bizottságot (ALCO) és a Hitelbizottságot, melyek elsődleges felelőssége a Csoport kockázatkezelési szabályozásának kialakítása, fejlesztése és ellenőrzése a saját részterületükön. Mindkét bizottságban helyet kaptak vezető állású és nem vezető állású tagok is, valamint a bizottságok rendszeresen tájékoztatják tevékenységükről az Igazgatóságot.

A Hitelbizottság elsődleges feladata a hitelkockázat kezelése. A Hitelbizottság rendszeresen felülvizsgálja a hitelkockázat ellenőrzésére szolgáló politikákat, standardokat és limiteket, és javaslatokat tesz az Igazgatóságnak az időről időre esetleg szükséges módosításokról. Minden jelentősebb összegű hitelezési döntéshez kell a Hitelbizottság jóváhagyása, a bizonyos limitet meghaladó kitétségek esetén pedig szükség van az Igazgatóság, illetve meghatározott küszöbérték felett a Felügyelőbizottság engedélyére is.

Az ALCO felelős az eszköz-forrás gazdálkodásért, valamint a Csoport likviditásának, finanszírozásának, tőke megfelelésének és piaci kockázatai kezelésének biztosításáért. Az ALCO feladata a likviditási kockázat, a kamatláb kockázat, az árfolyam kockázat (deviza- és részvényárfolyam), valamint a tőke megfelelési kockázat kezelésére vonatkozó kockázatkezelési szabályzatok elvi kidolgozása, továbbá a szabályzat betérjesztése az MKB, illetve a Csoport Igazgatóságának. A szabályzatnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- az említett kockázatokra vonatkozó értékelési útmutatás és limitrendszer
- illetékességi és döntéshozatali mechanizmus
- a limittúllépés kezelésére vonatkozó útmutatás.

A Felügyelőbizottság felelős a Csoport kockázatkezelési szabályzatai betartásának nyomon követéséért, valamint annak ellenőrzéséért, megfelelők-e a kockázatkezelési keretek a Csoportot érintő kockázatok szempontjából. A Felügyelőbizottságot ebben a tevékenységében segíti a belső ellenőrzés. A belső ellenőrzés rendszeres és eseti ellenőrzéseket végez a kockázatkezelési kontrollok és eljárások vonatkozásában, és az eredményekről jelentést készít a Felügyelőbizottság számára.

Az Igazgatóság egyes döntéseinek jóváhagyásakor a Felügyelőbizottság ügydöntő felügyelőbizottsággént jár el. Konkrétan a kockázatkezelés területén az Igazgatóság alábbi döntéseihez szükséges a Felügyelőbizottság jóváhagyása:

- középtávú és éves üzleti politikára és pénzügyi tervre vonatkozó döntés
- a kockázatkezelési stratégia meghatározására vonatkozó döntés
- az Ügydöntő Kockázati Döntéshozatali Szabályzat elfogadására, valamint a Felügyelőbizottság jóváhagyásától függő, a szabályzatból adódó kérdésekre vonatkozó döntés
- országlimitre vonatkozó döntés.

c) **Hitelkockázat**

A hitelkockázat az abból származó pénzügyi veszteség kockázata, hogy a vevő vagy partner nem teljesít valamely szerződéses kötelmet. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelemfinanszírozási és lízingtevékenységéhez kapcsolódik, de bizonyos mérlegen kívüli tételek, például garanciák, valamint hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközök nyomán is felmerül.

A kockázatkezeléssel kapcsolatos jelentéskészítés szempontjából a Csoport a hitelkockázati kitétség valamennyi elemét figyelembe veszi és konszolidálja (mint az egyéni kötelezetti nemteljesítési kockázatot, ország- és sektorkockázatot).

A hitelkockázat kezelése

A Csoportnak vannak a hitelezési tevékenységből (beleértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat is) származó kockázat nyomon követését és kezelését szolgáló standardjai, politikái és szabályzatai. Az MKB budapesti Kockázatkezelésénél a Csoport Kockázati területe a hitelkockázat magas szintű központosított ellenőrzését és kezelését biztosítja az egész Csoport számára. Feladatai közé tartoznak az alábbiak:

- A Csoport hitelezési politikájának kialakítása az üzleti egységekkel egyeztetve, a hitelkockázatot meghatározó, számszerűsítő és nyomon követő hitel-jóváhagyási politikák, standardok, limitek és útmutatások kidolgozásával.
- A hitelkeretek jóváhagyására és megújítására vonatkozó engedélyezési struktúra felállítása. Hogy fenntartsuk a rugalmasságot a hitelezési döntésekben, hitelösszegetől függően bizonyos jóváhagyási jogkörök kerültek delegálásra az Üzleti és Kockázati Terület döntéshozói részére. A nagyobb hitelösszegeket a Hitelbizottságnak, az Igazgatóságnak vagy a Felügyelőbizottságnak kell jóváhagynia az adott helyzetnek megfelelően.
- A lakossági és vállalati portfóliók teljesítményének és kezelésének csoportszintű nyomon követése.
- Hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak való kitétség kezelésének ellenőrzése a kereskedési céllal tartott értékpapírokra vonatkozó ellenőrzések kialakításával.
- A Csoport koncentrációkezelési politikájának kialakítása és fenntartása, biztosítva, hogy a kitétségkoncentrációk nem válnak túlzottá a Csoport tőkéjéhez képest, és a belső és szabályozói limiteken belül maradnak.
- A Csoport kockázatminősítési fokozatainak kidolgozása és fenntartása a kitétségeknek a felmerült pénzügyi veszteség kockázatának mértéke szerinti kategorizálása, valamint a kockázatkezelésnek a fellépő kockázatokra történő összpontosítása érdekében. A kockázatminősítési rendszert használjuk annak meghatározására, hol lehet szükség értékvesztés képzésére konkrét hitelkitétségekkel szemben. A jelenlegi kockázatbesorolási rendszer több fokozatú, amelyek a nemteljesítés kockázatának különböző mértékeit, valamint biztosíték vagy más hitelkockázat-mérséklési lehetőség rendelkezésre állását tükrözik (lásd a Hitelminősítési rendszer alfejezetet).

- Tanács, útmutatás és szakértelem nyújtása a Csoport üzleti egységei számára a legjobb gyakorlat elősegítése érdekében az egész Csoportban a hitelkockázat kezelése terén.

Minden üzleti egységnek be kell vezetnie a Csoport hitelezési szabályzatait, a felhatalmazott döntéshozó szerv által delegált döntési hatásköri rendszer mentén. Minden üzleti egységnél van hitelkockázati vezető, aki minden hitelezéssel kapcsolatos kérdéses esetről jelentést készít a helyi vezetőség és a Csoporthoz tartozó gazdálkodó egység legmagasabb döntéshozó és/vagy felügyeleti szerve részére. Minden üzleti egység felelős hitelfortfóliója minőségéért és teljesítményéért, valamint a portfólióiban lévő hitelkockázatok nyomon követéséért és ellenőrzéséért. Ez magában foglalja a piaci szektor, földrajzi helyszín és termék szerinti saját kockázatkonzentrációk kezelését. Helyi rendszerek működnek a Csoportban mindenütt, lehetővé téve a banküzemi társaságok számára, hogy ellenőrizzék és nyomon kövessék az ügyfél és lakossági termékszegmensek szerinti kitettségeket.

Az alábbi táblázat mutatja a Csoport hitelkockázatnak való kitettségét a mérlegfordulónapon:

5.1

2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Egyedileg értékesített hitelek						
Teljesítő	-	-	134 935	-	-	153
Átlag alatti	-	-	29 048	-	-	685
Kétes	-	-	37 058	-	-	327
Rossz	-	39	64 500	-	-	890
Egyedileg értékesített hitelek bruttó értéke	-	39	265 541	-	-	2 055
Egyedileg értékesített hitelek után elszámolt értékvesztés	-	(39)	(69 085)	-	-	(1 957)
Egyedileg értékesített hitelek könyv szerinti értéke	-	-	196 456	-	-	98
Csoportosan értékesített hitelek						
Teljesítő	3	69 911	1 463 708	-	-	582 069
Átlag alatti	-	-	34 768	-	-	-
Kétes	-	-	4 252	-	-	8
Rossz	-	-	12 047	-	-	28
Csoportosan értékesített hitelek bruttó értéke	3	69 911	1 514 775	-	-	582 105
Csoportosan értékesített hitelek után elszámolt értékvesztés	-	-	(10 018)	-	-	-
Csoportosan értékesített hitelek könyv szerinti értéke	3	69 911	1 504 757	-	-	582 105
Késedelmes, de nem értékesített tételek						
Teljesítő	-	-	9 554	-	-	290
Átlag alatti	-	-	148	-	-	98
Kétes	-	-	1 177	-	-	21
Rossz	-	-	107	-	-	233
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	10 986	-	-	642
Késedelmes tételek megoszlása:						
30 napon belül	-	-	9 244	-	-	349
30 és 90 nap között	-	-	1 637	-	-	292
90 napon túl	-	-	104	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	10 985	-	-	641
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek						
Teljesítő	212 682	46 700	580 544	51 051	23 613	70 979
Átlag alatti	-	-	49	-	-	3 020
Kétes	-	-	-	-	-	-
Rossz	-	-	2	-	-	124
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	212 682	46 700	580 595	51 051	23 613	74 123
Ebből újratárgyalt tételek						
Bruttó érték összesen	212 685	116 650	2 371 897	51 051	23 613	658 925
Elszámolt értékvesztés összesen	-	(39)	(79 103)	-	-	(1 957)
Könyv szerinti érték összesen	212 685	116 611	2 292 794	51 051	23 613	656 968

5.2

2007	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Egyedileg értékesített hitelek						
Teljesítő	-	-	2 641	-	-	342
Átlag alatti	-	-	10 812	-	-	255
Kétes	-	-	32 055	-	-	878
Rossz	-	19	33 218	-	-	459
Egyedileg értékesített hitelek bruttó értéke	-	19	78 726	-	-	1 934
Egyedileg értékesített hitelek után elszámolt értékesítés	-	(19)	(39 892)	-	-	1 532
Egyedileg értékesített hitelek könyv szerinti értéke	-	-	38 834	-	-	3 466
Csoportosan értékesített hitelek						
Teljesítő	146	-	1 460 749	-	-	13 901
Átlag alatti	-	-	7 818	-	-	27
Kétes	-	-	10 417	-	-	22
Rossz	-	-	2 811	-	-	5
Csoportosan értékesített hitelek bruttó értéke	146	-	1 481 795	-	-	13 955
Csoportosan értékesített hitelek után elszámolt értékesítés	-	-	(3 702)	-	-	-
Csoportosan értékesített hitelek könyv szerinti értéke	146	-	1 478 093	-	-	13 955
Késedelmes, de nem értékesített tételek						
Teljesítő	-	-	17 180	-	-	-
Átlag alatti	-	-	4 842	-	-	204
Kétes	-	-	3 231	-	-	33
Rossz	-	-	8 634	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	33 887	-	-	237
Késedelmes tételek megoszlása:						
30 napon belül	-	-	20 925	-	-	204
30 és 90 nap között	-	-	4 728	-	-	33
90 napon túl	-	-	8 234	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	33 887	-	-	237
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek						
Teljesítő	127 152	193 005	339 869	41 866	22 479	665 981
Átlag alatti	-	-	14 741	-	-	1
Kétes	-	-	189	-	-	-
Rossz	-	-	285	-	-	-
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	127 152	193 005	355 084	41 866	22 479	665 982
Ebből újratárgyalt tételek						
Bruttó érték összesen	127 298	193 024	1 949 492	41 866	22 479	682 108
Elszámolt értékesítés összesen	-	(19)	(43 594)	-	-	1 532
Könyv szerinti érték összesen	127 298	193 005	1 905 898	41 866	22 479	683 640

Teljesítő hitelek azok, amelyeket a vezetőség "problémamentes" és "külön figyelendő" kategóriába sorolt be.

Hitelminősítési rendszer

A csoport hitelkockázat-minősítő rendszerei és folyamatai a kitétségeket annak érdekében különböztetik meg, hogy kiemeljék a nagyobb kockázati tényezőket és a súlyosabb lehetséges veszteséget okozó tételeket. Az egyedileg jelentős tételek esetében a kockázatminősítéseket rendszeresen felülvizsgálják, és az esetleg szükséges módosításokat azonnal megvalósítják. A Csoport az alábbi minősítési kategóriákat használja:

- Problémamentes
- Külön figyelendő
- Átlag alatti
- Kétes
- Rossz

A problémamentes kategória olyan tételeket tartalmaz, amellyről dokumentálhatóan valószínűsíthető, hogy az megtérül, illetve a Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységnek veszteséggel nem kell számolnia, vagy tőke-, illetve kamattörlesztésének vagy egyéb törlesztési kötelezettségének fizetési késedelme a tizenöt napot nem

haladja meg és az e miatt valószínűsíthető veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke teljes mértékben fedezi

Külön figyelendő: az ebbe a kategóriába tartozó kitettségek olyan potenciális vagy tényleges romlás jeleit mutatják, amely megfelelő intézkedések hiányában csökkenti a jövőbeli törlesztés valószínűségét.

Ebben az esetben a törlesztés elsődleges forrása nincs még nyilvánvaló veszélyben, maximum 10% potenciális veszteség várható, növekszik azonban a biztosítékoktól vagy a biztosítékok nyújtóitól való függés.

Az olyan hitelek esetében, amelyek visszafizetése alapvetően a biztosítéktól függ, vagyis amelyek elsősorban a biztosíték értékén alapulnak, ezt a minősítési kategóriát kell használni, ha a biztosíték értéke bizonytalanná válik, vagy a vonatkozó döntés keretében meghatározott szint alá esik.

A „Külön figyelendő” kategóriával szemben az „Átlag alatti” kategóriába sorolt kitettségeknek egy vagy több olyan jellemzőjük van, amelyek egyértelműen arra utalnak, hogy problémák merültek fel az ügyfél hiteltörlesztési képességével kapcsolatban. A potenciális veszteségráta meghaladja a 10%-ot, és a biztosítékok sem nyújtanak megfelelően biztonságos fedezetet. Ezek a kitettségek nem megfelelően biztosítottak tekinthetők bármilyen veszteség lehetséges bekövetkezése esetén. Az említett jellemzők lehetnek többek között a következők: a pénzügyi helyzet jelentős romlása, a fizetési fegyelem romlása, nem megfelelő biztosítékok vagy a biztosítékok érvényesítésének nem megfelelő lehetőségei.

Az olyan kitettségeket, amelyek esetében a hiteldokumentáció részleges vagy teljes átalakítására vagy a fizetés ütemezésének jelentős megváltoztatására van szükség, szintén az „Átlag alatti” kategóriába kell besorolni. Ugyanez vonatkozik azokra a kitettségekre, amelyekre vonatkozóan a fenti intézkedések jövőbeli szükségessége nagy valószínűséggel feltételezhető.

A „Kétes” kategóriába tartozó kitettségeknek az „Átlag alatti” kategória jellemzőin túl még az is sajátja, hogy az adós helyzetében, mutatóiban és vezetési környezetében felmerült problémák kétségessé vagy valószínűtlenné teszik a hitel visszafizetését.

Ebbe a kategóriába kell sorolni a kitettségeket, ha a fizetési késedelem meghaladja a 90 napot, és a rendelkezésre álló biztosítékok nem nyújtanak megfelelő fedezetet a várható veszteségekre.

Ebben a kategóriában nagy a veszteség valószínűsége. Másfelől viszont jelentős és fontos események még mindig eredményezhetik a hitel minőségének javulását. Mivel ilyen események történhetnek esetlegesen, sem a veszteségráta, sem a bekövetkezés időpontja nem becsülhető meg pontosan.

Az olyan kitettségeket, amelyeknél a várható veszteségráta meghaladja a 70%-ot, és az adós több felszólítás ellenére sem tesz eleget fizetési kötelezettségeinek, a „Rossz” kategóriába kell besorolni.

A felszámolási eljárás alatt álló adósokkal szembeni követeléseket a „Rossz” kategóriába kell besorolni, kivéve, ha a rendelkezésre álló biztosíték alapján 30%-nál nagyobb megtérülésre lehet nagy valószínűséggel számítani.

A kitettség ügykezelésének lehetséges típusai a következők: normál, intenzív és problémás. Kritériumrendszer alapján határozzuk meg az ügykezelés típusát, az ügyfél vagy az ügylet problematikus voltára figyelmeztető releváns mutatók alapján. Az ügyletminősítési kategóriákat az alábbiak szerint rendeltük hozzá az ügykezelési típusokhoz:

Ügyletminősítési kategória	Ügykezelés típusa
Problémamentes	Normál
Külön figyelendő	Intenzív
Átlag alatti	Problémás
Kétes	Problémás
Rossz	Problémás

A vállalati kitettségek intenzív kezelését az Üzleti és Kockázati Terület közösen végzi.

A Problémásügyfél-kezelési Terület saját illetékességében veszi át az adott ügyféllel való foglalkozással, a szükséges előterjesztések elkészítésével és a követelés- és ügyfélminősítés feladatainak végrehajtásával kapcsolatos valamennyi feladatot. Szervezetileg a Problémásügyfél-kezelési Terület a Kockázatkezeléshez tartozik.

A kitettségeket folyamatosan figyelemmel követjük és késedelem esetén biztosítani kell, hogy az ügyfél a megfelelő ügykezelési típusba (intenzív vagy problémás) kerül.

A Csoport belső audit területe rendszeresen kockázatalapú auditokat végez a Csoportba tartozó társaságok hitelezési folyamataira és portfólióira vonatkozóan. Az auditok során megvizsgálják, hogy megfelelőek és egyértelműek-e a hitelezési szabályzatok; elvégzik egy reprezentatív minta részletes elemzését; megvizsgálják a hitelkockázat-kezelési terület által végzett ellenőrzéseket és felülvizsgálatokat, valamint az értékvesztési számítások helyességét, továbbá ellenőrzik, hogy a hitelkeretek engedélyezése és kezelése során betartották-e a csoport szintű és a helyi standardokat és politikákat.

Értékvesztett hitelek és értékpapírok

Az értékvesztett hitelek és értékpapírok olyan hitelek és értékpapírok, amelyekre vonatkozóan a Csoport megállapítja, hogy valószínűleg nem tudja majd behajtani a hitel-/értékpapír-megállapodás(ok) szerződéses feltételei szerint járó teljes tőkeösszeget és kamatot.

Értékvesztés miatti veszteségek felmerülésekor a Csoport értékvesztési számlán keresztül csökkenti a követelések könyv szerinti értékét. Értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztése esetében az eszköz könyv szerinti értékét közvetlenül csökkentjük. Az értékvesztés képzésének két típusát alkalmazzuk: az egyedi és a csoportos értékvesztést.

Egyedileg képzett értékvesztés

Ezt az esetleges veszteségnek való kitettség egyedi értékelésével határozzuk meg minden egyedileg jelentős tételre és minden más olyan tételre, amely nem felel meg a

lentebb ismertett csoportos értékvesztési megközelítésnek. A hiteleket értékvesztettnek tekintjük, mihelyt objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy értékvesztés miatti veszteség merült fel.

Ilyen objektív bizonyíték fennállásának meghatározására a Csoport többek között az alábbi kritériumokat alkalmazza:

- a hitelfelvevő ismert cash-flow-nehézségei
- a tőkeösszeg vagy a kamat szerződés szerinti összegének késedelme
- annak valószínűsége, hogy a hitelfelvevő csődbe megy vagy más módon fizetéképtelenné válik.

Az ilyen számlák utáni értékvesztés mértékének meghatározása során a Csoport figyelembe veszi a várhatóan befolyó összegek és megtérülések összegét és időzítését, valamint a biztosíték értékét és sikeres realizálásának valószínűségét.

Jelentős kereskedelemfinanszírozó és vállalati hitelek esetében a fizetéképtelenség-kezelés területén jártas és a konkrét piaci szektorban tapasztalatokkal rendelkező, szakosodott work-out munkacsoportok kezelik a hitelt és mérik fel a valószínűsíthető veszteségeket. Az egyedileg képzett értékvesztéseket csak akkor oldjuk fel, ha ésszerű és objektív bizonyíték van a meghatározott becsült veszteség csökkenésére.

Az egyedileg nem jelentős kitettségekre nem egyedileg, hanem csoportosan képzett értékvesztés kerül meghatározásra.

- Normál és Intenzív kezelésű hitelek 250 millió Ft-ig
- Problémás ügykezelésben lévő hitelek 125 millió Ft-ig

Csoportosan képzett értékvesztés

Két esetben képzünk csoportosan értékvesztést:

- egyedi értékvesztés alá tartozó hitelek után már felmerült, de még nem azonosított veszteségek fedezetére, valamint
- olyan hitelek homogén csoportjára, amelyeket egyedileg nem tekintünk jelentősnek.

Felmerült, de még nem jelentett értékvesztés miatti veszteségek

Az értékvesztés szempontjából egyedileg vizsgált hiteleket, amelyekre vonatkozóan egyedileg nem állapítottunk meg konkrétan értékvesztési bizonyítékot, hitelkockázati jellemzőik alapján csoportosítjuk. Csoportos értékvesztést számítunk a mérlegfordulónapon felmerült értékvesztés miatti veszteségek kimutatására, amelyek egyedileg csak a jövőben kerülnek beazonosításra. Csoportos értékvesztés meghatározásakor a Csoport figyelembe veszi a hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező portfóliókra vonatkozó, veszteséggel kapcsolatos múltbeli adatokat, valamint a „veszteségmegjelenítési időszakot” (az értékvesztés bekövetkezése és a veszteség fedezetére a hitellel szembeni megfelelő értékvesztés megállapítása és megképzése közötti becsült időszak).

Hitelek homogén csoportja

Viszonylag kis értékű, de nagy számú eszközök esetében portfólió alapú megközelítést használunk az értékvesztés kiszámításához. Ez a nemteljesítés és a bekövetkezett tényleges veszteség múltbeli tendenciáinak statisztikai elemzését alkalmazza. Ezt a módszert a Csoport következő részportfólióira alkalmazzuk:

- értékvesztés szempontjából egyedileg nem értékelt ingatlan és nem ingatlan jelzálogok
- hitelkártyák
- privát hitelek
- folyószámlahitelek
- Széchenyi kártya hitelek (speciális célú állami támogatású hitelek mikrovállalkozások számára)
- gépjármű-finanszírozás.

Lejárt de nem értékvesztett hitelek

Hitelek és értékpapírok, ahol a szerződés szerinti kamat- vagy tőkeösszeg-fizetések késedelmeseek, de a Csoport úgy gondolja, hogy a rendelkezésre álló biztosíték szintje és/vagy a Csoportnak járó összegek behajtási szakasza alapján nem helyénvaló az értékvesztés.

Újratárgyalt feltételű hitelek

Az újratárgyalt feltételű hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt, és ahol a Csoport olyan engedményeket tett, amelyeket máskülönben nem vett volna számításba.

Leírási politika

A Csoport akkor ír le egy hitel- / értékpapíregyenleget (és bármely kapcsolódó értékvesztést), ha dokumentált bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy nem várható további megtérülés. Ezt felszámolás esetén felszámolási végzés alapján, vagy annak megállapítása nyomán határozzuk meg, hogy az adós vagy a biztosíték nyújtója megszűnését, és/vagy a biztosítékból származó teljes bevétel felhasználását követően továbbra is marad meg nem térülő kitétség.

Biztosítékok

A Csoport azt a politikát követi, hogy a hiteleket inkább az ügyfél törlesztési képességének megfelelően nyújtja, biztosítékokra való túlzott támaszkodás helyett. Az ügyfél fizetőképességétől és a termék típusától függően a hitelek lehetnek biztosíték nélküliek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázat-mérséklő eszköz lehet.

A fő biztosítéktípusok a következők:

- a lakossági szektorban lakóingatlanon lévő jelzálogok
- a kereskedelmi és ipari szektorban üzleti eszközökön, például helyiségeken, készleteken és vevőköveteléseken lévő zálogjogok

- a kereskedelmi ingatlanszektorban a finanszírozott ingatlanokon lévő jelzálogok, továbbá
- kezességvállalások, garanciák
- fedezetként letétbe helyezett pénz, értékpapír.

A valós érték becsléseinek alapja a biztosíték hitelfelvétel időpontjában becsült értéke, amit addig nem vizsgálunk felül, amíg a hitelre értékvesztést nem kell elszámolni, kivéve az ingatlanok esetében, amelyekre vonatkozóan 2008 során rendszeres átértékelés bevezetésére került sor az MKB Banknál. A hitelintézetekkel szembeni követelések mögött általában nincs biztosíték, kivéve, ha fordított repo megállapodásba azokat bevonták.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok valós értéke a következő:

5.3

2008	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Vállalatokkal szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Garanciák és függő kötelezettségek	Akkreditív	Hitelkeret
Készpénzbetét	-	45 205	-	12 129	175	6 288
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Kormányzati	-	1 375	-	1 912	-	62
Vállalati	-	12 050	-	1 104	-	894
Egyéb	-	-	-	-	-	-
Részvények	-	29	-	-	-	-
Jelzálog						
Épületek	-	894 715	-	29 756	272	87 805
Egyéb	-	325 718	-	9 667	238	35 533
Garanciák						
Kormányzati	-	64 455	-	1 851	-	7 846
Bank	-	10 005	-	739	-	173
Vállalati	-	52 602	-	15 071	-	4 877
Egyéb	-	27 443	-	33	-	2 503
Biztosítékok összesen	-	1 433 597	-	72 262	685	145 981

2007	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Vállalatokkal szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Garanciák és függő kötelezettségek	Akkreditív	Hitelkeret
Készpénzbetét	-	38 742	-	6 505	139	2 008
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Kormányzati	-	274	-	3 228	-	-
Vállalati	-	14 717	-	549	-	435
Egyéb	-	-	-	26 399	-	-
Részvények	-	-	-	2 323	-	-
Jelzálog						
Épületek	-	705 895	-	4 205	357	69 701
Egyéb	-	196 951	-	3 722	574	13 077
Garanciák						
Kormányzati	-	52 766	-	13 815	17	14 546
Bank	-	10 833	-	7 235	222	211
Vállalati	-	59 909	-	-	225	2 702
Egyéb	-	32 176	-	-	68	9 957
Biztosítékok összesen	-	1 112 263	-	67 981	1 602	112 637

A Csoport a következők eszközközkhöz jutott a fedezetként nála lévő biztosítékok birtokba vételén vagy az egyéb hitelminőség-jávitási lehetőségek lehívásán keresztül:

5.4

	2008	2007
Pénzügyi eszközök		
Részvények	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-
Nem-pénzügyi eszközök		
Ingatlanok	1 408	-
Készletek	1 680	680
Egyéb	-	-
Hitelekért cserében megszerzett eszközök	3088	680

Koncentrációk

A Csoport figyeli és elemzi a hitelkockázat szektorok és kockázati besorolás szerinti koncentrációit. A következő táblázat a hitelkockázat mérlegfordulónapi szektoronkénti és kockázati besorolásonkénti koncentrációinak elemzését tartalmazza:

5.5

2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
I. kategória - országgockázat nélküli	-	51 486	140 595	-	8 825	39 580
II. kategória - kis és közepes országgockázattal	-	14 356	53 326	2 640	471	9 558
III. kategória - közepes és nagy országgockázattal	-	13 632	56 323	-	229	46 290
Teljes kitétség	-	79 474	250 244	2 640	9 525	95 428

2007	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
I. kategória - országgockázat nélküli	-	31 858	33 894	1 785	14 201	25 476
II. kategória - kis és közepes országgockázattal	345	31 042	109 960	2 563	3 590	35 725
III. kategória - közepes és nagy országgockázattal	16	33 735	28 674	-	1 324	19 267
Teljes kitétség	361	96 635	172 528	4 348	19 115	80 468

- I. kategória: EMU tagországok, Nagy-Britannia és Svájc
- II. kategória: a BayernLB országminősítése szerint 1-től 11-es kategória, kivéve azokat az országokat, amelyeket az I. kategória tartalmaz, pl. Oroszország, Horvátország, Lettország, Csehország
- III. kategória: a BayernLB országminősítése szerint 11-es kategória feletti országok, pl. Románia, Bulgária, Törökország, Ukrajna

5.6

	2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Gépjárműgyártás	-	-	-	47 629	-	10	18 040
Repülőgépgyártás	-	-	-	7 641	-	-	611
Bankszektor	116 189	-	116 304	101 174	12 303	12 786	36 991
Vegyipar	-	-	-	26 167	-	1	8 288
Építőipar	-	-	-	92 831	-	906	109 399
Tartós fogyasztási cikkek	-	-	-	22 544	-	88	7 079
Védelem	-	-	-	219	-	86	917
Élelmiszeripar	-	-	-	173 812	-	656	35 178
Gázipar	-	-	-	194	-	-	119
Egészségügy	-	-	-	3 104	-	-	1 496
Vendéglátóipar	-	-	-	19 603	115	4	1 784
Biztosítótársaságok	-	-	-	5 960	-	-	2 718
Logisztika	-	-	-	68 487	-	-	29 215
Gépgyártás	-	-	-	40 141	-	36	24 103
Média	-	-	-	9 854	-	1	2 421
Kohászat és bányászat	-	-	-	22 834	-	113	5 249
Olajipar	-	-	-	18 250	-	-	25 062
Gyógyszergyártás	-	-	-	14 936	-	3 243	8 803
Cellulóz- és papírgyártás	-	-	-	18 076	-	-	5 344
Ingatlan	-	-	-	718 845	-	4 667	176 758
Kiskereskedelem	394	-	-	118 113	-	360	27 104
Kormányzati szervek	1 934	-	-	15 660	66 743	-	11 746
Fémipar	-	-	-	516	-	-	4 983
Technológia	-	-	-	70 527	-	86	23 357
Távközlés	-	-	-	17 091	-	-	13 432
Textil- és ruhagyártás	-	-	-	14 228	-	203	2 051
Turizmus	-	-	-	2 176	-	-	2 674
Közművek	-	-	-	35 436	-	-	51 308
Non-profit szervezetek	-	-	-	14 673	36	-	3 840
Egyéb	94 168	-	307	65 016	10 347	366	3 660
Privát	-	-	-	606 160	-	1	17 292
Teljes kitétség		212 685	116 611	2 371 897	89 544	23 613	661 022

	2007	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Gépjárműgyártás	-	-	-	41 563	-	-	24 167
Repülőgépgyártás	-	-	-	5 865	-	-	119
Bankszektor	71 827	-	192 989	105 992	17 415	22 218	42 192
Vegyipar	-	-	-	26 037	-	1 234	8 746
Építőipar	-	-	-	97 063	-	41	116 354
Tartós fogyasztási cikkek	-	-	-	25 978	-	99	11 337
Védelem	-	-	-	204	-	-	1 125
Élelmiszeripar	-	-	-	185 079	-	21	37 990
Gázipar	-	-	-	1 105	-	-	3 121
Egészségügy	-	-	-	2 864	-	-	1 453
Vendéglátóipar	-	-	-	37 452	114	7	7 099
Biztosítótársaságok	-	-	-	105	-	-	2 045
Logisztika	-	-	-	65 987	-	-	34 038
Gépgyártás	-	-	-	30 094	-	27	25 249
Média	-	-	-	10 079	-	-	2 547
Kohászat és bányászat	-	-	-	25 254	-	-	5 430
Olajipar	-	-	-	18 892	-	-	39 686
Gyógyszergyártás	-	-	-	12 882	-	6	6 079
Cellulóz- és papírgyártás	-	-	-	8 382	-	-	1 534
Ingatlan	-	-	-	515 321	1 447	223	151 417
Kiskereskedelem	187	-	-	106 649	1 785	7	45 109
Kormányzati szervek	1 880	-	-	14 453	50 166	-	10 662
Fémipar	-	-	-	11 019	-	-	268
Technológia	-	-	-	52 860	-	7	21 692
Távközlés	-	-	-	10 815	-	-	9 186
Textil- és ruhagyártás	-	-	-	12 053	-	-	2 217
Turizmus	-	-	-	1 817	-	3	2 348
Közművek	-	-	-	40 950	-	106	46 468
Non-profit szervezetek	-	-	-	26 039	35	-	3 917
Egyéb	53 059	-	16	44 699	3 667	524	2 988
Privát	-	-	-	417 110	-	6	17 057
Teljes kitétség		127 298	193 005	1 954 662	71 735	24 083	683 640

d) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport cash flow-i nem elegendőek a működés fedezetére, vagy a kötelezettségeit nem tudja határidőre és költséghatékonyan teljesíteni. Ez a kockázat a cash flow-k időzítésének eltéréseiből fakad.

A likviditási kockázat kezelése

A Csoport likviditásmenedzselési megközelítése, hogy amennyire lehetséges, mindig megfelelő likviditást biztosítson kötelezettségei esedékességkor történő teljesítéséhez, mind szokásos, mind feszített körülmények között, anélkül, hogy elfogadhatatlan vesztesége merülne fel vagy kockáztatná a Csoport hírnevét.

A Csoport előírja gazdálkodó egységei számára, hogy erős likviditási pozíciót tartsanak fenn, és eszközeik, kötelezettségeik és függő kötelezettségeik likviditási profilját úgy alakítsák, hogy az biztosítsa a cash flow-k kiegyensúlyozottságát, valamint a kötelezések esedékességkor történő teljesítését.

A likviditás és finanszírozás menedzselése elsősorban helyi szinten történik a Csoport gazdálkodó egységeinél az Igazgatóság által meghatározott előírások és limitek szerint. Ezek a limitek gazdálkodó egységenként változnak, figyelembe véve annak a piacnak az összetettségét és likviditását, amelyen a gazdálkodó egység működik. A Csoport általános politikája az, hogy minden banküzemi gazdálkodó egységnek önállóan kell megoldania működése finanszírozását.

Figyelemmel kíséri a napi likviditási helyzetet, és rendszeresen likviditási stressztesztet hajt végre különböző, mind szokásos, mind feszített piaci körülményekre vonatkozó forgatókönyvekkel. Minden likviditási politikát és szabályzatot az ALCO ellenőriz és hagy jóvá.

A kötelezettségek szerződés szerinti lejárata

5.7

	Könyv szerinti érték	Tőke-és kamat cash-flow összesen	1 hónapon belül	1-3 hónap között	3 hónap - 1 év között	1-5 év között	5 éven túl
<i>Nem származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú kötelezettségek	30 231	-	-	-	-	-	-
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	947 109	747 608	15 994	30 974	155 133	543 100	2 406
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 267 842	1 253 574	716 056	242 760	267 010	27 222	527
Kibocsátott kötvények	269 129	288 965	1 101	819	193 866	90 180	3 000
Hátrasorolt kötelezettségek	102 892	101 940	-	-	-	10 591	91 349
<i>Származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú: kiáramlás	-	(390 580)	(44 575)	(27 778)	(83 035)	(212 242)	(22 951)
Kereskedési célú: beáramlás	-	360 261	31 649	16 570	74 474	214 814	22 754
Fedezeti célú: kiáramlás	-	(26 622)	-	(81)	(334)	(26 207)	-
Fedezeti célú: beáramlás	-	26 851	-	232	663	25 956	-
<i>Ki nem használt hitelkeretek</i>	-	372 435	24 529	28 281	212 405	42 613	64 607

Az előző táblázat a Csoport pénzügyi kötelezettségei és mérlegben nem szereplő hitelnyújtási kötelezettségvállalásai utáni diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja a lehetséges legkorábbi lejáratok szerint. A fenti táblázatban bemutatott bruttó nominális beáramlás / (kiáramlás) a szerződés szerinti, diszkontálás nélküli cash-flow a pénzügyi kötelezettség vagy kötelezettségvállalás után. A származékos termékekre

vonatkozó közzététel a származékos termékekre (pl. forward devizaszerződések és devizaswapok) vonatkozó bruttó beáramlási és kiáramlási összegeit mutatja.

A Csoport várható cash-flow-i az említett instrumentumok után jelentősen különböznek ettől az elemzéstől. Az ügyfelek látra szóló betétei például várhatóan stabil vagy növekvő egyenleget mutatnak; a mérlegben nem szereplő hitelnyújtási kötelezettségvállalások közül pedig várhatóan nem hívják le valamennyit azonnal. A várható és a szerződéses cash flow-k közötti jelentős eltérés miatt a Csoport kockázatkezelési részlege mindkét elemzést felhasználja a likviditási kockázat kezeléséhez. A Csoport pénzügyi kötelezettségei utáni várható, diszkontálás nélküli cash flow-k a következők voltak:

A kötelezettségek várható lejáratja

5.8

	Könyv szerinti érték	Tőke-és kamat cash-flow összesen	1 hónapon belül	1-3 hónap között	3 hónap - 1 év között	1-5 év között	5 éven túl
<i>Nem származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú kötelezettségek	30 231	-	-	-	-	-	-
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	947 109	747 608	13 844	32 656	154 339	544 362	2 406
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 267 842	1 253 574	133 288	164 338	287 377	111 758	556 814
Kibocsátott kötvények	269 129	288 965	1 101	819	193 866	90 180	3 000
Hátrasorolt kötelezettségek	102 892	101 940	-	-	-	10 591	91 349
<i>Származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú: kiáramlás	-	(390 580)	(44 575)	(27 778)	(83 035)	(212 242)	(22 951)
Kereskedési célú: beáramlás	-	360 261	31 649	16 570	74 474	214 814	22 754
Fedezeti célú: kiáramlás	-	(26 622)	-	(81)	(334)	(26 207)	-
Fedezeti célú: beáramlás	-	26 851	-	232	663	25 956	-
<i>Ki nem használt hitelkeretek</i>	-	372 435	24 529	28 281	212 405	42 613	64 607

A Csoport vezetésének döntései azonban alapul veszik a szerződés szerinti be- és kiáramlások közötti likviditási rést (nettó pozíció) is, ezért mind a pénzügyi eszközöket, mind a pénzügyi kötelezettségeket likviditási kategóriákba csoportosítjuk.

e) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak kockázata, hogy a piaci árak, mint a kamatláb (kamatláb kockázat), részvényárfolyamok (részvénykockázat) és devizaárfolyamok (devizakockázat) változása befolyásolni fogja a Csoport eredményét vagy pénzügyi instrumentumokban lévő befektetéseinek értékét.

A piaci kockázatok kezelése

Az Igazgatóság a kockázati stratégia részeként meghatározza a Bank által vállalható piaci kockázatok felső értékét, terjedelmét, melyet portfólió szinten szabályozott limitrendszer biztosít.

Az Igazgatóság létrehozta az Eszköz és Forrásgazdálkodási Bizottságot (ALCO), amely felelős a Csoport piacikockázat-kezelési politikáinak kidolgozásáért és figyelemmel kíséréséért. A Bank piaci kockázatait szabályozó politikák kialakítása és kezelése az ALCO felelősségi körébe tartozik, melynek kereteit az Igazgatóság által jóváhagyott belső politikák jelentik, amelyek tartalmazzák a kockázatkezelést, a kockázatok és a kapcsolódó limitek felmérését, a döntési folyamat kompetenciáinak ismertetését, valamint a limitek túllépéseire vonatkozó szabályozásokat. Az ALCO

tagjai a Csoport elsődleges üzleti döntési felelősséggel és hatáskörrel felruházott kulcsvezetői. Operációs szinten a piaci kockázatokat a Pénz- és Tőkepiaci Igazgatóság konszolidáltan kezeli.

A piaci kockázat kezelésének célja a piaci kockázatnak való kitettségek kezelése és elfogadható keretek között tartása, a haszon optimalizálása mellett.

A Csoport piaci kockázatnak való kitettségét elkülöníti kereskedési és nem kereskedési portfólióra.

A kereskedési portfóliók a piacvezetésből, saját számlás pozíciófoglalásból és más, ilyenként megjelölt piaci árazási pozíciókból származó pozíciókat tartalmaznak. A kereskedési tevékenységek hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, külföldi devizákkal és származékos pénzügyi instrumentumokkal folytatott ügyleteket foglalnak magukban.

A nem kereskedési portfóliók a Csoport retail és kereskedelmi banki eszközeinek kamatlábmenedzsmentjéből származó pozíciókat tartalmazzák. A Csoport nem kereskedési tevékenysége magába foglal minden olyan tevékenységet, melyet a kereskedési tevékenységek között nem kerültek felsorolásra, így a hitelezést, betétek fogadását és hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok kibocsátását.

Piaci kockázatoknak való kitettség – kereskedési portfóliók

A Csoport piaci kockázatait a kereskedési célú tevékenységre megállapított különböző limiteken és azok betartásának ellenőrzésén keresztül kezeli. Ezek a limitek a következők:

- A termékvolumen-limitek határozzák meg a Csoport által bármely időpontban maximálisan tartható kereskedési termékek és szerződések összesített értékét.
- A devizapozíciós limitek a kereskedési és banki könyvekben lévő devizapozíciók nettó és bruttó értékeit korlátozzák.
- VaR limitek: A kereskedési portfólió VaR limitje az a becsült veszteség, amely a portfólió után egy meghatározott időszak (tartási időszak) alatt egy kedvezőtlen piaci mozgásból adódóan meghatározott valószínűséggel (megbízhatósági szint) felmerül. Az MKB Csoport parametrikus VaR módszert alkalmaz 1 napos tartási idővel, 99%-os megbízhatósági szinttel, 0,94-es csillapítási faktoral és 187 üzleti napos megfigyelési időszakkal.
- A PLA (potenciális veszteségösszegek) limitek meghatározzák azt a maximális veszteségösszeget, amelyet a Csoport hajlandó vállalni.

Az alkalmazott VaR modell főként múltbeli adatokon alapul. Az előző fél évből származó piaci adatok figyelembevételével, és a különböző piacok és árak közötti megfigyelt korrelációk alapján a modell mind diverzifikált, mind nem diverzifikált teljes VaR értéket, valamint kockázati tényezők szerinti VaR értékeket, például kamatláb, tőke és valuta VaR értékeket számol.

Bár a VaR fontos eszköz a piaci kockázat mérésére, a modell alapjául szolgáló feltételezések bizonyos korlátokat szabnak, többek között az alábbiakat:

- Az 1 napos tartási időszak feltételezi, hogy lehetséges ezen az időszakon belül pozíciókat fedezni vagy zárni. Ez szinte minden esetben reális

feltételezés, nem ez a helyzet viszont olyan esetekben, amikor hosszabb időszakokra súlyos likviditászavar van a piacon.

- A 99 százalékos megbízhatósági szint nem tükrözi az ezen a szinten felül esetlegesen előforduló veszteségeket. Még az itt használt modellen belül is egy százalék a valószínűsége annak, hogy a veszteségek meghaladják a VaR értékét.
- A VaR számítása a nap végén történik, és nem tükrözi a pozíciókon a kereskedési nap közben esetleg felmerülő kitétségeket.
- A VaR csak a „szokásos” piaci körülményeket fedi le.
- A VaR értéke függ a Csoport pozíciójától és a piaci árak volatilitásától. Egy változatlan pozíció VaR értéke csökken, ha visszaesik a piaci ár volatilitása, és viszont.

A VaR limitek átfogó struktúráját az ALCO ellenőrzi és hagyja jóvá. A VaR limiteket hozzárendeljük a kereskedési portfóliókhoz. A VaR értékét naponta határozzuk meg. A VaR limitek használatáról napi jelentések készülnek a Csoport kockázati részlegének, és rendszeres összefoglaló készül az ALCO részére.

A Csoport kereskedési portfóliójának (vagyis csak a kereskedési könyvnek) december 31-i és az időszak alatti VaR pozícióját foglalja össze az alábbi táblázat:

5.9

2008	Átlag	Maximum	Minimum
Devizakockázat	291	2 201	10
Kamatkockázat	614	1 513	184
Részesedési kockázat	12	21	6
Összesen	917	3 735	200

2007	Átlag	Maximum	Minimum
Devizakockázat	22	48	11
Kamatkockázat	214	293	136
Részesedési kockázat	16	27	11
Összesen	252	368	158

Kamatláb-kockázati kitétség – nem kereskedési portfóliók

A nem kereskedési portfóliók legfőképpen annak a kockázatnak vannak kitéve, hogy a piaci kamatlábak változása miatt a pénzügyi instrumentumok jövőbeli cash flow-inak vagy valós értékének fluktuációja nyomán veszteség keletkezik.

A kamatláb-kockázat kezelését kiegészíti a pénzügyi eszközök és kötelezettségek különböző standard és nem standard kamatláb-forgatókönyvek szerinti érzékenység vizsgálata. A havonta figyelembe vett standard forgatókönyvek 200 bázispontos egyidejű esést vagy emelkedést tartalmaznak valamennyi hozamgörbében.

Az ALCO kíséri figyelemmel a jóváhagyott limitek betartását; napi ellenőrzési munkájában segítséget nyújt a kockázatkezelési terület. A Csoport nem kereskedési portfóliókra vonatkozó kamatláb-rés-pozíciójának összefoglalása a következő:

A mérlegfordulónapon a Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumainak kamatlábszerkezete a következő volt:

2008 december 31-én

5.10

Fix kamatozású instrumentumok	Millió forintban
Pénzügyi eszközök	310 083
Pénzügyi kötelezettségek	(1 017 990)
Fix kamatozású instrumentumok összesen	(707 907)

Változó kamatozású instrumentumok	Devizanem				
	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb devizák
Pénzügyi eszközök	496 779	718 650	904 462	78 001	127 934
Pénzügyi kötelezettségek	(331 987)	(257 546)	(870 280)	(38 086)	(52 658)
Változó kamatozású instrumentumok összesen	164 792	461 104	34 182	39 915	75 276

2007 december 31-én

Fix kamatozású instrumentumok	Millió forintban
Pénzügyi eszközök	253 028
Pénzügyi kötelezettségek	(1 018 509)
Fix kamatozású instrumentumok összesen	(765 481)

Változó kamatozású instrumentumok	Devizanem				
	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb devizák
Pénzügyi eszközök	535 645	523 522	777 022	117 953	159 405
Pénzügyi kötelezettségek	(371 794)	(142 622)	(593 894)	(45 450)	(123 739)
Változó kamatozású instrumentumok összesen	163 851	380 900	183 128	72 503	35 666

A Csoport érzékenysége a piaci kamatlábak növekedésével vagy csökkenésével szemben (feltételezve, hogy nincsenek aszimmetrikus hozamgörbemozgások, valamint hogy a mérlegpozíció állandó):

2008. december 31-én

5.11

Hatás a tőkére

HUF

200 bp növekedés	268
200 bp csökkenés	(317)

CHF

200 bp növekedés	261
200 bp csökkenés	(820)

EUR

200 bp növekedés	(2 232)
200 bp csökkenés	2 589

USD

200 bp növekedés	(74)
200 bp csökkenés	7

Egyéb devizanemek

200 bp növekedés	(41)
200 bp csökkenés	20

2007. december 31-én

Hatás a tőkére

HUF

200 bp növekedés	319
200 bp csökkenés	(427)

CHF

200 bp növekedés	(746)
200 bp csökkenés	767

EUR

200 bp növekedés	(1 239)
200 bp csökkenés	1 366

USD

200 bp növekedés	(403)
200 bp csökkenés	414

Egyéb devizanemek

200 bp növekedés	300
200 bp csökkenés	(377)

A Csoport befektetési célú értékpapírokat, hitelintézeteknek nyújtott hiteleket, hitelintézetek által elhelyezett betéteket, kamatlábswapokat és más származékos kamatlábszerződéseket alkalmaz elsődleges kockázatkezelési technikaként, hogy a kamatlábkockázatot a jóváhagyott limitek között tartsa.

Egyéb piaci kockázatoknak való kitétség – nem kereskedési portfóliók

A Csoport devizakockázatnak van kitéve külföldi pénznemben lévő pénzügyi instrumentumain keresztül. A devizakockázat kezelésének célja a külföldi pénznemben lévő pénzügyi instrumentumok piaci értékének az árfolyam-ingadozásokból adódó potenciális változásai következtében fellépő kedvezőtlen hatásainak csökkentése. A Csoport külföldi pénznemben lévő pénzügyi pozíciója a mérleg fordulónapokon a következő volt:

5.12

2 008	Funkcionális pénznemben	USD	Külföldi pénznemben		Egyéb	Összesen
			EUR	CHF		
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	689 125	106 649	1 078 699	640 220	370 733	2 885 426
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	977 032	119 080	1 290 575	164 996	333 743	2 885 426
Nettó származékos és azonnal ügyletek rövid/(hosszú) pozíció	233 944	12 539	218 469	(475 225)	10 273	-
Nettó devizapozíció összesen	(53 963)	108	6 593	(1)	47 263	-

2 007	Funkcionális pénznemben	USD	Külföldi pénznemben		Egyéb	Összesen
			EUR	CHF		
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	709 311	145 138	881 327	496 750	229 207	2 461 733
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	1 061 734	123 846	970 783	93 035	212 335	2 461 733
Nettó származékos és azonnal ügyletek rövid/(hosszú) pozíció	352 946	(21 201)	73 021	(403 037)	(1 729)	-
Nettó devizapozíció összesen	523	91	(16 435)	678	15 143	-

f) Működési kockázatok

A működési kockázat annak kockázata, hogy hiba, rendszer-meghibásodás, csalás, nem megfelelő belső kontrollok és ellenőrzési eljárások vagy külső körülmények következtében veszteség merül fel. A működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és belső funkcionális tevékenységében.

A Csoport célja a működési kockázat olyan kezelése, amely egyensúlyt biztosít a pénzügyi veszteségek és a Csoport jó hírneve sérülésének elkerülése és az átfogó költséghatékonyság között, továbbá elkerüli az olyan ellenőrzési eljárásokat, amelyek korlátozzák a gyors reagálást és a kreativitást.

A működési kockázat kezelését szolgáló kontrollok kialakítása és megvalósítása elsődlegesen az egyes üzleti egységek felső szintű vezetésének feladata. Ezt egészíti ki a működési kockázat kezelésére vonatkozó átfogó csoportszintű standardok kidolgozása a következő területeken:

- a feladatok megfelelő megosztása, beleértve az ügyletek független engedélyezését
- az ügyletek egyeztetésére és nyomon követésére vonatkozó követelmények
- szabályozói és egyéb jogi előírásoknak való megfelelés
- a kontrollok és eljárások dokumentálása

- a felmerült működési kockázatoknak, valamint az azonosított kockázatok kezelését célzó kontrollok és eljárások megfelelőségének időszakonkénti felmérésére vonatkozó követelmények
- a működési veszteségek jelentésére és a javasolt helyrehozó lépésekre vonatkozó követelmények
- üzletfolytonossági és katasztrófa-visszaállítási tervek kidolgozása
- képzés és szakmai fejlesztés
- etikai és üzleti standardok.

A Csoport standardjainak betartását rendszeresen ellenőrzi a belső ellenőrzés. A belső ellenőrzés vizsgálatainak eredményeit egyeztetni az érintett üzleti egység vezetésével, és összefoglalót készít a Felügyelőbizottság és a Csoport felső szintű vezetői számára.

g) Tőkemenedzsment

A Csoport vezető szabályozó szerve, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Csoport egészére vonatkozóan állapítja meg és ellenőrzi a tőkekövetelményeket. Az anyavállalatot és az egyes bankokat közvetlenül a helyi szabályozók felügyelik.

2006 júliusában a Bázeli Bizottság kiadta „A tőkefelmérés és tőkeszabványok nemzetközi konvergenciája” című jelentése végleges átfogó változatát („Bázel II”), amely felváltotta a Bázel I-et. Az új irányelvek célja, hogy biztosítsák a szavatoló tőkére vonatkozó követelmények nagyobb mértékű igazodását a mögöttes kockázatokhoz a hitelezési kockázat kezelése terén bevezetett lényeges változtatások segítségével. Továbbá a működési kockázattal kapcsolatos explicit új tőkekövetelmény is bevezetésre került, valamint fokozták a felügyeleti ellenőrzést és bővítették a nyilvános közzétételek körét. 2008-ban a Csoport a Bázel II szerint működik, célul tűzte ki az alapvető tőkemegfelelési mutató 8,5 % fölé emelkedését a hosszú távú tőketervezésére vonatkozóan.

A Csoport szavatoló tőkéjének elemzése két szinten történik:

- Alapvető tőke (Tier 1), amely magában foglalja a jegyzett tőkét, az ársziót, a örökjáradékos kötvényeket (amelyeket innovatív Tier 1. osztályú értékpapírként sorolnak be), az eredménytartalékot, a devizaátszámítási tartalékot és a kisebbségi részesedést, a goodwill és az immateriális javak levonása, valamint a saját tőkében szereplő, de tőkemegfelelési szempontból eltérően kezelt tételekkel kapcsolatos egyéb szabályozói korrekciók után.
- A járulékos (Tier 2) tőke magában foglalja a minősített hátrasorolt kötelezettségeket és az értékelési tartaléknak az értékesíthetőként besorolt tőkeinstrumentumok utáni nem realizált nyereségre vonatkozó elemét.

Különböző limitek vonatkoznak az egyes tőkerészekre. Az innovatív tier 1. értékpapírok összege nem haladhatja meg a teljes tier 1 tőke 15 százalékát; a minősített tier 2 tőke nem haladhatja meg a tier 1 tőke értékét; a minősített határidős alárendelt kölcsöntőke pedig nem haladhatja meg a tier 1 tőke 50 százalékát. Vannak korlátozások a csoportos értékvesztések összegére vonatkozólag is, amely a tier 2 tőke részeként szerepeltethető. A tőkéből való egyéb levonások közé tartoznak a szabályozói konszolidációba be nem vont leányvállalati befektetések könyv szerinti értéke, a banki tőkebefektetések és bizonyos egyéb szabályozói tételek.

A bankműveletek kereskedési könyvi vagy banki könyvi kategóriába tartozhatnak, és a kockázattal súlyozott eszközöket olyan meghatározott követelmények szerint határozzuk meg, amelyek igyekeznek tükrözni az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitétségekhez kapcsolódó változó kockázati szinteket. Bár az előírt TMM 8%, a Csoport belső limitje 8,5%.

Tőkeallokáció

A Csoport erős tőkealapot tart fenn, hogy támogassa üzleti fejlődését és mindenkor megfeleljen a szavatoló tőkére vonatkozó követelményeknek. A Csoport befektetési döntéseit és tőkeallokációját is fegyelmezetttség jellemzi, arra törekszik, hogy megfelelő befektetési hozamot biztosítson a tőkeköltségek figyelembevétele után. A Csoport felismeri a Csoporton belül lekötött tőke szintjének a részvényesi hozamra gyakorolt hatását, és prudens egyensúlyt próbál tartani az erős tőkepozíció által biztosított előnyök és rugalmasság, valamint a nagyobb tőkeáttétel által lehetővé tett magasabb tőkehozamok között.

2008-ban a Csoport bevezette a hozzáadott gazdasági érték módszert (Economic Value Added, EVA) a tőkeallokáció és a pénzügyi tervezés terén.

A hozzáadott gazdasági érték a vállalkozások valós gazdasági nyereségének kiszámítására alkalmazott pénzügyi teljesítményértékelő módszer. A hozzáadott gazdasági érték a nettó adózás utáni nyereség és a befektetett tőke használdozati (alternatív) költségének különbsége.

A hozzáadott gazdasági érték annak az összegnek a becsült értéke, amellyel a hozam nagyobb vagy kisebb, mint az összehasonlítható kockázat mellett a részvényesek vagy hitelezők által elvárt minimális megtérülési ráta. A hozzáadott gazdasági érték számítható a részlegek (stratégiai üzleti egységek) szintjén is.

A hozzáadott gazdasági érték számításának alapképlete a következő:

Működési bevételek
- Működési költségek
<hr/>
Üzleti eredmény
- Értékvesztés és céltartalék
<hr/>
Adózás előtti üzleti eredmény
- Tőkeváltozások (befektetett tőke x tőkeköltség)
<hr/>
Hozzáadott gazdasági érték

Valamennyi tőkeköltséget figyelembe véve, beleértve a saját tőke költségét is, a hozzáadott gazdasági érték azt a pénzbeli vagyonmennyiséget mutatja meg, amelyet az üzleti vállalkozás a beszámolási időszakban termelt vagy elhasznált (felélt).

A Csoport a következőket azonosította, mint a Csoportot érintő lényeges kockázatokat, amelyeket a tőkemenedzsment keretében kezel: hitelezési, piaci, működési, valamint eszköz- és kötelezettségkezelési kockázatok.

Bázel II

A Bázeli II felügyeleti célja a pénzügyi rendszer biztonságának és stabilitásának előmozdítása, és legalább a jelenlegi átfogó tőkeszint fenntartása a rendszerben, egyenlő esélyek biztosítása, szélesebb körű megközelítés kialakítása a kockázatok kezelésében, továbbá a nemzetközileg aktív bankok hangsúlyosabb figyelemmel követése. A Bázeli II három pillérről épül: minimális tőkekövetelmény, felügyeleti felülvizsgálati folyamat és piaci fegyelmező erő. Az EU-ban a tőkekövetelmény-direktívával (Capital Requirements Directive, CRD) vezették be a Bázeli II-t.

A Bázeli II három, eltérő kifinomultságú megközelítést kínál az 1. pillér hitelkockázati tőkekövetelmény számításához. Az alapszintű, a sztenderd módszer, külső hitelminősítések használatát írja elő a bankoknak a minősített partnerekre alkalmazott kockázati súlyozások meghatározásához, a többi partnert tág kategóriákba sorolja, és sztenderdizált kockázati súlyokat alkalmaz ezekre a kategóriákra. A következő szint, a belső minősítésen alapuló alap módszer (IRB), megengedi a bankoknak, hogy hitelkockázati tőkekövetelményüket a partner nem teljesítésének valószínűségére (PD) vonatkozó saját belső értékelésük alapján számítsák ki, de a nem teljesítéskori kockázati kitettség (EAD) és a nem teljesítéskori veszteségráta (LGD) számszerűsítéséhez sztenderd felügyeleti paramétereket kell használni. Végül az IRB fejlett módszer lehetővé teszi a bankok számára, hogy ne csak a PD, hanem az EAD és az LGD számszerűsítése esetében is saját belső értékelésüket használják. A várható veszteségek kiszámításához az EAD-t szorozzák a PD-vel és az LGD-vel. Az IRB megközelítések szerinti tőkeforrás-követelmény célja, hogy fedezze a váratlan veszteségeket; kiszámítása szabályozói előírásban meghatározott képlet szerint történik, amely ezeket a tényezőket, valamint más változókat, például a lejáratot és korrelációt tartalmazza.

A hitelkockázatra vonatkozóan a Csoport a sztenderd módszert alkalmazza 2008. január 1-jei hatállyal. Roll-out tervet dolgoztak ki az IRB megközelítésre való áttérésre a következő három év folyamán, kismértékű maradék kitettséget hagyva a sztenderd megközelítésen.

A Bázeli II tőkekövetelményt ír elő a működési kockázatra vonatkozóan, ismét három kifinomultsági szinttel. Az alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény a bruttó bevételek egyszerű százaléka, míg a sztenderd módszer értelmében a bruttó bevételek három különböző százaléértékének egyike nyolc meghatározott üzletág mindegyikéhez hozzárendelve. Végül a fejlett mérési módszer a bankok saját statisztikai elemzése és működésikockázat-modellezése alapján határozza meg a tőkekövetelményeket. A Csoport a sztenderd módszert alkalmazza a működési kockázattal kapcsolatos tőkekövetelmény meghatározásához.

A 2008. január 1-jétől megváltozott tőkeszámítási alapot és a tőkére gyakorolt hatást mutatja be az alábbi táblázat:

5.13

	2008 Basel II	2007 Basel I
Részvénytőke	14 094	14 094
Visszavásárolt saját részvények névértéke	-	-
Jegyzett, de be nem fizetett tőke	-	-
<i>Jegyzett tőke</i>	<i>14 094</i>	<i>14 094</i>
Általános tartalék	210 523	207 177
A visszavásárolt saját részvények névérték fölötti bekerülési értéke	-	-
Immateriális javak	(23 766)	(22 070)
Goodwill	(33 650)	(37 502)
Részesedések pénzügyintézetekben	(2 453)	(9 076)
Tier 1: Nettó alapvető tőkeelemek	164 748	152 623
Jelentős hátrasorolt kötelezettség	99 822	82 338
Átértékelési tartalék	(844)	(58)
Általános banki kockázati tartalék	5 449	5 775
Tier 2: Járulékos tőkeelemek	104 427	88 055
Egyéb levonások	(194)	(154)
Szavatoló tőke	268 980	240 524
Kockázattal súlyozott eszközök (RWA)	2 209 975	2 070 089
Operációs kockázat (OR)	15 028	12 868
Piaci kockázati pozíciók (MR)	8 221	6 737
Kockázattal súlyozott eszközök összesen (RWA + 12.5*MR)	2 500 586	2 315 150
Szavatoló tőke / Összes eszköz	9,32%	8,34%
Tőke megfelelési mutató	12,17%	11,62%
Tőke megfelelési mutató (piaci kockázattal együtt)	10,76%	10,39%

A magyar felügyeleti szabályozásnak megfelelően 2007-ben a Basel I. volt hatályban.

A Bázeli II második pillére (felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamat) mind a cégeket, mind a szabályozószerveket bevonja annak felmérésébe, hogy a cégnek kell-e pótlólagos tőkét fenntartania az 1. pillér által nem fedezett kockázatokkal szemben. A 2. pillér része a belső tőke megfelelési felülvizsgálati folyamat, amelynek keretében a cég felméri az 1. pillér által le nem fedett kockázatokat. A Csoport az 1. pillér által le nem fedett alábbi pótlólagos kockázatokat ítélte jelentősnek, és a 2. pillérben olyan szabályzatokat és gyakorlatokat vezetett be, amelyek ezeknek a kockázatoknak a hatását mérik:

- stratégiai kockázat
- országkockázat
- modellkockázat
- reziduális kockázat
- elszámolási kockázat
- likviditási kockázat

A Bazel II 3. pillére a piac fegyelmező erejére vonatkozik, és célja a társaságok átláthatóságának növelése azáltal, hogy a Bazel II szerinti kockázataik, tőke- és kockázatkezelésük konkrét, előre meghatározott részleteinek közzétételére kötelezi a társaságokat.

A Csoport Eszköz- és Forrásgazdálkodási Bizottsága felelős a Csoport tőkemegfelelési mutatójának kezeléséért. Emellett a Csoportnak közölnie kell tőkemegfelelési mutatóját a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével. A Csoportnak saját tőkekezelési rendszere van, amely naponta tud jelentést készíteni az ALCO számára. A jelentés a kockázattal súlyozott eszközök aktuális helyzetét és a következő 2 hétre vonatkozó napi szintelőrejelzéseket tartalmazza.

A Csoport és egyedileg szabályozott társaságai minden külső tőkekövetelménynek megfelelték az időszak során.

6 Pénzeszközök

6.1

	2008	2007
Késpénz és jegybanknál lévő egyenlegek	118 902	86 481
Kincstárjegyek és a jegybank által refinanszírozható váltók	93 783	40 817
Pénzeszközök	212 685	127 298

A Csoportnak bizonyos betétek 2%-ának megfelelő minimális kötelező tartalékot (2007: 5%) kell fenntartania a Nemzeti Banknál. A minimális tartalék az említett betétszámlák év végi egyenlegén alapul, és 2008. december 31-én 23 327 millió Ft volt. (2007: 58 523 millió Ft). 2008. december 31-én a pénztárállomány 95 798 millió Ft volt (2007: 52 900 millió Ft.)

713 millió Ft értékű (2007: 735 millió Ft), értékesíthetőként besorolt kincstárjegy volt elzálogosítva biztosítékként tőzsedei és hitelkártya-ügyletek után; ezeket a Csoport számviteli politikája alapján szintén pénzeszközként mutatjuk ki.

7 Hitelintézetekkel szembeni követelések

7.1

	2008	2007
Folyó - és klíringszámlák	29 453	10 357
Pénzpiaci betétek	30 429	120 623
Hitelkihelyezések	56 768	62 044
Értékvesztés miatti veszteségek	(39)	(19)
Hitelintézetekkel szembeni követelések	116 611	193 005

Értékvesztés miatti veszteségek

Egyenleg január 1-én	(19)	(28)
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(23)	-
Tárgyévi feloldás	5	9
Árfolyamváltozás hatása	(2)	-
Diszkont feloldása	-	-
Hitelezési veszteségként leírt	-	-
Egyenleg december 31-én	(39)	(19)

A folyó- és klíringszámlák egyenlegéből 892 millió Ft (2007: 796 millió Ft) egy jelentős befolyással rendelkező tulajdonossal szembeni követelés, amelyet piaci kamatlábbal nyújtottak.

8 Kereskedési céllal tartott eszközök

8.1

	2008			2007		
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Adósság- és tőkeinstrumentumok						
Kincstárjegyek	3 398	3	3 401	254	-	254
Államkötvények	27 508	2 035	29 543	20 221	(80)	20 141
Vállalati kötvények	8 153	470	8 623	10 838	(23)	10 815
Külföldi vállalati kötvények	114	1	115	2 063	(161)	1 902
Magyar részvények	379	(4)	375	51	-	51
Külföldi részvények	-	-	-	583	-	583
Adósság- és tőkeinstrumentumok összesen	39 552	2 505	42 057	34 010	(264)	33 746
Származékos pénzügyi instrumentumok						
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentum	-	11 939	11 939	-	16 602	16 602
Index alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	8	8	-	-	-
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	8 734	8 734	-	5 955	5 955
Credit default swap	-	-	-	-	-	-
Opciók	487	2 365	2 852	461	263	724
Származékos pénzügyi instrumentumok összesen	487	23 046	23 533	461	22 820	23 281
Kereskedési céllal tartott eszközök összesen	40 039	25 551	65 590	34 471	22 556	57 027

Az opciós ügyletek devizaopciókat tartalmaznak 69 millió Ft összegben (2007: 195 millió Ft) és CAP/FLOOR opciókat 2 553 millió Ft összegben (2007: 520).

9 Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök

9.1

	2008			2007		
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	68	68	-	795	795
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	12	12	-	7	7
Fedezeti célból tartott származékos pénzügyi instrumentumok	-	80	80	-	802	802

Kamatlábkockázat valós érték fedezeti ügylete

A csoport kamatlábswapokkal fedezi fix kamatozású euro kötvényei és bizonyos követeléseinek valós értéke változásainak való kitétséget. A kamatlábswapokat fix kamatozású kötvények konkrét kibocsátásaival vagy konkrét hitelekkel párosítjuk. (lásd 4/n megjegyzés)

Egyéb fedezeti célú származékos termékek

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb-, részvénypiaci és hitelkockázati kitétségének kezelésére. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Az említett származékos termékek valós értékét a fenti táblázat tartalmazza.

10 Értékpapírok

10.1

	2008	2007
<i>Értékesíthető</i>		
Államkötvények	35 990	36 788
Vállalati kötvények	494	795
Külföldi államkötvények	9 766	-
Külföldi vállalati kötvények	1 805	1 040
Magyar részvények	2 937	3 013
Külföldi részvények	252	230
Értékvesztés miatti veszteségek	(193)	-
Értékpapírok	51 051	41 866

Értékvesztés miatti veszteségek

Egyenleg január 1-én	-	(16)
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(193)	-
Tárgyévi feloldás	-	16
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Diszkont feloldása	-	-
Hitelezési veszteségként leírt	-	-
Egyenleg december 31-én	(193)	-

2008. december 31-én az értékpapírok teljes összegéből 22 278 millió Ft (2007: 22 083 millió Ft) volt elzálogosítva biztosítékként tőzsdei és hitelkártya-ügyletek után a szokásos üzletmenet részeként.

A saját tőkére gyakorolt teljes tárgyévi hatás 1050 millió Ft veszteség (2007: 108 millió Ft veszteség) és 159 millió Ft halasztott adóbevétel és 3 millió Ft halasztott adóráfördítés (2007: 50 millió Ft halasztott adóbevétel).

A lenti tábla azt az adózás előtti eredményt mutatja, ami akkor lett volna, ha a Csoport összes adósság-instrumentumát (a valós értéken értékelt kivételével) eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöltük volna meg vagy az összes adósság-instrumentum amortizált bekerülési értéken szerepelt volna a könyvekben:

10.2

	Adózás előtti eredmény (millió forintban) 2008	Szenáriók hatása (millió forintban) 2 008	Adózás előtti eredmény szcenárióként (millió forintban) 2 008
Ha minden hitelviszonyt megtestesítő eszközt eredménnyel szemben valós értéken értékeltként soroltak volna meg	8 336	(705)	7 631
Ha minden hitelviszonyt megtestesítő eszközt (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként besoroltakat) amortizált bekerülési értéken értékelnénk	8 336	(629)	7 707

2008. december 31-én a könyv szerinti értéke, a valós értéke és az amortizált bekerülési értéke az összes, nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt adósság-instrumentumunknak a következő:

10.3

	Könyv szerinti érték	Valós érték	Amortizált bekerülési érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok besorolva:			
Hitelek és követelésekként	-	-	-
Lejáratig tartott instrumentumként	-	-	-
Értékesíthető pénzügyi eszközként	141 833	141 833	142 170
Összesen	141 833	141 833	142 170

11 Ügyfelekkel szembeni követelések

Ügyfelekkel szembeni követelések amortizált bekerülési értéken

11.1

2 008	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
<i>Nagyvállalati hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	46 605	(626)	(19)	45 960
Kereskedelem és ipar	456 954	(4 789)	(178)	451 987
Ingatlan	626 279	(2 269)	(642)	623 368
Nagyvállalati hitelek összesen	1 129 838	(7 684)	(839)	1 121 315
<i>Kis- és középvállalkozási hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	48 753	(3 640)	(116)	44 997
Kereskedelem és ipar	389 823	(38 880)	(825)	350 118
Ingatlan	51 045	(4 043)	(82)	46 920
Hitelkártya	6 648	(170)	(17)	6 461
Kis- és középvállalkozási hitelek összesen	496 269	(46 733)	(1 040)	448 496
<i>Lakossági kihelyezések</i>				
Folyószámlahitelek	28 629	(5 307)	(931)	22 391
Lakásépítési, lakásvásárlási hitel	464 098	(325)	(2 711)	461 062
Hitelkártya	17 051	-	(1 377)	15 674
Személyi hitel	156 506	(4 262)	(2 028)	150 216
Munkavállalóknak nyújtott hitel	11 292	-	(73)	11 219
Kereskedelem és ipar	68 214	(4 774)	(1 019)	62 421
Lakossági hitelek összesen	745 790	(14 668)	(8 139)	722 983
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 371 897	(69 085)	(10 018)	2 292 794

2 007	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
<i>Nagyvállalati hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	44 509	(709)	(53)	43 747
Kereskedelem és ipar	450 677	(3 761)	(239)	446 677
Ingatlan	431 950	(966)	(78)	430 906
Nagyvállalati hitelek összesen	927 136	(5 436)	(370)	921 330
<i>Kis- és középvállalkozási hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	51 989	(2 088)	(71)	49 830
Kereskedelem és ipar	381 286	(23 488)	(250)	357 548
Ingatlan	33 210	(1 785)	(10)	31 415
Hitelkártya	6 267	-	(136)	6 131
Kis- és középvállalkozási hitelek összesen	472 752	(27 361)	(467)	444 924
<i>Lakossági kihelyezések</i>				
Folyószámlahitelek	20 842	(3 493)	(21)	17 328
Lakásépítési, lakásvásárlási hitel	311 860	(114)	(1 388)	310 358
Hitelkártya	13 934	-	(512)	13 422
Személyi hitel	157 021	(7 131)	(1 183)	148 707
Munkavállalóknak nyújtott hitel	8 575	(16)	(66)	8 493
Kereskedelem és ipar	42 542	(1 196)	(10)	41 336
Lakossági hitelek összesen	554 774	(11 950)	(3 180)	539 644
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	1 954 662	(44 747)	(4 017)	1 905 898

Értékvesztés

11.2

	2008	2007
Egyedi értékvesztésképzés ügyfelekkel szembeni követelések után		
Egyenleg január 1-én	44 747	30468
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	68 058	20 276
Tárgyévi felhasználás	(30 965)	-
Leányvállalatok akvizíciója	-	37
Tárgyévi feloldás	(7 127)	(8 963)
Nettó megtérülés	801	1 166
Árfolyamváltozás hatása	970	(138)
Diszkont feloldása	(1 732)	-
Átsorolás	(4 866)	-
Újramegállapítás	-	3 067
Egyenleg december 31-én	69 085	44 747

Csoportos értékvesztésképzés ügyfelekkel szembeni követelések után

Egyenleg január 1-én	4 017	396
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	3 862	3 306
Tárgyévi feloldás	(1 510)	-
Nettó megtérülés	-	-
Tárgyévi feloldás	(1 787)	-
Árfolyamváltozás hatása	570	-
Diszkont feloldása	-	-
Átsorolás	4 866	-
Újramegállapítás	-	315
Egyenleg december 31-én	10 018	4 017

Az ügyfelekkel szembeni követelések ágazat szerinti koncentrációja az alábbi volt december 31-én:

11.3

Szektor 2008	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
Ingatlan	718 845	(10 751)	(351)	707 743
Élelmiszeripar	173 812	(14 666)	(227)	158 919
Pénzügyi szolgáltatások	101 174	(1 614)	(41)	99 519
Építőipar	92 831	(9 474)	(210)	83 147
Kereskedelem és szolgáltatások	120 787	(1 847)	(1 082)	117 858
Logisztika	68 487	(956)	(99)	67 432
Közművek	35 436	(1 268)	(26)	34 142
Gépjárműgyártás	47 629	(1 966)	(64)	45 599
Olaj- és gázipar	18 444	(176)	(155)	18 113
Technológia	70 527	(6 377)	(42)	64 108
Kohászat és bányászat	22 834	(1 215)	(16)	21 603
Vendéglátóipar	19 603	(1 742)	(62)	17 799
Non-profit szervezetek	14 673	(17)	(11)	14 645
Vegyipar	26 167	(1 151)	(18)	24 998
Gépgyártás	40 141	(2 053)	(59)	38 029
Kormányzati szervek	15 660	(156)	(18)	15 486
Tartós fogyasztási cikkek	22 544	(1 995)	(43)	20 506
Hírközlés	9 854	(875)	(20)	8 959
Távközlés	17 091	(850)	(10)	16 231
Gyógyszergyártás	14 936	(69)	(18)	14 849
Textil- és ruhagyártás	14 228	(2 209)	(35)	11 984
Cellulóz- és papírgyártás	18 076	(1 648)	(20)	16 408
Egyéb	81 958	(1 328)	(318)	80 312
Privát	606 160	(4 682)	(7 073)	594 405
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 371 897	(69 085)	(10 018)	2 292 794

Szektor 2007	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
Ingatlan	515 176	(5 565)	(119)	509 492
Élelmiszeripar	171 299	(9 171)	(131)	161 997
Pénzügyi szolgáltatások	95 249	(612)	(35)	94 602
Építőipar	93 855	(5 257)	(230)	88 368
Kereskedelem és szolgáltatások	120 017	(3 826)	(106)	116 085
Logisztika	61 879	(930)	(48)	60 901
Közművek	40 672	(448)	(12)	40 212
Gépjárműgyártás	56 374	(1 960)	(38)	54 376
Olaj- és gázipar	19 513	(160)	(6)	19 347
Technológia	52 733	(3 667)	(31)	49 035
Kohászat és bányászat	24 936	(1 144)	(24)	23 768
Vendéglátóipar	37 259	(928)	(7)	36 324
Non-profit szervezetek	26 037	(16)	(3)	26 018
Vegyipar	25 804	(380)	(16)	25 408
Gépgyártás	29 426	(1 414)	(53)	27 959
Kormányzati szervek	14 364	(36)	(28)	14 300
Tartós fogyasztási cikkek	25 223	(708)	(83)	24 432
Hírközlés	9 963	(330)	(16)	9 617
Távközlés	10 287	(194)	(2)	10 091
Gyógyszergyártás	12 738	(56)	(5)	12 677
Textil- és ruhagyártás	11 794	(1 048)	(36)	10 710
Cellulóz- és papírgyártás	6 600	(325)	(8)	6 267
Egyéb	22 831	(823)	(22)	21 986
Privát	470 633	(5 749)	(2 958)	461 926
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	1 954 662	(44 747)	(4 017)	1 905 898

2008-ban az ügyfelekkel szembeni követelésekből a Csoport 7 426 millió Ft-ot írt le hitelezési veszteségként (2007: 8 963 millió Ft).

2008. december 31-én valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt hitelek könyv szerinti értéke 51 404 millió Ft volt, míg amortizált bekerülési értékük 53 455 millió Ft.

Pénzügyi lízingből származó követelések

Finanszírozási tevékenysége keretében a Csoport lízingbe adóként pénzügyilízing-ügyleteket köt. A Csoport bruttó lízingbefektetése, valamint a minimális lízingfizetési követelések nettó jelenértéke a hátralévő futamidő szerint 2008. és 2007. december 31-én:

11.4

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingbefektetés	14 063	32 670	11 035	57 768
Meg nem szolgált pénzügyi bevételek	(3 166)	(6 325)	(1 680)	(11 171)
Minimális lízingfizetések jelenértéke	10 897	26 345	9 355	46 597

Minimális lízingfizetésekből származó behajthatatlan követelésekre elszámolt halmozott leírás

	-	-	(567)	(567)
--	---	---	-------	-------

Pénzügyi lízingek a mérlegfordulónapon	10 897	26 345	8 788	46 030
---	---------------	---------------	--------------	---------------

2 007	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingbefektetés	8 075	19 736	3 873	31 684
Meg nem szolgált pénzügyi bevételek	(1 916)	(3 539)	(587)	(6 042)
Minimális lízingfizetések jelenértéke	6 159	16 197	3 286	25 642

Minimális lízingfizetésekből származó behajthatatlan követelésekre elszámolt halmozott leírás

	-	-	(84)	(84)
--	---	---	------	------

Pénzügyi lízingek a mérlegfordulónapon	6 159	16 197	3 202	25 558
---	--------------	---------------	--------------	---------------

2008-ban nem szerepeltek függő bérleti díjak a pénzügyi bevételben (2007: 7 millió Ft), és fennállt 394 millió Ft nem garantált maradványérték (2007: 223 millió Ft). 2008. december 31-én a behajthatatlan minimális lízingfizetésekből származó követelésekre elszámolt halmozott értékvesztés 567 millió Ft volt (2007: 84 millió Ft).

A szerződések eredeti lejárat ideje 1-10 év között váltakozik. A lízingszerződések többsége CHF alapú. A szerződések a vonatkozó BUBOR-hoz, LIBOR-hoz illetve EURIBOR-hoz kötött változó kamatlábbal kamatoznak. Általában szállodák, irodák és gépjárművek képezik lízing tárgyát. Nincs garantált maradványérték.

12 Egyéb eszközök

12.1

	2008	2007
Aktív időbeli elhatárolások és egyéb követelések	10 572	13 127
Készletek	3 284	916
Társasági adó követelés	4 267	832
Egyéb visszaigényelhető adók	370	1 251
Értékvesztés miatti veszteség	(276)	(63)
Egyéb eszközök összesen	18 217	16 063

Értékvesztés miatti veszteség

Egyenleg január 1-én	(63)	(40)
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(213)	(23)
Tárgyévi feloldás	-	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Diszkont feloldása	-	-
Hitelezési veszteségként leírt	-	-
Egyenleg december 31-én	(276)	(63)

2008. december 31-én a készletek értékéből 3 088 millió Ft (2007: Nulla) követelések utáni biztosíték érvényesítéséből származott.

13 Goodwill

13.1

	2008	2007
<i>Bekerülési érték</i>		
Egyenleg január 1-én	37 502	30 361
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-
Kisebbségi részesedés megszerzése	-	7 181
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	-	-
Árfolyamváltozás hatása	(2 800)	-
Leányvállalatok értékesítése	-	(40)
Egyenleg december 31-én	34 702	37 502
<i>Értékvesztés miatti veszteségek</i>		
Egyenleg január 31-én	-	-
Tárgyévi értékvesztés	(1 052)	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Egyenleg december 31-én	(1 052)	-
<i>Könyv szerinti érték</i>		
Január 1-én	37 502	30 361
December 31-én	33 650	37 502

A pénztermelő egységek értékvesztési vizsgálata

Az értékvesztési vizsgálat céljából a goodwill hozzárendelésre került a Csoport működési divízióihoz, amelyek a Csoporton belül azt a legalacsonyabb szintet tükrözik, amelyen a goodwill belső vezetési célokra megfigyelésre kerül.

A goodwill könyv szerinti értékét az alábbi pénztermelő egységekhez rendeljük hozzá:

13.2

	2008	2007
MKB Union Bank AD	16 032	16 438
MKB Romexterra Bank S.A.	16 767	19 731
MKB Eurolízing Zrt.	5 538	3 674
-ebből leányvállalatok	851	851
Goodwill	38 337	39 843

Az MKB Romexterra Bank S.A magában foglalja a Romexterra csoport tagjait, az MKB Euroleasing Zrt. pedig az Euroleasing csoport tagjait.

Mivel az MKB Euroleasing Zrt. tőkemódszerrel kerül bevonásra, ezért a teljes könyv szerinti értéke tesztelésre kerül.

A pénztermelő egységek megtérülő értékének meghatározása a használati értékük alapján történt.

A használati érték az egység folyamatos működéséből keletkezett jövőbeni cash flow-k diszkontálásával került megállapításra. A működésből származó várható jövőbeni cash flow becsléséhez a Csoport független értékelőket is igénybe vett. A fontos feltételezésekhez tartozó becslt értékek a vezetőség megítélését tükrözik a bulgáriai és romániai banki, valamint a magyarországi lízingágazat jövőbeni tendenciáiról, és mind külső, mind belső forrásokat alapul vesznek (múltbeli adatok).

A becslési folyamat során a következő fontos feltevéseket alkalmaztuk:

MKB Unionbank AD

A cash-flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becsültük meg. Minden évben állandó, 5 százalékos növekedési rátát alkalmaztunk a működésből származó cash flow előre jelzésére.

Az üzleti terv szerint a bevétel az első évben eléri a 2 767 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig el kell érnie a 3 985 millió Ft-ot. 2009 és 2011 között a nettó kamatjövdelem folyamatos emelkedésére számít a vezetőség, 6 470 millió Ft-ról 8 107 millió Ft-ra. Párhuzamos hatásként a nem kamatjellegű bevételek értéke várhatóan 2 734 millió Ft-ról 4 801 millió Ft-ra nő.

Kismértékben növekvő átlagos értékvesztés miatti veszteséggel számoltunk 8,2 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Unionbank megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát az ágazati átlaggal súlyozott átlagos tőkeköltség alapján becsültük meg.

Csökkenő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2013-tól kezdődően.

Mivel a bulgáriai piac hatalmas növekedési potenciállal rendelkezik, úgy gondoljuk, hogy ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash flow-előrejelzés szerint az MKB Unionbank használati értéke nagyobb, mint könyv szerinti értéke, ezért nincs szükség értékvesztésre.

MKB Romexterrabank S.A.

A cash flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becsültük meg. Minden évben állandó, 5 százalékos növekedési rátát alkalmaztunk a működésből származó cash flow előre jelzésére.

Az üzleti terv szerint a bevétel az első évben eléri a 905 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig el kell érnie a 3 310 millió Ft-ot. 2009 és 2013 között a nettó kamatjövedelem folyamatos emelkedésére számít a vezetőség, 6 388 millió Ft-ról 13 977 millió Ft-ra. Párhuzamos hatásként a nem kamatjellegű bevételek értéke várhatóan 5 611 millió Ft-ról 12 477 millió Ft-ra nő.

Kismértékben növekvő átlagos értékvesztés miatti veszteséggel számoltunk 9,6 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Romexterrabank megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát az ágazati átlaggal súlyozott átlagos tőkeköltség alapján becsültük meg.

Csökkenő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash-flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2013-tól kezdődően.

Mivel a romániai piac hatalmas növekedési potenciállal rendelkezik, úgy gondoljuk, hogy ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash-flow-előrejelzés szerint az MKB Romexterra Bank használati értéke kisebb, mint könyv szerinti értéke, ezért 1 052 millió Ft értékvesztés szükséges.

MKB Euroleasing Zrt.

A cash-flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becsültük meg. Minden évben állandó, 4 százalékos növekedési rátát alkalmaztunk a működésből származó cash-flow előre jelzésére.

Az üzleti terv szerint a bevétel az első évben eléri a 3 077 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig el kell érnie a 2 657 millió Ft-ot.

A piac folyamatos telítődésével párhuzamosan a nettó kamatjövedelem folyamatos növekedésére számítunk a 2009. évi 7 793 millió Ft-ról 8 088 millió Ft-ra 2011 végére. Párhuzamos hatásként a nem kamatjellegű bevételek értéke várhatóan 514 millió Ft-ról 81 millió Ft-ra nő. Kismértékben növekvő átlagos értékvesztés miatti veszteséggel számoltunk.

10,2 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Euroleasing megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát az ágazati átlaggal súlyozott átlagos tőkeköltség alapján becsültük meg.

Csökkenő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash-flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2013-tól kezdődően.

Mivel az Euroleasing piacvezető az autó- és gépjárműpark-lízing területén, úgy gondoljuk, ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash-flow-előrejelzés szerint az MKB Euroleasing Zrt. használati értéke nagyobb, mint könyv szerinti értéke, ezért nincs szükség értékvesztésre.

14 Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések

14.1

	2008	2007
Bekerülési érték	7 867	7 867
Felvásárlásokon keletkezett goodwill	1 528	1 528
A felvásárlás után képződött tartalékokból való részesedés	1 836	551
Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	11 231	9 946

A társult és közös vezetésű vállalkozások általános és pénzügyi adatai a következők:

14.2

	MKB Euroleasing Zrt.	MKB Euroleasing Autópark Zrt.	Ercorner Kft.	GIRO Zrt.	Pannonhalmi Borház Termelő és Szolgáltató Kft.	Euro Ingatlan Group
<i>Általános adatok</i>						
Tulajdonrész %	50%	49,98%	50%	22,19%	45,50%	60%
Bevonás módja	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer	-
<i>Pénzügyi adatok</i>						
Forgóeszközök	1 961	2 107	131	4 305	142	12 407
Befektetett eszközök	9 559	12 444	3 875	3 869	931	2 254
Eszközök összesen	11 520	14 551	4 006	8 174	1 073	14 661
Rövid lejáratú kötelezettségek	3 692	3 597	4 220	2 594	194	8 054
Hosszú lejáratú kötelezettségek	7 828	10 954	(215)	5 580	880	6 607
Kötelezettségek összesen	11 520	14 551	4 006	8 174	1 073	14 661
Tőke	6 720	699	(513)	5 461	555	639
Bevételek	973	11 574	10	5 556	224	5 517
Ráfordítások	849	11 353	302	5 145	260	5 721
Eredmény	124	221	(292)	411	(36)	(204)

15 Immateriális javak és tárgyi eszközök

15.1

2008	Immateriális javak	Saját tulajdonú épületek	Bérelt ingatlanok	Berendezések	Összesen
<i>Bekerülési vagy vételezett bekerülési érték</i>					
Egyenleg január 1-én	29 502	32 977	-	37 018	99 497
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-	-
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	8 466	4 095	-	7 023	19 584
Egyéb növekedések	-	331	-	189	520
Értékesítések és kivezetések	(6 237)	(23)	-	(2 305)	(8 565)
Árfolyamváltozás hatása	11	(229)	-	(102)	(320)
Egyenleg december 31-én	31 742	37 151	-	41 823	110 716
<i>Értécsökkenés és értékvesztés miatti veszteségek</i>					
Egyenleg január 1-én	7 432	4 047	-	14 970	26 449
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-	-
Éves értécsökkenési leírás	2 692	914	-	3 849	7 455
Értékvesztés miatti veszteség	-	-	-	14	14
Értékvesztés visszairása	-	-	-	-	-
Értékesítések és kivezetések	(2 153)	(1)	-	(1 323)	(3 477)
Egyéb növekedés	-	60	-	(55)	5
Árfolyamváltozás hatása	5	(25)	-	19	(1)
Egyenleg december 31-én	7 976	4 996	-	17 474	30 445
<i>Könyv szerinti érték</i>					
Január 1-én	22 070	28 930	0	22 048	73 048
December 31-én	23 766	32 155	-	24 349	80 271

2007	Immateriális javak	Saját tulajdonú épületek	Bérelt ingatlanok	Berendezések	Összesen
<i>Bekerülési vagy vételezett bekerülési érték</i>					
Egyenleg január 1-én	25 808	24 741	5 328	23 974	79 851
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-	-
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	11 552	8 019	-	17 115	36 686
Egyéb növekedések	962	423	-	4 709	6 094
Értékesítések és kivezetések	(8 820)	(206)	(5 328)	(8 780)	(23 134)
Árfolyamváltozás hatása	0	-	-	-	-
Egyenleg december 31-én	29 502	32 977	-	37 018	99 497
<i>Értécsökkenés és értékvesztés miatti veszteségek</i>					
Egyenleg január 1-én	4 479	3 008	939	6 963	15 389
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-	-
Éves értécsökkenési leírás	1 982	1 013	-	4 373	7 368
Értékvesztés miatti veszteség	-	-	-	-	-
Értékvesztés visszairása	-	-	-	-	-
Értékesítések és kivezetések	(28)	(95)	(939)	(1 129)	(2 191)
Egyéb növekedés	999	121	-	4 763	5 883
Árfolyamváltozás hatása	-	-	-	-	-
Egyenleg december 31-én	7 432	4 047	-	14 970	26 449
<i>Könyv szerinti érték</i>					
Január 1-én	21 329	21 733	4 389	17 011	64 462
December 31-én	22 070	28 930	-	22 048	73 048

16 Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek

16.1

	2008	2007
Folyó- és klíringszámlák	5 355	7 579
Pénzpiaci betétek	758 085	199 190
Hitelfelvételek	183 669	371 861
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	947 109	578 630

2008. december 31-én a hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek záró egyenlegéből 293 436 millió Ft (2007: 85 005 millió Ft) kapcsolódott olyan szerződésekhez, amelyeknek eredeti futamideje több mint öt év volt.

17 Folyó- és betétszámlák

17.1

	2008	2007
Vállalkozásoktól	704 371	775 730
Magánszemélyektől	563 471	471 406
Folyó- és betétszámlák	1 267 842	1 247 136

2008. december 31-én a folyó- és betétszámlák összegéből 30 057 millió Ft (2007: 6 261 millió Ft) volt eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentum.

18 Kereskedési célú kötelezettségek

18.1

	2008			2007		
	Bekerülési érték	Kummulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kummulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
<i>Származékos pénzügyi instrumentumok</i>						
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	20 668	20 668	-	7 032	7 032
Index alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	20	20	-	2 817	2 817
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	6 545	6 545	-	-	-
Credit default swap	52	139	191	52	(41)	11
Opciók	718	2 089	2 807	552	167	719
Származékos pénzügyi instrumentumok összesen	770	29 461	30 231	604	9 975	10 579
Kereskedési célú kötelezettségek összesen	770	29 461	30 231	604	9 975	10 579

19 Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek

19.1

	2008			2007		
	Bekerülési érték	Kummulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kummulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	1 737	1 737	-	28	28
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	1 487	1 487	-	2 106	2 106
Fedezeti célból tartott származékos pénzügyi instrumentumok	-	3 224	3 224	-	2 134	2 134

20 Egyéb kötelezettségek és céltartalékok

20.1

	2008	2007
Passzív időbeli elhatárolások és egyéb kötelezettségek	27 608	33 954
Fizetendő társasági adó	180	29
Egyéb adókötelezettségek	1 859	2 062
Fizetendő osztalék	-	-
Garanciákra és függő kötelezettségekre képzett céltartalék	1 957	1 532
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	31 604	37 577

Függő tételekre és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék

20.2

	2008	2007
Egyenleg január 1-én	1 532	1 489
Tárgyévi céltartalék-képzés	1 337	1 329
Tárgyévi céltartalék-felhasználás	(192)	(146)
Tárgyévi céltartalék-felszabadítás	(725)	(1 140)
Árfolyamváltozás hatása	4	-
Diszkont feloldása	-	-
Egyenleg december 31-én	1 957	1 532

550 millió Ft (2007: 393 millió Ft) céltartalékot képeztünk függő kötelezettségekből és szerződéses elkötelezettségekből felmerülő jövőbeni költségekre (lásd 35. megjegyzés), amelyekből 1 075 millió Ft (2007: 923 millió Ft) garanciákhoz és 332 millió Ft szerződéses elkötelezettséghez kapcsolódik (2007: 216 millió Ft).

Pénzügyi lízingügyletek lízingbe vevőként

Üzleti tevékenysége során a Csoport, mint lízingbe vevő pénzügyi lízingügyleteket köt. A Csoport jövőbeni minimális lízingfizetése a mérleg fordulónapján, valamint azok nettó jelenértéke a hátralévő futamidő szerint 2008. és 2007. december 31-én az alábbi volt:

20.3

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség	179	357	-	536
Meg nem szolgáltat pénzügyi bevételek	(24)	(28)	-	(52)
A minimális lízingfizetési kötelezettség jelenértéke	155	329	-	484
Pénzügyi lízingek lízingbe vevőként	155	329	-	484

2 007	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség	167	264	-	431
Meg nem szolgáltat pénzügyi bevételek	(16)	(18)	-	(34)
A minimális lízingfizetési kötelezettség jelenértéke	151	246	-	397
Pénzügyi lízingek lízingbe vevőként	151	246	-	397

2008-ban nem szerepeltek függő bérleti díjak a pénzügyi bevételben (2007: Nulla). Nem várható a mérleg fordulónapjára al-lízingfizetésből származó bevétel. A lízingbe vett irodai berendezések nettó könyv szerinti értéke 621 millió Ft volt a mérlegfordulónapon (2007: 537).

A Csoport egyes fiókjait operatív lízing formájában bérl. 2008. és 2007. december 31-én a fel nem mondható operatív lízingügyletekből eredő összes jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség hátralévő futamidő szerint a következő volt:

20.4

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Minimális lízingfizetési kötelezettség	2 216	3 643	21 943	27 802
Fel nem mondható operatív lízingügyletek	2 216	3 643	21 943	27 802

2 007	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Minimális lízingfizetési kötelezettség	1 880	4 331	16 996	23 208
Fel nem mondható operatív lízingügyletek	1 880	4 331	16 996	23 208

Nem várhatók al-lízing fizetések ezekből a fel nem mondható lízingügyletekből.

2008-ban a Csoportnak 672 millió Ft (2007: 1 303 millió Ft) költségként kimutatott lízing és al-lízing kifizetése volt. Független bérleti díjak és al-lízing kifizetések nem voltak.

A lízingszerződések eredeti lejárat ideje 1-10 év között változik. A szerződés szerinti lízingfizetések általában a fogyasztói árindexhez vannak kötve. Nincsenek vételi opciók vagy korlátozások.

21 Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

21.1

Hivatkozás	Kamat	Névérték	Első kibocsátás	Lejárat	Tőzsdén jegyzett	Könyv szerinti érték 2008	Könyv szerinti érték 2007
XS0204157035 EUR 250 millió	fix 3,5%	66 195	27.10.2004	40 113	Igen	66 303	61 783
XS0204157035 EUR 50 millió	fix 3,5%	13 239	26.11.2004	40 113	Igen	13 269	12 375
XS0232164342 EUR 50 millió	3M EURIBOR+18bp	13 239	11.10.2005	40 462	Igen	13 237	12 664
XS0256867648 EUR 50 millió	3M EURIBOR+19bp	13 239	06.09.2006	40 700	Igen	13 230	12 656
XS0299413194 EUR 100 millió	3M EURIBOR+17 bp	26 478	09.05.2007	39 944	Nem	16 415	15 704
XS0327731419 EUR 200 millió	3M EURIBOR+34 bp	52 956	29.10.2007	40 115	Nem	41 039	39 260
XS0311628407 RON 50 millió	3M ROBOR	3 306	19.07.2007	40 378	Igen	3 306	3 516
XS0330737122 CZK 843 millió	Zéró kupon	8 379	23.11.2007	40 140	Igen	8 078	7 409
XS0330903070 SKK 1000 millió	6M BRIBOR + 22bp	8 790	19.11.2007	40 501	Igen	8 790	7 540
MKB Részvény Index 1. Kötvény	Indexált S&P 500 index	400	12.09.2008	41 164	Igen	400	-
MKB 20100915 Kötvény	fix 9%	3 968	23.07.2008	40 436	Igen	3 350	-
MKB Relax 1 Kötvény	Indexált 12%*n/365	556	10.06.2008	40 157	Igen	556	-
MKB Relax 2 Kötvény	Indexált 11%*n/365	252	12.08.2008	40 221	Igen	252	-
MKB II. kötvény	3M BUBOR+25bp	22 320	10.09.2004	40 066	Igen	19 091	22 245
MKB III. kötvény	3M BUBOR+25bp	40 986	09.12.2005	40 581	Igen	35 890	26 836
MKB FIX + 2010	fix 6,75%	3 000	21.10.2005	40 533	Igen	1 092	1 101
MKB FIX 2013	fix 6,75%	3 000	15.02.2006	41 320	Igen	318	315
MKB FIX 2016	fix 6,75%	3 000	15.02.2006	42 415	Igen	107	106
MKB 2009/A	fix 6,5%	1 600	21.11.2007	40 037	Igen	779	677
MKB D090128	Zéró kupon	9 500	02.07.2008	39 841	Igen	9 370	-
MKB D090408	Zéró kupon	7 560	27.08.2008	39 911	Igen	4 439	-
MKB D090424	Zéró kupon	8 200	13.11.2008	39 927	Igen	5 799	-
Az MKB által kibocsátott kötvények felhalmozódott kamata						2 419	1 764
MKB Unionbank AD		1 354	N.A.	N.A.	Nem	1 323	2 530
MKB Romexterra Bank S.A.		181	N.A.	N.A.	Nem	239	207
A leányvállalatok által kibocsátott kötvények felhalmozódott kamata						38	73
2008-ban lejárt kötvények						-	40 298
Kibocsátott kötvények						269 129	269 062

A Csoport valós érték fedezeti ügyletekkel fedezi a kibocsátott fix kamatozású vagy külföldi pénznemben lévő kötvények kamatláb- és devizakockázatait. 2008. december 31-én a fedezett saját kibocsátású kötvények könyv szerinti értéke 92 493 millió Ft volt. A fedezett kötvények utáni, a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereség (veszteség) (66) millió Ft volt (2007: 1 905 millió Ft).

22 Hátrasorolt kötelezettségek

22.1

2 008	Felvétel időpontja	Összeg eredeti devizában	Eredeti devizanem	Kamat	Lejárat	Jegyzett	Könyv szerinti érték	
<i>Hátrasorolt kötelezettségek a tulajdonosoktól</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2002.10.30	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+3.12%	2017.10.30	Nem	13 426
	BAYERISCHE LANDESBANK	2003.12.16	36 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	9 533
	BAYERISCHE LANDESBANK	2005.06.10	45 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	11 917
	BAYERISCHE LANDESBANK	2008.10.21	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+5%	2018.10.22	Nem	13 482
	LBBW Bank CZ A.S. (Bawag)	2003.12.16	4 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	1 059
	LBBW Bank CZ A.S. (Bawag)	2005.06.16	5 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	1 324
<i>Kibocsátott alárendelt kölcsöntőke-kötvények</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2006.10.04	120 000 000	EUR	3M EURIBOR+1.01%	2016.10.04	Igen (Luxemburg)	32 117
	BAYERISCHE LANDESBANK	2007.07.31	75 000 000	EUR	3M EURIBOR+0.92%	2017.07.31	Igen (Luxemburg)	20 035
Hátrasorolt kötelezettségek		-	385 000 000	-	-	-	-	102 892

Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasorolt státuszúak.

23 Jegyzett tőke

A bank jegyzett tőkéje 14 094 483 (2007: 14 094 483) darab egyenként 1 000 Ft névértékű részvényből áll. Minden kibocsátott részvényt teljesen befizettek, és azok felszámolás esetén egyenrangúak.

24 Tartalékok

Devizaátszámítási tartalék

A devizaátszámítási tartalék tartalmazza a külföldi egységek pénzügyi kimutatásainak átszámításából eredő összes árfolyam-különbözetet.

Tőketartalék

A tőketartalék a részvénytőke-kibocsátások utáni felárat (áziót) tartalmazza.

Általános kockázati céltartalék

A helyi jogszabályok lehetővé teszik a kockázattal súlyozott eszközök és mérlegen kívüli kitettségek legfeljebb 1,25%-áig általános kockázati céltartalék képzését a konkrétan azonosítható, valamint a tapasztalatok alapján a hitelportfólióban jelen lévő veszteségeken felüli kockázati kitettségek fedezetére. A magyar előírások szerint ezeket az összegeket ráfordításként kell kezelni, és azok adóalap-csökkentő tételek, míg az IFRS pénzügyi kimutatásokban az eredménytartalék részét képezik, a vonatkozó adóhatásokkal csökkentett nettó értékben (lásd 33. megjegyzés). 2002-ig a Csoport az általános kockázati céltartalékot a maximálisan engedélyezett 1,25%-ig képezte meg. A 2003. évtől kezdődően a Csoport nem képez ilyen tartalékot.

Értékelési tartalék

Az értékelési tartalék az értékesíthető befektetések valós értékének halmozott nettó változását foglalja magában, amíg a befektetést nem vezetjük ki, vagy nem válik értékvesztetté.

25 Kisebbségi részesedés

2008 során a kisebbségi részesedés lecsökkent a Romexterra Bank S.A-ban vásárolt pótlólagos részesedés következtében. A tulajdonrész 75,9%-ról 80,5%-ra emelkedett.

26 Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek

Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek a következők miatt merülnek fel:

26.1

	2008			2007		
	Eszközök	Kötelezettségek	Nettó	Eszközök	Kötelezettségek	Nettó
Immateriális javak és tárgyi eszközök	223	228	(5)	2	28	(26)
Befektetések leányvállalatokban, társult és közös vezetési vállalkozásokban	208	74	134	70	73	(3)
Értékesíthető értékpapírok	-	-	-	952	992	(40)
Ügyfelekkel szembeni követelések	-	2 277	(2 277)	1	421	(420)
Értékvesztés követelésekre	2 323	-	2 323	1 188	1 095	93
Kibocsátott kötvények	-	-	-	-	5	(5)
Céltartalékok	41	1 277	(1 236)	33	1 435	(1 402)
Származékos ügyletek	-	-	-	-	-	-
Egyéb tételek	166	317	(151)	171	702	(531)
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap	285	-	285	142	-	142
Nettó adó eszközök (kötelezettségek)	3 246	4 173	(927)	2 559	4 751	(2 192)

27 Kamatbevétel

27.1

	2008	2007
Pénzeszközök	10 684	4 769
Hitelintézetekkel szembeni követelések	9 130	6 869
Ügyfelekkel szembeni követelések	162 683	132 087
Származékos ügyletek	35 962	13 204
Értékpapírok	5 348	8 283
Kamatbevétel	223 807	165 212

Különböző jogcímenek a 2008. december 31-ével végződő évre vonatkozó kamatbevételen belül 1 732 millió Ft (2007: 0 millió Ft) került elszámolásra az értékvesztett pénzügyi eszközök után.

28 Kamatráfordítás

28.1

	2008	2007
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	33 928	19 548
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	61 873	46 418
Kibocsátott kötvények	15 787	9 932
Hátrasorolt kötelezettségek	5 404	3 958
Kamatráfordításhoz hasonló egyéb ráfordítások és jutalékok	232	8 717
Származékos ügyletek	23 904	4 853
Kamatráfordítás	141 128	93 426

A kamatbevétel (a fedezett tétel után elszámolt kamatráfordításnak megfelelő sorban) 5 661 millió Ft valós érték fedezeti kapcsolatban tartott származékos termékek utáni valósérték-változást tartalmaz; a kamatráfordítások között pedig 5 511 millió Ft szerepel a fedezett tétel valós értékének a fedezett kockázatból adódó változásaként.

A fenti kamatbevétel és -ráfordítás eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökre vagy kötelezettségekre vonatkozó egyetlen komponense a fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök és kötelezettségek utáni bevétel és ráfordítás.

29 Nettó jutalék- és díjbevétel

29.1

	2008	2007
Jutalék- és díjbevétel	27 319	21 223
Fizetési forgalom lebonyolításával és számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatások	10 052	10 079
Hitelezéssel kapcsolatos díjak	4 899	3 512
Bankkártyák	2 806	2 454
Ügynöki jutalék és egyéb értékpapírügyletek	3 205	2 161
Egyéb jutalék- és díjbevételek	6 357	3 017
Jutalék- és díjráfordítások	7 778	8 327
Fizetési forgalom lebonyolításával és számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatások	2 518	3 186
Hitelezéssel kapcsolatos díjak	1 980	2 844
Bankkártyák	804	868
Ügynöki jutalék és egyéb értékpapírügyletek	497	255
Autókereskedőknek fizetett jutalék	913	1 152
Egyéb jutalék- és díjráfordítások	1 066	22
Nettó jutalék- és díjbevétel	19 541	12 896

Az ügynöki jutalékok a letétkezelői tevékenységből és egyéb értékpapírokkal kapcsolatos szolgáltatásokból származó díjakat tartalmazzák 1 618 millió Ft összegben (2007: 1 564 millió Ft). A Csoport alapkezelői tevékenységéről további információkat a 40. megjegyzés tartalmaz.

30 Egyéb működési bevétel

30.1

	2008	2007
Kereskedési célú értékpapírok realizált nyeresége	1 546	1 622
Értékesíthető értékpapírok realizált nyeresége	73	1 111
A Csoporthoz tartozó társaságok értékesítésének nettó nyeresége	-	15
Származékos ügyletek realizált nyeresége / (vesztesége)	18 281	15 887
Egyéb bevétel / (ráfordítás)	(1 676)	490
Egyéb működési bevétel	18 224	19 125

31 Értékvesztés és veszteségek fedezetére képzett céltartalék

31.1

	Megjegyzés	2008	2007
<i>Értékvesztés-képzés</i>			
Hitelintézetekkel szembeni követelések után	7	18	(44)
Ügyfelekkel szembeni követelések után	11	39 445	23 619
Értékpapírok után	10	193	(16)
Goodwill-ra	13	1 052	-
Egyéb eszközökre	12	213	-
Hitelezési veszteség		1 472	1 166
<i>Céltartalék-képzés</i>			
Garanciákra és függő kötelezettségekre	35	612	49
Értékvesztés-képzés és céltartalék-képzés veszteségek fedezetére		43 003	24 774

32 Banküzemi költségek

32.1

	2008	2007
Általános és adminisztrációs költségek	14 381	11 729
Bérek és bérjellegű kifizetések	24 321	20 058
Társadalombiztosítási járulékok és egyéb személyi jellegű ráfordítások	9 229	7 602
Infrastrukturális működtetési költségek	12 889	11 239
Marketing és reprezentáció	3 317	3 180
Kommunikáció és adatfeldolgozás	6 223	5 368
Banküzemi költségek	70 360	59 176

2008-ban a Csoport munkavállalóinak átlagos statisztikai létszáma 4 313 volt (2007: 3 805).

33 Nyereségadó

Az eredmény-kimutatásban megjelenített nyereségadó-ráfordítás

33.1

	2008	2007
<i>Tárgyévi társasági adó ráfordítás</i>	1 671	5 859
Magyarországi társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	1 468	5 724
Romániai társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	-	69
Bulgáriai társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	203	66
<i>Halasztott adó ráfordítás/(bevétel)</i>	(495)	1 823
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	(484)	1 652
Adómértékek változásának hatása	(11)	3
Előző évek módosításai	-	168
Adófizetési kötelezettségek	1 176	4 036

Az MKB Bankra és leányvállalataira vonatkozó magyarországi társaságiadó-kulcs 16% volt (2007: 16%), emellett 2006. szeptember 1-jétől kezdődően 4%-os különadót kell fizetni, amely a tényleges adóráfordítás része. Mivel a két adófajtának eltérő az adóalapja, ezért az MKB súlyozott átlagos adókulccsal határozza meg a halasztott adó mértékét. A 2008. évi súlyozott adókulcs 20,6% volt (2007: 20,6%). Romániában 2008-ra vonatkozóan a tényleges nyereségadó és a halasztott adó mértéke egyaránt 16% volt (2007: 16%). Bulgáriában 2008-ra vonatkozóan a nyereségadó és a halasztott adó mértéke egyaránt 10% volt.

Az effektív adókulcs megállapítása

33.2

	2008		2007	
	%	MFt	%	MFt
<i>Adózás előtti eredmény</i>		8 336		20 905
Adófizetési kötelezettség a hazai társasági adó kulccsal	20,60%	1 717	20,60%	4 306
Külföldi adókulcsok használatának hatása	-0,93%	(77)	0,09%	20
Le nem vonható ráfordítások	8,52%	710	1,22%	254
Adómentes bevételek	-14,07%	(1 173)	-2,60%	(544)
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap felhasználása	-0,01%	(1)	-	-
Adófizetési kötelezettség	14,11%	1 176	19,30%	4 036

2008. december 31-én a Csoportnak 1 458 millió Ft fel nem használt negatív adóalapja volt (2007: 736 millió Ft) az alábbi lejárattal:

33.3

	2008	2007
Korlátlan ideig felhasználható	1 286	256
1 évnél rövidebb ideig felhasználható	50	107
1-5 évig felhasználható	122	373
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap	1 458	736

2008-ban a Csoport 209 millió Ft halasztott adókövetelést és 3 millió Ft halasztott adókötelezettséget számolt el (2007: 50 millió Ft halasztott adókövetelés) közvetlenül a saját tőkében.

34 Egy részvényre jutó eredmény

Az egy részvényre jutó eredmény 2008. december 31-i alapértékének kiszámítása a törzsrészesek rendelkezésére álló 6 449 millió Ft eredmény (2007: 14 204 millió Ft) és a forgalomban lévő törzsrészesek súlyozott átlagának 14 094 millió Ft-os (2007: 13 579 millió Ft) értéke alapján történt.

Az egy részvényre jutó eredmény teljesen hígított értékének kiszámításának alapja a törzsrészesek rendelkezésére álló eredmény és a forgalomban lévő törzsrészesek súlyozott átlaga, módosítva valamennyi hígító hatású potenciális törzsrészes hatásával. 2008-ban és 2007-ben nem volt hígító tényező, amely módosította volna a törzsrészesek súlyozott átlagát, ezért az egy részvényre jutó eredmény alap- és hígított értéke megegyezett.

35 Függő tételek és kötelezettségek

35.1

	2008	2007
<i>Függő kötelezettségek</i>		
Garanciák és hasonló kötelezettségek	228 982	234 494
Akkreditívokkal és egyéb rövid lejáratú, kereskedelemmel kapcsolatos tételekkel kapcsolatos kötelezettségek	15 828	29 333
Egyéb függő kötelezettségek (beleértve a peres ügyeket)	548	247
Függő kötelezettségek összesen	245 359	264 074
<i>Jövőbeni kötelezettségek</i>		
Le nem hívott hitelkeretek	415 664	419 566
Jövőbeni kötelezettségek összesen	415 664	419 566

A táblázat a függő- és jövőbeni kötelezettségek nettó értékét mutatja.

36 Beclések és feltételezések

A vezetőség egyezteti a Csoport Felügyelőbizottságával a Csoport legfontosabb számviteli politikáinak és becléseinek kialakítását, kiválasztását és közzétételét, valamint alkalmazásukat.

Ezek a közzétételek kiegészítik a pénzügyi kockázat kezeléséről leírtakat (lásd 5. megjegyzés).

A beclési bizonytalanság fő forrásai

Értékvesztések hitelezési veszteségeire

Az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök értékvesztési vizsgálata a számviteli politikában leírtak szerint történik (lásd 4 i) megjegyzés).

A teljes értékvesztés egyedi partnerkomponense az értékvesztés szempontjából egyedileg értékelt pénzügyi eszközökre vonatkozik, és várhatóan beérkező cash-flow-k jelenértékének a vezetőség általi legjobb beclésén alapul. Az említett cash-flow-k beclése során a vezetőség megítéli a partner pénzügyi helyzetét és bármely mögöttes biztosíték nettó realizálható értékét. Minden egyes értékvesztett eszközt érdemben vizsgálunk meg, és a workout stratégiát, valamint a megtérülőnek tekintett cash-flow-k becléseit függetlenül hagyja jóvá a hitelkockázati terület.

A csoportosan képzett értékvesztés a hasonló hitelkockázati sajátosságokkal rendelkező követelések portfólióiban jelen lévő hitelezési veszteségeket fedi le, amikor objektív bizonyíték utal arra, hogy a portfóliók értékvesztett követeléseket tartalmaznak, de az egyedi értékvesztett tételek még nem azonosíthatók. A csoportos értékvesztés szükségességét a vezetés olyan tényezők alapján ítéli meg, mint a hitelminőség, a portfólió nagysága, a koncentrációk és gazdasági tényezők. A szükséges képzés beclése érdekében feltevésekkel élünk a portfólióban lévő veszteségek modelljének kiválasztásához, valamint a szükséges inputparaméterek meghatározásához, múltbeli tapasztalatok, valamint a fennálló gazdasági körülmények alapján. A képzés pontossága az egyedi partnerértékvesztések esetében a jövőbeli cash-flow-k beclésétől, a csoportos képzéseknél pedig az alkalmazott modellfeltevésektől és -paraméterektől függ.

A valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó valós érték meghatározásához, amelyek tekintetében nincs megfigyelhető piaci ár, értékelési technikákat kell alkalmazni, amint az a számviteli politikában szerepel. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel csak ritkán kereskednek és árfolyamuk nem átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket tesz szükségessé a likviditástól, a koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, az árazási feltevésektől és a konkrét instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd még lentebb a „Pénzügyi instrumentumok értékelése” cím alatt.

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé tartoznak az alábbiak:

Pénzügyi instrumentumok értékelése

A Csoport valós értéken történő értékelésre vonatkozó számviteli politikájával a 4 g) megjegyzés foglalkozik.

A Csoport a valós értékek értékelését az alábbi, alkalmazott módszerekre vonatkozó hierarchia alkalmazásával végzi:

- Azonos instrumentum aktív piaci jegyzett ára.
- Megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikák. Ebbe a kategóriába a következők alkalmazásával értékelt instrumentumok tartoznak: hasonló instrumentumok aktív piaci jegyzett ára; hasonló instrumentumok jegyzett ára aktívnek nem tekintett piacon; vagy egyéb értékelési technikák, ahol minden jelentős input közvetlenül vagy közvetetten megfigyelhető piaci adatokból.
- Jelentős mértékű meg nem figyelhető inputot alkalmazó értékelési technikák. Ebbe a kategóriába tartozik minden instrumentum, ahol az értékelési technika tartalmaz olyan inputokat, amelyek nem megfigyelhető adatokon alapulnak, és a meg nem figyelhető inputok jelentősen befolyásolhatják az instrumentum értékelését. Ez a kategória magában foglal olyan instrumentumokat, amelyeket hasonló instrumentumok jegyzett árai alapján értékelünk, és jelentős meg nem figyelhető módosításokra vagy feltevésekre van szükség az instrumentumok közötti különbségek tükrözéséhez.

Az olyan pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek valós értékei, amelyekkel aktív piacokon kereskednek, jegyzett piaci áron vagy kereskedői árjegyzéseken alapulnak. Minden más pénzügyi instrumentum esetében a Csoport értékelési technikákkal határozza meg a valós értéket. Az értékelési technikák között vannak a nettó jelenérték és a diszkontált cash flow modellek, a megfigyelhető piaci árral rendelkező hasonló instrumentumokkal történő összehasonlítás, Black-Scholes és polinom opcióárazási modellek és más értékelési modellek. Az értékelési technikákban alkalmazott feltevések és inputok közé tartoznak a kockázatmentes és irányadó kamatlábak, hitelkockázati felárak és a diszkontráták becsléséhez használt más felárak, kötvény- és részvényárfolyamok, devizaárfolyamok, részvényindexek, valamint várt árfolyam-volatilitások és korrelációk. Az értékelési technikák célja olyan valós érték meghatározása, amely a pénzügyi instrumentum olyan mérlegfordulónapi árát tükrözi, amelyet piaci szereplők határoztak volna meg szokásos piaci feltételek mellett.

A Csoport széles körben elismert értékelési modelleket használ olyan mindennapi és egyszerűbb pénzügyi instrumentumok, mint a kamatláb- és devizaswapok valós értékének meghatározásához, amely modellek csak megfigyelhető piaci adatokat alkalmaznak és kevés vezetőségi megítélést és becslést tesznek szükségessé. Megfigyelhető árfolyamok és modellinputok rendszerint rendelkezésre állnak a piacon jegyzett hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, tőzsdei kereskedésben szereplő származékos termékek, valamint egyszerű tőzsdén kívüli származékos termékek, például kamatlábswapok esetében. A megfigyelhető piaci árak és modellinputok rendelkezésre állása csökkenti a vezetőségi megítélések és

becslések szükségességét, valamint a valós érték meghatározásához kapcsolódó bizonytalanságot. A megfigyelhető piaci árak és inputok rendelkezésre állása termékektől és piacoktól függően változik, és ki van téve konkrét eseményeken és a pénzügyi piacok általános helyzetén alapuló változásoknak.

Az összetettebb instrumentumok esetében a Csoport saját értékelési modelleket használ, amelyeket rendszerint elismert értékelési modellekből fejlesztünk ki. Az ilyen modellek inputjai közül néhány vagy valamennyi esetleg nem megfigyelhető a piacon, azokat piaci árfolyamokból vagy rátákból vezetjük le, vagy feltevések alapján becsüljük meg. Jelentős meg nem figyelhető inputot bevonó instrumentumok például bizonyos tőzsdén kívül forgalmazott származékos termékek, és egyes hitelek és értékpapírok, amelyeknek nincs aktív piaca. A jelentős meg nem figyelhető inputot alkalmazó értékelési modellek nagyobb mértékben tesznek szükségessé vezetőségi megítéléseket és becsléseket a valós érték meghatározása során. A vezetőség megítélése és becslése szükséges általában a megfelelő értékelési modell kiválasztásához, az értékelt pénzügyi instrumentum várható jövőbeli cash flow-jának meghatározásához, a partneri nemteljesítés és előtörlesztés valószínűségének meghatározásához, valamint a megfelelő diszkontráták kiválasztásához.

A következő táblázat elemzi a valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumokat értékelési módszer szerint:

36.1

Megjegyzés	Aktív piacon elérhető jegyzett árak	Értékelési technikák - megfigyelhető paraméterekkel	Értékelési technikák - lényeges nem megfigyelhető paraméterekkel	Összesen
<i>2008 december 31</i>				
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	42 057	23 533	- 65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	80	- 80
Ügyfelekkel szembeni követelése	11	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	17	-	30 057	- 30 057
Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	30 231	- 30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettség	19	-	3 224	- 3 224
Kibocsátott kötvények	21	-	1 067	- 1 067
<i>2007 december 31</i>				
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	33 746	23 281	- 57 027
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	802	- 802
Ügyfelekkel szembeni követelése	11	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	17	-	12 856	- 12 856
Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	10 579	- 10 579
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettség	19	-	2 134	- 2 134
Kibocsátott kötvények	21	-	-	-

Kereskedési tevékenysége részeként a Csoport OTC strukturált származékos termékekre vonatkozó szerződéseket, elsősorban részvényárfolyamokhoz, devizaárfolyamokhoz és kamatlábakhoz indexált opciókat köt ügyfelekkel és más bankokkal. Az ilyen instrumentumok egy részét jelentős meg nem figyelhető inputokat, elsősorban várható hosszú távú volatilitásokat és különböző eszközárak vagy devizaárfolyamok közötti várható korrelációkat tartalmazó modellekkel értékeli. Ezeket az inputokat extrapolációval becsüljük megfigyelhető rövid távú volatilitásokról, utolsó rendelkezésre álló ügyleti árakból, más piaci szereplőktől származó árjegyzésekből és múltbeli adatokból.

A valós értékek meghatározása során a Csoport nem használja az ésszerűen lehetséges alternatív inputok átlagát, mivel az átlagok nem képviselnek olyan árat,

amelyen az ügylet piaci szereplők között megtörténne az értékelés időpontjában. Ha alternatív feltevések széles köre áll rendelkezésre, a legmegfelelőbb kiválasztásában szerepet játszó megítélés többek között az inputforrások minőségének értékelése (például a bizonyos tartományon belüli különböző árjegyzéseket adó ügynökök tapasztalata és szakértelme, nagyobb súlyt adva az instrumentum eredeti ügynökétől származó jegyzésnek, aki a legtöbb információval rendelkezik az instrumentumról), valamint megerősítő bizonyítékok rendelkezésre állása a tartományon belüli egyes inputok tekintetében.

37 Számviteli besorolások és valós értékek

A lentebb közzétett becstelt valós értékek egy megközelítő értéket jelölnek, amelyekért ezek az instrumentumok piaci feltételek melletti ügyletben elcserélhetők. Sok pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak (lásd 4 g) és 36. megjegyzés), amelyeket jelentősen befolyásolnak a becstelt jövőbeli cash flow-k és diszkontráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelte portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becstelt valós értékeket.

Az alábbi táblázat bemutatja a Csoport pénzügyi eszközeinek és pénzügyi kötelezettségeinek könyv szerinti és valós értékét:

37.1

2008	Megjegyzés	Kereskedési célú	Valós értéken értékeltként megjelölt	Hitelek és követelések	Értékesíthető	Egyéb amortizált bekerülési értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen	Valós érték összesen
<i>Pénzügyi eszközök</i>								
	6	-	-	118 904	93 782	-	212 686	212 684
Pénzeszközök								
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	-	116 650	-	-	116 650	96 131
Valós értéken értékelt		-	-	8 551	-	-	8 551	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	108 098	-	-	108 098	-
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	65 590	-	-	-	-	65 590	65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	80	-	-	-	-	80	80
Értékpapírok	10	-	-	-	51 051	-	51 051	51 051
Ügyletekkel szembeni követelések	11	-	-	2 371 896	-	-	2 371 896	2 484 098
Valós értéken értékelt		-	-	42 853	-	-	42 853	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	2 329 043	-	-	2 329 043	-
<i>Pénzügyi kötelezettségek</i>								
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	-	-	-	947 109	947 109	968 061
Folyó- és betétszámlák	17	-	30 057	-	-	1 237 786	1 267 842	919 744
Valós értéken értékelt		-	30 057	-	-	-	30 057	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	1 237 786	1 237 786	-
Kereskedési célú kötelezettségek	18	30 231	-	-	-	-	30 231	30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettség	19	3 224	-	-	-	-	3 224	3 224
Kibocsátott kötvények	21	-	1 067	-	-	268 062	269 129	298 573
Valós értéken értékelt		-	1 067	-	-	92 493	93 560	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	175 569	175 569	-
Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	-	-	-	102 892	102 892	126 075

2007	Megjegyzés	Kereskedési célú	Valós értéken értékelteként megjelölt	Hitelek és követelések	Értékesíthető	Egyéb amortizált bekerülési értéken értékel	Könyv szerinti érték összesen	Valós érték összesen
<i>Pénzügyi eszközök</i>								
Pénzeszközök	6	-	-	86 481	40 817	-	127 298	127 298
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	-	193 005	-	-	193 005	194 759
Valós értéken értékel		-	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékel		-	-	193 005	-	-	193 005	-
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	57 027	-	-	-	-	57 027	57 027
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	802	-	-	-	-	802	802
Értékpapírok	10	-	-	-	41 866	-	41 866	41 866
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	-	-	1 905 898	-	-	1 905 898	1 956 331
Valós értéken értékel		-	-	350	-	-	350	-
Amortizált bekerülési értéken értékel		-	-	1 905 548	-	-	1 905 548	-
<i>Pénzügyi kötelezettségek</i>								
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	-	-	-	578 630	578 630	580 045
Folyó- és betétszámlák	17	-	6 235	-	-	1 240 901	1 247 136	1 246 715
Valós értéken értékel		-	6 235	-	-	2 387	8 622	-
Amortizált bekerülési értéken értékel		-	-	-	-	1 238 514	1 238 514	-
Kereskedési célú kötelezettségek	18	10 579	-	-	-	-	10 579	10 579
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettség	19	2 134	-	-	-	-	2 134	2 134
Kibocsátott kötvények	21	-	-	-	-	269 062	269 062	271 539
Valós értéken értékel		-	-	-	-	7 269	7 269	-
Amortizált bekerülési értéken értékel		-	-	-	-	261 793	261 793	-
Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	-	-	-	85 465	85 465	86 920

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, illetve értékelési technika esetén az alkalmazott feltevések a következők:

Pénzeszközök, hitelintézetekkel szembeni követelések és hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek

Rövid távú jellegük miatt a pénzeszközök, hitelintézetekkel szembeni követelések és hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek könyv szerinti értéke ésszerű megközelítése piaci értéküknek.

Kereskedési célú eszközök és kötelezettségek, valamint fedezeti célú származékos eszközök és kötelezettségek

Az aktív piacokon kereskedésben szereplő kereskedési célú eszközök és kötelezettségek, valamint fedezeti célú származékos eszközök és kötelezettségek valós értékei jegyzett piaci árakon vagy kereskedői árjegyzéseken alapulnak. Minden más pénzügyi instrumentum esetében a Csoport értékelési technikákkal határozza meg a valós értéket. További információ a 36. megjegyzésben található.

Értékpapírok

Az értékpapírok közé sorolt instrumentumok valós értékei jegyzett piaci árakon alapulnak, ha azok rendelkezésre állnak. Ha nem állnak rendelkezésre jegyzett piaci árak, a valós értéket hasonló értékpapírok jegyzett piaci árainak használatával becsüljük meg. További információt a 10. megjegyzés és a 4 l) megjegyzés tartalmaz.

Ügyfelekkel szembeni követelések

Az ügyfelekkel szembeni követelések valós értéke megfigyelhető piaci ügyleteken alapul, ha rendelkezésre állnak ilyenek. Megfigyelhető piaci ügyletek hiányában a valós érték becslése diszkontált cash-flow-modellek alkalmazásával történik. A teljesítő hitelek közül amennyire lehetséges homogén csoportokat képzünk kuponrátánként elkülönítve. Általában a szerződéses cash-flow-kat a Csoport az olyan diszkontrátára vonatkozó legjobb becslése felhasználásával diszkontálja, amelyet egy piaci szereplő használna a hasonló átárazódási és hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező instrumentumok értékelése során. Egy hitelportfólió valós értéke tükrözi mind a mérleg-fordulónapi értékvesztést, mind a piaci szereplőknek a

hitelek élettartama során bekövetkező hitelezési veszteségekkel kapcsolatos várakozásainak becslését.

Értékvesztett hitelek esetében a valós értéket a jövőbeli cash-flow-knak azon időszak alatt történő diszkontálásával becsljük, amely időszak alatt várhatóan megtérülnek.

Folyó- és betétszámlák

A valós érték becslése céljából a folyó- és betétszámlákat a lejáratig hátralévő idő szerint csoportosítjuk. A valós értéket diszkontált cash-flow-k használatával becsljük meg, a hasonló lejáratig hátralévő idejű betétekért kínált aktuális ráták alkalmazásával. A látra szóló betét valós értékének a mérlegfordulónapon látra szólóan fizetendő összeget tekintjük.

Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és alárendelt kölcsöntőke

A valós értéket mérleg-fordulónapi jegyzett piaci árak, ha rendelkezésre áll, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozzuk meg.

38 Kapcsolt vállalkozások

A Csoport kapcsolt felei közé tartoznak a következők: az anyavállalat, a társult vállalkozások, közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joguk van.

Kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt vállalkozásokkal:

38.1

	Anyavállalat és annak csoportja		Nem konszolidált leányvállalatok		Közös vezetésű vállalatok		Társult vállalkozások		Vezető tisztségviselők	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
<i>Eszközök</i>										
Hitelintézetekkel szembeni követelések	20 664	5 811	-	-	-	-	-	-	-	-
Ügyfelekkel szembeni követelések	-	-	4 385	3 547	9 132	1 782	4 385	15 769	488	447
Származékos pénzügyi eszközök	2 409	5 228	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb eszközök	1	-	5	5	-	-	78	-	-	-
<i>Kötelezettségek</i>										
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	658 863	126 758	-	-	-	-	-	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	852	195	3 078	1 597	144	-	3 078	636	-	-
Felvett hitelek és kibocsátott kötvények	22 040	19 748	-	122	-	-	-	-	-	-
Hátrasorolt kötelezettségek	100 527	84 848	-	-	-	-	-	-	-	-
Származékos pénzügyi kötelezettségek	14 113	6 712	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	23	-	-	-
<i>Eredménykimutatás</i>										
Kamatbevétel	160	147	420	211	681	53	991	686	19	7
Kamatráfordítás	22 237	3 435	148	63	6	-	279	27	-	-
Egyéb bevétel/(ráfordítás)	5 727	(12)	83	22	24	84	103	(27)	(1 507)	(1 338)
<i>Függő és jövőbeni kötelezettségek</i>										
Le nem hívott hitelkeretek	2 000	1 050	664	2 006	1 317	43	664	4 117	-	-
Garanciák	-	-	-	-	86	18	-	-	-	-

A kulcsfontosságú vezetőkkel szemben fennálló követelések jelzálog fedezetű hitelek és más, biztosítékkal ellátott hitelek jelentenek. Ezek a hitelek az adott hitelfelvevő ingatlanával biztosítottak.

A kulcsfontosságú vezetőkön kívüli kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében ugyanolyan feltételekkel, beleértve a kamatot és a biztosítékot, mint a hasonló pénzügyi helyzetű személyekkel kötött összehasonlítható ügyletek. Az ügyletek nem tartalmaztak a törlesztés szokásos kockázatán felüli kockázatot, és nem képviseltek más kedvezőtlen jellemzőt.

Az időszaki kapcsolt vállalkozási kintlévőségek után nem mutattunk ki értékvesztést, és nem képeztünk egyedi értékvesztést az időszak végén kapcsolt vállalkozásokkal fennálló egyenlegek utáni veszteségekre.

A kulcsfontosságú vezetők időszaki díjazása a következő volt:

38.2

	2008	2007
Rövid távú munkavállalói juttatások	1 423	1 338
Egyéb rövid távú juttatások	84	-
	1 507	1 338

39 A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek

Az MKB leányvállalatai és közös vezetésű gazdálkodó egységei, valamint tevékenységük a következő:

39.1

Társaság	Tulajdoni hányad (%)	Szavazati jog (%)	Bejegyzési országa	Tevékenységi kör rövid bemutatása
MKB-Euroleasing Autólízing Szolgáltató Kft.	60,79%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás
MKB-Euroleasing Autóhitel Zrt.	65,45%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás és fogyasztói hitelezés
MKB-Euroleasing Autópark Zrt.	74,97%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás
MKB-Euroleasing Zrt.	50,98%	50%	Magyarország	Euroleasing csoport holding
MKB Üzemeltetési Kft.	100%	100%	Magyarország	Ingatlanüzemeltetés
MKB Unionbank AD	60%	60%	Magyarország	Teljes körű engedéllyel rendelkező kereskedelmi bank
MKB Romexterra Bank S.A.	80,48%	80,48%	Magyarország	Teljes körű engedéllyel rendelkező kereskedelmi bank
MKB Romexterra Leasing IFN S.A.	74,74%	92,87%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás
S.C. Corporate Recovery Management S.R.L.	84,48%	100%	Magyarország	Faktorálás
MKB Befektetési Alapkezelő Zrt.	100%	100%	Magyarország	Befektetésialap-kezelés
Resideal Zrt.	100%	100%	Magyarország	Ingatlanforgalmazás és -értékelés
Exter-Immo Zrt.	100%	100%	Magyarország	Pénzügyi lízing

40 Alapkezelési tevékenység

A Csoport 22 zárt végű (2007: 15) és 10 nyílt végű (2007: 9) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált MKB Befektetési Alapkezelő Zrt.-n keresztül. Mivel azonban magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vontuk be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyeket „Nettó jutalék- és díjbevétel” címen mutatunk ki (lásd 29. megjegyzés). 2008-ban és 2007-

ben az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

40.1

	2008	2007
Kezelt alapok (millió forintban)		
Nyíltvégű alapok	61 949	61 851
Zártvégű alapok	57 692	52 131
Jutalék- és díjbevétel alapoktól	1 729	1 637
Alapok által elhelyezett betétek	53 853	40 079
Kamatráfordítás az alapok által elhelyezett betétek után	3 961	1 941

41 Szegmensinformációk

Az alábbi szegmensinformációkat az IFRS 8 „Működési szegmensek” standarddal összhangban készítettük el, amely előírja a gazdálkodó egység működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételét. A „vezetési megközelítést” követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb működési döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. A Csoport számára történő vezetőségi jelentéskészítés az IFRS szerint történik.

Üzleti szegmensek

A Csoport által meghatározott üzleti szegmensek a szervezeti felépítéshez igazodnak, amint az a vezetőségi jelentéskészítési rendszerekben tükröződik. A Csoport négy önálló, piacokkal és egyedi termékekkel rendelkező üzletági szegmensben végzi tevékenységét. Minden üzletágnak megvannak a szervezeti egységekre lebontott saját célkitűzései, amelyek összhangban állnak a csoportszintű általános stratégiai irányokkal. 2008. december 31-én a Csoport üzleti szegmensei és fő termékeik a következők:

Vállalati ügyfelek

A Csoport a hazai és regionális piacon tevékenykedő nagyméretű állami és magánvállalkozások számára fiókhálózatot, illetve elektronikus csatornákon keresztül kínálja kereskedelem finanszírozási szolgáltatásait, a hitel-, számla- és betéti termékek széles skáláját, forfeiting és faktoring szolgáltatásokat, akkreditív- és garanciaügyletek lebonyolítását, külföldi fizetések lebonyolítását, portfóliókezelést, valamint projekt- és strukturált finanszírozási szolgáltatást, befektetési és pénzügyi tanácsadást.

Intézményi ügyfelek

Az MKB Csoport hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások számára nyújt nostro és vostro számlavezetési szolgáltatásokat, nemzetközi és belföldi fizetési műveletek lebonyolítását, levelezői banki szolgáltatásokat, valamint részt vesz bankközi, klub- és szindikált hitelek folyósításában.

Retail és Private Banking

A Csoport 219 (2007: 213) teljeskörű szolgáltatást nyújtó fiókból és alfiókból álló hálózatán, ATM-jein, telefonon és elektronikus csatornákon keresztül a magasabb jövedelmű magánszemélyek, valamint vállalkozók számára betéti és más megtakarítási konstrukciók széles körét, hitel- és betéti kártyákat, portfóliókezelést, illetve korlátozott számú egyéb hitelterméket kínál.

Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások

A Csoport pénzpiaci termékek és származékos pénzügyi instrumentumok útján belföldi intézmények számára nyújt kifinomult pénzgazdálkodási és kockázatmérséklési eszközöket, továbbá kezeli a Csoport saját likviditási, kamatláb- és devizapozícióit. A Csoport tőkepiaci termékekkel, letét- és vagyonkezelési tevékenységgel, nyugdíj- és befektetési alapok kezelésével, lombard hiteltermékekkel, valamint befektetési és pénzügyi tanácsadással szolgálja ki nagyvállalati és intézményi ügyfeleit, továbbá kezeli a Csoport saját részvénytőkepiaci pozícióit.

Egyéb

Az üzletági szegmensekhez közvetlenül nem hozzárendelhető egyéb tételek (főként általános adminisztrációs költségek).

41.1

2 008	Megjegyzés	Vállalati ügyletek	Intézményi ügyletek	Lakossági ügyletek és private banking	Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások	Egyéb	Összesen
<i>Eszközök</i>							
	6	-	-	-	-	212 685	212 685
Pénzeszközök							
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	93 603	-	23 008	-	116 611
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	-	-	-	65 590	-	65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	-	-	80	-	80
Értékpapírok	10	-	-	-	51 051	-	51 051
Ügyletekkel szembeni követelések	11	1 592 439	105 693	593 887	775	-	2 292 794
Egyéb eszközök	12	-	-	-	-	18 217	18 217
Goodwill	13	-	-	-	-	33 650	33 650
Halasztott adókövetelések	26	-	-	-	-	3 246	3 246
Társult és közös vezetési vállalkozásokban lévő befektetéssel	14	-	-	-	-	11 231	11 231
Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	-	-	-	-	80 271	80 271
		1 592 439	199 296	593 887	140 504	359 300	2 885 426
<i>Kötelezettségek</i>							
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	915 647	-	31 462	-	947 109
Folyó- és betétszámlák	17	656 659	4 256	615 439	-	-	1 267 842
Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	-	-	30 231	-	30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	-	-	-	3 224	-	3 224
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	20	-	-	-	-	31 604	31 604
Halasztott adókötelezettségek	26	-	-	-	-	4 173	4 173
Kibocsátott kötvények	21	21 348	199 585	48 196	-	-	269 129
Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	102 892	-	-	-	102 892
Saját tőke	23, 24, 25	-	-	-	-	229 222	229 222
		678 007	1 213 868	663 635	64 917	264 999	2 885 426
<i>Eredménykimutatás</i>							
Bruttó bevétel - ügyletektől		139 601	11 037	50 470	23 199	37 265	261 572
Bruttó bevétel - üzletágak között		(42 435)	26 680	16 935	(1 180)	-	-
Kamat- és jutalékráfordítások		(36 111)	(36 723)	(19 664)	(12 300)	(36 330)	(141 128)
Értékvesztés és veszteségre képzett céltartalék	31	(33 024)	(1 145)	(8 401)	-	(433)	(43 003)
Banküzemi költségek		(19 546)	(349)	(31 227)	(3 774)	(15 464)	(70 360)
Részesezés a társult vállalkozások eredményéből		-	-	1 255	-	-	1 255
Segment result		8 485	(500)	9 368	5 945	(14 962)	8 336
<i>Egyéb információk</i>							
Tőkekiadások		-	-	-	-	19 584	19 584
Értékcsökkenés és amortizáció	15	2 471	104	2 895	441	1 555	7 466
Egyéb nem készpénz jellegű ráfordítások		89	159	87	8	35	378

2 007	Megjegyzés	Vállalati ügyletek	Intézményi ügyletek	Lakossági ügyletek és private banking	Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások	Egyéb	Összesen
Eszközök							
	Pénzeszközök	6	9 844	68 602	-	33 213	127 298
	Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	141 968	-	51 037	193 005
	Kereskedési céllal tartott eszközök	8	-	-	-	57 027	57 027
	Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	-	-	802	802
	Értékpapírok	10	-	-	-	41 866	41 866
	Ügyletekkal szembeni követelések	11	1 364 166	363	531 638	9 032	1 905 898
	Egyéb eszközök	12	6 524	1 429	127	-	7 983
	Goodwill	13	-	-	-	-	34 952
	Halasztott adókövetelések	26	-	-	-	-	2 559
	Társult és közös vezetési vállalkozásokban lévő befektetése	14	-	-	-	-	9 946
	Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	-	-	-	-	73 048
			1 380 534	212 362	531 765	192 977	2 462 464
Kötelezettségek							
	Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	23 817	342 291	-	212 522	578 630
	Folyó- és betétszámlák	17	597 639	8 585	598 022	42 890	1 247 136
	Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	-	-	10 579	10 579
	Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	-	-	-	2 134	2 134
	Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	20	-	-	-	-	37 576
	Halasztott adókövetelések	26	-	-	-	-	4 751
	Kibocsátott kötvények	21	54 613	60 294	30 675	123 480	269 062
	Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	85 465	-	-	85 465
	Saját tőke	23, 24, 25	-	-	-	-	227 131
			676 069	496 635	628 697	391 605	2 462 464
Eredménykimutatás							
	Bruttó bevétel - ügyletektől		92 469	8 338	57 713	34 051	197 233
	Bruttó bevétel - üzletágak között		(33 828)	12 631	24 867	(6 654)	-
	Kamat- és jutalék ráfordítások		(8 058)	(22 010)	(42 226)	(16 543)	(93 426)
	Értékvesztés és veszteségre képzett céltartalék	31	(21 909)	-	(5 074)	(79)	(24 774)
	Banküzemi költségek		(9 489)	(844)	(16 021)	(2 707)	(59 176)
	Részvétel a társult vállalkozások eredményéből		-	-	-	-	1 048
			19 185	(1 885)	19 259	8 068	20 905
Egyéb információk							
	Tőkeiadások		-	-	-	-	36 686
	Értékcsökkenés és amortizáció	15	-	-	-	-	7 368
	Egyéb nem készpénz-jellegű ráfordítások		1 648	1 211	1 532	955	6 000

A szegmenseredmény értékelése

Az IFRS 8 szerinti szegmensek szerinti jelentés előírja a szegmenseredmények bemutatását a vezetőségi jelentéskészítési módszerek alapján, egyeztetve az üzleti szegmensek eredményeit a konszolidált pénzügyi kimutatásokkal. Az egyes szegmensekről adott információk a szegmenseredményre, szegmenseszközökre és egyéb információkra vonatkozó belső jelentésekre épülnek, amelyeket a legfőbb működési döntéshozó rendszeresen ellenőriz.

Üzletágak közötti bevétel kiszámítása

Az üzletágak közötti bevételek és ráfordítások kiszámítása a piaci kamat módszerrel történik. Refinanszírozási, valamint betéthez kapcsolt hitelek esetében a kamat az alaptranzakció kamatához van kötve. A refinanszírozási, valamint betéthez kapcsolt hitelek bevételeit és ráfordításait a mögöttes ügylet kamata alapján számítjuk.

Mivel a Csoport üzleti tevékenységei jellegükben sokfélék, és működésük integrált, bizonyos becslésekkel és feltételezésekkel kellett élni a bevételek és ráfordítások üzleti szegmensek közötti felosztásához.

42 A számviteli politika változásai

2008. január 1-jétől kezdve a Csoport a banki könyvi származékos ügyletekből származó kamatbevételeket és ráfordításokat nettó kamatbevétel soron mutatja ki. A kereskedési könyvi származékos ügyletek kamatait továbbra is az egyéb működési bevételek tartalmazzák.

A változás hatása a következő:

42.1

	2007 közzétett	változás	2007 újramegállapított
Kamatbevétel	153 340	9 117	162 457
Kamatráfordítás	92 822	604	93 426
Nettó kamatjövedelem	60 518	8 513	69 031
Nettó jutalék- és díjbevétel	12 896	-	12 896
Egyéb működési bevétel	27 638	(8 513)	19 125
Értékvesztések és céltartalékok veszteségek fedezetére	22 986	-	22 986
Banküzemi költségek	59 176	-	59 176
Társult és közös vezetési vállalkozások adózás előtti eredményéből való részesedés	1 048	-	1 048
Adózás előtti eredmény	19 938	-	19 938
Adófizetési kötelezettség	3 837	-	3 837
Adózás utáni eredmény	16 101	-	16 101

43 Előző időszaki hibák bemutatása

Egy vállalkozás nem vezetheti ki pénzügyi eszközeit mindaddig, amíg szerződéses joga van az azokból származó Cash-flow-k követelésére, azonban 2007 folyamán a 30 napos késedelem után a hitelek elhatárolt kamatai kivezetésre kerültek. Mindez megváltoztatta az amortizált bekerülési értéket és a kapcsolódó értékvesztést is.

A fenti hiba hatása a 2007. december 31-én zárult üzleti év végén a következőként alakult:

43.1

	2007 közzétett	Változás	2007 újramegállapított
Eszközök			
Pénzeszközök	127 298	-	127 298
Hitelintézetekkel szembeni követelések	193 005	-	193 005
Kereskedési céllal tartott eszközök	57 027	-	57 027
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	802	-	802
Értékpapírok	41 866	-	41 866
Ügyfelekkel szembeni követelések	1 902 020	3 878	1 905 898
Egyéb eszközök	16 063	-	16 063
Goodwill	37 502	-	37 502
Halasztott adókövetelések	3 193	(634)	2 559
Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	9 946	-	9 946
Immateriális javak és tárgyi eszközök	73 048	-	73 048
Eszközök összesen	2 461 770	3 244	2 465 014
Kötelezettségek			
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	578 630	-	578 630
Folyó- és betétszámlák	1 247 136	-	1 247 136
Kereskedési célú kötelezettségek	10 579	-	10 579
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	2 134	-	2 134
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	37 577	-	37 577
Halasztott adókötelezettségek	4 199	552	4 751
Kibocsátott kötvények	269 062	-	269 062
Hátrasorolt kötelezettségek	85 465	-	85 465
Kötelezettségek összesen	2 234 782	552	2 235 334
Tőke			
Jegyzett tőke	14 094	-	14 094
Tartalékok	197 590	2 356	199 946
Törzsrésztvényesek számára rendelkezésre álló tőke	211 684	2 356	214 040
Kisebbségi részesedés	15 304	336	15 640
Tőke összesen	226 988	2 692	229 680
Tőke és kötelezettségek összesen	2 461 770	3 244	2 465 014

43.2

	2007 közzétett	változás	2007 újramegállapított
Kamatbevétel	153 340	2 755	156 095
Kamatráfordítás	92 822	-	92 822
Nettó kamatjövedelem	60 518	2 755	63 273
Nettó jutalék- és díjbevétel	12 896	-	12 896
Egyéb működési bevétel	27 638	-	27 638
Értékvesztések és céltartalékok veszteségek fedezetére	22 986	1 788	24 774
Banküzemi költségek	59 176	-	59 176
Társult és közös vezetésű vállalkozások adózás előtti eredményéből való részesedés	1 048	-	1 048
Adózás előtti eredmény	19 938	967	20 905
Adófizetési kötelezettség	3 837	199	4 036
Adózás utáni eredmény	16 101	768	16 869
Az anyavállalat részvényeseire jutó	13 820	384	14 204
Kisebbségi részesedésre jutó	2 281	384	2 665
Törzsrészvényesek számára rendelkezésre álló nettó jövedelem (millió Ft)	13 820	384	14 204
Törzsrészvények átlagos állománya (ezer)	13 579	-	13 579
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)			
Alap	1018	28	1 046
Hígított	1018	28	1 046
Törzsrészvények után fizetett osztalék (Ft)			

44 Mérlegfordulónap utáni események

2009 februárjában a legfőbb részvényes 26 500 millió Ft-tal megemelte a bank saját tőkéjét.

ÜZLETI JELENTÉS

az MKB Bank Zrt. 2008. évi nemzetközi számviteli sztenderdek (IFRS) szerint készített konszolidált éves beszámolójához

Az MKB Bank Zrt. közös vezetésű vállalkozásainak és leányvállalatainak tevékenységi köre az alábbi ágazatokra terjed ki:

- **banki szolgáltatások**
- **pénzügyi és operatív lízing**
- **pénzügyi és befektetési szolgáltatás**
- **work-out tevékenységhez kapcsolódó értékelési és értékesítési feladatok**
- **épületfenntartás és beruházási tevékenység**
- **ingatlanbefektetés**
- **egyéb hitelnyújtás (gépkocsi hitelek)**
- **gépjárműkölcsonzés, kereskedelem, javítás**
- **befektetési alapok kezelése**

Az MKB közös vezetésű vállalkozásai, valamint leányvállalatai által végzett feladatok szorosan kapcsolódnak a hitelintézeti tevékenységhez, valamint szervesen illeszkednek az MKB saját üzletpolitikájához.

A 2001. év elején meghatározott csoportszintű üzletpolitikai célokkal összhangban, az MKB Csoportban folyó pénzügyi és operatív lízing tevékenység a 2001. évi tőkebefektetéssel megvalósított közös vezetésű vállalatban az MKB-Euroleasing Zrt-ben, illetve az ehhez a céghez kötődő közös vezetésű és leányvállalkozásokban (MKB-Euroleasing Autópark Zrt, MKB-Autóhitelezés Zrt, MKB-Autólízing Zrt) került koncentrálásra.

Az MKB Bankcsoport tagja két teljes körű kereskedelmi banki jogosítvánnyal rendelkező külföldi leányvállalat. A bolgár Unionbank 60%-os, valamint a román Romexterra Bank 80,48% tulajdoni arányban. Az irányítás tényleges átvétele 2006. során történt meg mindkét bank esetében.

A nemzetközi számviteli sztenderdek (IAS/IFRS) szerint a 2008-es gazdasági évben, az eredménykimutatásban kimutatott konszolidált adózás utáni eredmény 7.160 millió Ft-ot ért el.

A 2008. év végén a konszolidált saját tőke 229.222 millió Ft-ot tett ki.

Az időszak végén konszolidált vállalatcsoport szinten visszavásárolt saját részvény nem volt a portfólióban.

Az MKB csoport vállalatirányításai nyilatkozata az 1. mellékletben szerepel.

Az MKB csoport kutatás-fejlesztésre a 2008-es gazdasági évben 306,1 millió Ft értékben számolt el költségeket.

A fent tárgyalt eseményeken kívül a mérleg fordulónapját követően a bank tulajdonosai 671 millió Ft jegyzett tőke és 25.829 millió forint ázsóval tőkeemelést hajtanak végre. A 2008. évi kimutatásokban megjelenő vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre lényegi hatással lévő más esemény, illetve folyamat nem történt.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

1. számú Melléklet

VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI NYILATKOZAT A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 95/B. §-a alapján

Az MKB Bank Zrt. (továbbiakban: Társaság) által alkalmazott vállalatirányítási rendszer alapját a hatályos magyar jogszabályok és a Társaság Alapszabálya jelentik.

A Társaság legfőbb irányító szerve a Közgyűlés. A Közgyűlésen minden egyes részvény egy szavazatra jogosít.

A rendes közgyűlés évente, legkésőbb május hó végéig tartandó meg. A Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik minden olyan kérdésben való döntés, amit törvény vagy az alapszabály a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

Az Igazgatóság a Társaság operatív ügyvezető szerve. Az Igazgatóság tagjai képviselik a társaságot harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt.

Az Igazgatóság a hatályos jogszabályok és a közgyűlési határozatok keretei között minden intézkedésre jogosult, ami nincs kizárólagosan a Közgyűlésnek vagy a Felügyelő Bizottságnak fenntartva. Az Igazgatóság Alapszabályban meghatározott egyes döntései a Felügyelő Bizottság jóváhagyása előtt nem hajthatók végre.

Az Igazgatóság a feladatainak zavartalan ellátásához szükséges gyakorisággal, de évente legalább 10 alkalommal ülésezik. Ügyrendjét maga állapítja meg és azt a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá.

Az Igazgatóság tagjait és elnökét a Közgyűlés választja meg, hívja vissza és állapítja meg díjazásukat.

A Társaság ügyvezetését a Felügyelő Bizottság ellenőrzi és az Alapszabályban felsorolt igazgatósági döntések jóváhagyása során pedig a Gazdasági Társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 37.§-a szerinti ügydöntő Felügyelő Bizottságként jár el.

Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság tagjainak felsorolását jelen Nyilatkozat 1. sz. melléklete tartalmazza.

A Felügyelő Bizottság a feladatainak zavartalan ellátásához szükséges gyakorisággal ülésezik

A Felügyelő Bizottság ügyrendjét maga állapítja meg, és azt a Közgyűlés hagyja jóvá.

A Felügyelő Bizottság tagjait a Közgyűlés választja meg, hívja vissza és állapítja meg díjazásukat.

A Felügyelő Bizottság tagjait legfeljebb 3 évre a Közgyűlés választja. Az üzemi tanácsnak az Igazgatósággal kötött elérő megállapodása hiányában a Felügyelő Bizottság tagjainak 1/3-a az üzemi tanács által jelölt munkavállalók képviselőiből áll, akiket a Közgyűlés a jelölést követő első ülésén köteles a Felügyelő Bizottság tagjává választani, kivéve, ha a jelöltekkel szemben törvényben foglalt kizáró ok áll fenn. Ebben az esetben újabb jelölést kell kérni.

A Felügyelő Bizottságnak az alábbi Bizottságai vannak:

Hitel és Kockázati Bizottság
Javadalmazási Bizottság

Közép-kelet-európai Csoportirányítási Bizottság

A Hitel és Kockázati Bizottság feladata az alábbi ügyekben hozott döntések jóváhagyása:

- döntés belső hitel nyújtásáról,
- döntés a Kockázatvállalásokkal Kapcsolatos Ügydöntő Hatásköröket Megállapító Szabályzat jóváhagyásáról, valamint az ezen Szabályzat szerint a Felügyelő Bizottság jóváhagyásához kötött ügyekről,
- döntés az ország-limitekről,
- döntés a társaságban, illetve a társasággal összevont alapú felügyelet alá tartozó pénzügyi intézményben igazgatósági, felügyelő bizottsági, illetőleg ügyvezető tisztséget vagy állást betöltő vezető állású személy és a társaság, illetve a pénzügyi intézmény között létrejövő adásvételi szerződés megkötéséhez, vagy más szerződéses kötelezettség vállalásához való előzetes hozzájárulás kérdésében.

Javadalmazási Bizottság feladatai:

- a társaság vezérigazgató-helyettesei jutalmazásával, valamint a munkaszerződésük megkötésével, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos kérdésekben hozott igazgatósági döntések jóváhagyása,
- a társaság vezérigazgatójának jutalmazásával, valamint munkaszerződése megkötésével, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatala.

Közép-kelet-európai Csoportirányítási Bizottság feladatai:

- a közép-kelet-európai csoportirányítással összefüggő stratégiai kérdésekkel kapcsolatos döntések meghozatala

A Társaság belső ellenőrzési rendszerének főbb jellemzői:

A szervezetben belüli belső kontroll funkciók rendszerét a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 11/2006. számú „A belső védelmi vonalak kiépítéséről és működtetéséről” szóló Ajánlásában megfogalmazott, törvényi és EU standardokon alapuló elvárásoknak megfelelően kerültek kialakításra. A belső védelmi vonalakon belül – a felelős belső irányításon túlmenően – a belső kontroll funkciók rendszere az alábbi főbb elemeket tartalmazza:

- Kockázatkezelés
- Belső ellenőrzési rendszer (ezen belül: folyamatba épített ellenőrzés, vezetői ellenőrzés, vezetői információs rendszer, valamint függetlenített belső ellenőrzési szervezet)
- Compliance.

A belső kontroll funkciókat végző területek szervezetenként függetlenek egymástól, illetve az általuk ellenőrzött tevékenységet végző banki szervezeti egységektől.

A belső ellenőrzési rendszer folyamatba épített, vezetői ellenőrzésre irányuló, valamint a vezetői információs rendszer működtetésére irányuló elemeit, illetve ezek szabályozott működését az egymásra épülő, hierarchikus rendszerbe foglalt banki belső utasítások, munkaköri leírások és egyéb számítástechnikailag támogatott megoldások (pl. a fiókhálózatban működtetett önellenőrzési rendszer) biztosítják.

A Társaság kockázatkezelési rendszerének, illetve a kockázatkezelési során alkalmazott alapelvek rövid bemutatása:

A Társaság 2006. decemberében indította el TRM (Transforming Risk Management) Projektjét, melynek célja elsősorban a kockázatkezelési terület folyamatainak koncepcionális megújítása, valamint az új eljárásrendek implementálása a banki folyamatokban és a vonatkozó szabályozásokban, valamint a Társaság biztosítéki- és monitoring-rendszerének fejlesztése volt.

A Risk Implementáció Projekt keretében, a Basel II felkészülés alapkövetelményeinek megfelelően, illetve a BayernLB irányelveinek követésével kialakításra került a Társaság kockázatvállalási folyamatait átfogóan érintő koncepció, melynek megfelelően – a Társaság belső szabályzatainak módosításával – 2008. július 1-jével új kockázatvállalási eljárásrend lépett életbe.

A koncepció főbb elemei:

- a Társaság teljes ügyfélkörére irányadóan alkalmazásra kerülő Egységes Banki Szegmentációs besorolás bevezetése;
- az IRBF megfelelés érdekében a Bazel II-konform rating tool-ok, illetve az analitikus scorecardok kifejlesztése, és az ennek megfelelő ügyfélminősítési rend bevezetése; mely megfelelően támogatja a banki menedzsmentek döntéshozó tevékenységét;
- a döntéshozatali rendszer átalakítása a Társaság társaságirányítási struktúrájának, valamint a bevezetésre kerülő kockázatvállalási eljárásrend-változásnak megfelelően;
- az alapfunkcionális IT-támogatottsággal biztosított monitoring tevékenység indítása;
- a veszélyeztetett hitelek mielőbbi azonosítása érdekében átfogó kritériumrendszer rögzítése, amely tartalmazza és figyelembe veszi a veszélyeztetett hitelek felismerését lehetővé tevő releváns indikátorokat, ennek alapján az egyes ügykezelési típusok, továbbá az ehhez kapcsolódó feladatok, eljárási rend meghatározása;
- az Magyar Számviteli szabályozás és az IFRS alapon történő provízióképzés közötti különbségtétel megszüntetése, az ennek megfelelő provízióképzési rendszer kialakítása.

Az Társaság Igazgatósága által elfogadott 31 csoportszintű kockázatkezelési irányelv 5 fő témakört érint: a szervezetet, a hitelügyleteket, a problémás ügyfél-kezelés, a kereskedési tranzakciókat (beleértve a treasury-t), illetve a működési kockázatokat.

A legfontosabb kockázatkezelési elvek közé az Igazgatósági szinten érvényesülő végső kontroll, a kockázatvállaló területektől elkülönült független ellenőrzés, valamint a kockázatok megfelelő mérése, diverzifikálása, figyelése és jelentése tartozik. A kockázatok és a kockázatvállalási hajlandóság szervezeten belüli hatékony kommunikációja, a kockázatok felismerésére, mérésére, figyelésére és kezelésére vonatkozó folyamatos fejlesztések, a kulcsfontosságú kockázatkezelési folyamatok és eljárások naprakésszé és felhasználóbaráttá tétele, teljesítményének fokozása, valamint a megfelelően képzett munkaerő alkalmazása az Társaság hatékony kockázatkezelési funkciójának zálogai.

1.sz. melléklet

AZ MKB BANK ZRT. VEZETŐ TESTÜLETEI

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

ELNÖK:

dr. Michael Kemmer (2008)
a Bayerische Landesbank
elnöke

TAGOK:

Asbothné Tóth Éva (2007)
az MKB Bank Zrt.
tanácsosa

Paul Bodensteiner (2003)
a Bajor Pénzügyminisztérium
osztályvezetője

Andreas Dörhöfer (2008)
a Hypo Alpe-Adria Bank International AG
Igazgatóságának tagja

Dudásné Lőrincz Ibolya (2008)
az MKB Bank Zrt.
főosztályvezető-helyettese

dr. Kotulyák Éva (2007)
az MKB Bank Zrt.
jogtanácsosa

dr. Siegfried Naser (2001)
a Sparkassenverband Bayern
ügyvezető elnöke

dr. Ralph Schmidt (2008)
a Bayerische Landesbank
Igazgatóságának tagja

Alois Steinbichler (2008)
A Kommunalkredit Austria AG
Elnök-vezérigazgatója

IGAZGATÓSÁG

ELNÖK:

Erdei Tamás (1991)
az MKB Bank Zrt.
elnök-vezérigazgatója

TAGOK:

dr. Balogh Imre (2004)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

Bolla Csilla (2004)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Kraudi Adrienne (2008)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Patyi Sándor (2003)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Simák Pál (2008)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

Hitel és Kockázati Bizottság tagjai:

Dr. Ralph Schmidt, elnök
Dr. Michael Kemmer
Alois Steinbichler

Javadalmazási Bizottság tagjai:

Dr. Michael Kemmer, elnök
Dr. Ralph Schmidt
Alois Steinbichler

Közép-kelet-európai Csoportirányítási Bizottság tagjai:

Erdei Tamás, elnök
Dr. Michael Kemmer
Dr. Ralph Schmidt

Megjegyzés: zárójelben a tagság kezdetének éve

VEZETŐSÉGI ÉRTÉKELÉS ÉS ELEMZÉS

(Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok , IFRS)

Az Éves beszámoló következő fejezetében a Csoport pénzügyi helyzetét és a tevékenységek eredményeit értékeljük és elemezzük annak érdekében, hogy az olvasó számára megkönnyítsük a pénzügyi helyzet és az eredmények 2008. évi alakulásának megértését. Az alábbi elemzések az MKB Bank 2008. december 31-i fordulónappal a 2008-as üzleti évre vonatkozó és a KPMG Hungária Kft. bejegyzett könyvvizsgálói által vizsgált, a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok („IFRS”) szerint készített konsolidált pénzügyi kimutatásain alapulnak. Ennek megfelelően az alábbi elemzés a Csoport, mint egységes vállalkozás teljesítményére összpontosul. Az IFRS előírásainak megfelelően készített konsolidált pénzügyi kimutatásokat külön mutatjuk be.

ÁTTEKINTÉS

A Csoport üzleti tevékenységei a következő három elkülönült egységbe és területre szerveződnek: magyarországi - MKB; bulgáriai - MKB Union Bank; és romániai - MKB Romexterra Csoport.

A magyarországi üzleti terület

A globális pénzügyi és gazdasági válság igen sérülékeny állapotban érte a magyar gazdaságot és a folyamat októberben megfigyelt elmélyülése a magyar bankrendszert is kedvezőtlenül érintette. A gazdasági növekedés mértéke a megszorító intézkedések következtében már eleve meglehetősen alacsony volt, és az export piacok összeomlása csaknem nullára csökkentette. Az ipari termelés 2008-ban átlagosan 1,1 %-kal csökkent, decemberben az előző év azonos hónapjához viszonyított csökkenés mértéke elérte a 19,6 %-ot. Ennek következtében a GDP reálértékben vett növekedése 0,6 % volt és csupán a mezőgazdaság jó teljesítménye tartotta a pozitív tartományban. Ráadásul a gazdaság teljesítménye már az év negyedik negyedévében 2 %-os csökkenést mutatott. Az ország nagymértékű külföldi eladósodottsága és a devizahitelek rendkívül nagy aránya tovább fokozza Magyarország sérülékenységét. A válság kedvezőnek tekinthető hatásai közé tartozik viszont a külkereskedelmi mérleg és a folyó fizetési mérleg (a GDP 4,8 %-a) javulása és az infláció lassulása (2008-ban átlagosan 6,1 %, decemberben az előző év azonos időszakához mérten 3,5 %). A megszorító intézkedések eredményeképpen a központi költségvetés egyensúlya is javul (az ESA szerinti előzetes érték 3,3 %). A központi bank is több oldalról nyomás alatt áll. Egyrészt a gazdasági növekedés megindításához jelentős mértékben csökkenteni kellene a jelenleg 9,5 %-os jegybanki alapkamatot, másfelől azonban a forint további jelentősebb leértékelődése súlyos károkat okozna a gazdaságban.

A bolgár üzleti terület

Bulgária fenntartotta gyors növekedési ütemét. Az éves szinten csaknem 6,5 százalékos reálnövekedésre vonatkozó várakozásokkal összhangban 2008 végére a GDP értéke elérte a 48,1 milliárd levát (BGN), jóllehet az év végi folyamatokban láthatóvá váltak az ország gazdasági visszaesésének egyértelmű jelei. Az ipari termelés 5,4 %-kal bővült, a hozzáadott érték 31,2 %-át állította elő. A szolgáltatási szektor 6,8 %-os növekedést mutatott. 2008 decemberében a fogyasztói árindex az előző év azonos időszakához viszonyítva 7,8 %-kal emelkedett és az év első felében az infláció éves szintre számított mértéke 15 % fölött volt.

Az előző évben folytatódott a folyó fizetési mérleg növekvő hiányának tendenciája, a 2008. évi végleges adatok alapján a deficit várhatóan a GDP mintegy 22 %-ával lesz egyenlő. Egyfelől ez az egyensúlytalanság javarészt a kereskedelmi mérleg kedvezőtlen alakulásával magyarázható: a kereskedelmi mérleg hiánya novemberben 8,2 milliárd euró, a GDP 24 %-a volt. A globális pénzügyi sokk és a fejlődő piacok általános bizonytalansága következtében lassult a külföldi működő tőke beáramlása az országba. 2008. november végén a beáramló külföldi tőke összege 11,5 %-kal maradt el a 2007. év azonos időszakában kimutatott összegtől és az év végéig a várakozások szerint elérte az 5,5 milliárd eurót. A legjelentősebb lassulást az építőipari tevékenységek, az ingatlanügyletek és a pénzügyi közvetítői ügyletek csökkenése okozta. 2008 végén a bankrendszer eszközállománya 10,5 milliárd bolgár levával (17,7 %-kal) növekedett a 2007 végén kimutatott 59,09 milliárd levához képest. Az év végén a lakossági és vállalati hitelek növekedése 31,2%-ra csökkent a 2007. év végi 68,7%-hoz képest. Az ügyfélbetét-állomány éves növekedése 2008 végére 7,5 %-ra lassult az előző év végén megfigyelt 40,9 %-os ütemről.

A román üzleti terület

2008-ban a GDP 7,7 %-kal nőtt, némileg meghaladva a 2007. év végén kimutatott 6,5 %-os mértéket.

A folyó fizetési mérleg hiánya 2008-ban a GDP arányában az előző évi 14,2 %-ról 12 %-ra csökkent. 2008-ban az éves átlagos inflációs ráta 7,85% volt, ami három százalékpontos növekedést jelentett az előző évhez képest. A Standard & Poor's 'BB+/B' szintre rontotta Románia hosszú- és rövidlejáratú devizaadósságának besorolását, az MKB Romexterra Bank SA kilátásait stabilról negatívra módosította. Az árubehozatal csökkenésének következtében Románia külkereskedelmi hiánya novemberben 26 %-kal csökkent az előző év azonos hónapjához mérten. A termékexport 9%-kal, az import pedig 17%-kal csökkent. Az építőipari tevékenység éves összehasonlításban 26,9 %-kal nőtt. Ez a bővülés az ágazat minden szektorában (lakóépületek, továbbá nem lakóépületek és építmények) megmutatkozott.

2008-ban az MKB Csoport növekedést és a bevételek diverzifikálását célzó legfontosabb hosszú távú prioritásai a költséggazdálkodási fegyelemre, a hitelállomány minőségére és az eredményes mérleg- és tőkegazdálkodásra összpontosultak és ismét erős üzleti fejlődésben és pénzügyi teljesítményben mutatkoztak meg. A 2008. évben az MKB Csoport folytatta fő stratégiai és üzletpolitikai céljainak megvalósítását és tovább erősítette piaci jelenlétét.

PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNY

2008-ban az MKB Csoport mind a hazai, mind pedig a külföldi területeken sikerrel mérte fel a kínálkozó üzleti lehetőségeket, de a globális makrogazdasági környezet kedvezőtlen hatásai alól nem vonhatta ki magát. A Csoport teljes üzleti eredménye (kamatbevételek és nem kamatjellegű bevételekkel együtt) 2008-ban tovább növekedett, éves szinten a 2007. évi 103.807 millió forintról 16,03 %-os növekedéssel 120.444 millióra emelkedett. A növekedés fő tényezője a kamatozó eszközökhöz kapcsolódik, a nettó kamatjövedelem részaránya azonban kismértékű csökkenést mutatott az előző évhez viszonyítva (2008: 68,7 %, 2007: 69,2 %) és összesen 10.893 millió forintot tett ki. A kamatjövedelem azonos szinten tartása az ügyfélbetétekért folyó, egyre keményebb piaci versenynek és a kihelyezések jelentős bővülésének az eredője.

2008-ban a nettó jutalék- és díjbevétel teljes üzleti eredményből való részesedése a 2007. évi 12,4 %-ról 16,2 %-ra növekedett, míg a teljes üzleti eredmény 16 százalékkal 16.637 millió forintra növekedett. A nettó jutalék- és díjbevétel bővülés a növekedés eredménye, amely a kihelyezések nagyobb bevétele és az egyéb jutalékbevételek következménye, ennek a legnagyobb része pedig a leánybankok üzleti tevékenységéhez fűződik.

2008-ban az egyéb üzleti eredmény elsősorban az értékesítési célú (AFS) értékpapírok belföldi értékesítésén elért nyereség csökkenése következtében a 2007. évi 19,1 milliárd forintról 4,7 %-kal 18,2 milliárd forintra csökkent.

A 8.336 millió forintos 2008. évi adózás előtti eredmény elmaradt az előző évi 20.905 millió forintos összegtől, mert a nettó értékvesztés-képzés rendkívüli mértékű növekedését a magasabb értékvesztés-képzés előtti üzleti jövedelem nem tudta ellensúlyozni. Az átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE) 2008-ban 3,3 % volt (2007: 10,2 %), míg az átlagos eszköz arányos adózás előtti eredmény (ROAA) a 2007. évi 0,9 %-ról 2008-ban 0,3 %-ra csökkent. Az átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény jelentős elmaradása annak a ténynek köszönhető, hogy mind az MKB, mind a Romexterra Bank alacsonyabb adózás előtti eredményt realizált, mint előző évben. A nettó értékvesztés-képzés rendkívüli mértékű növekedést mutatott a hitelkihelyezések romló kockázati kitettsége következtében, ami jelentősen rontotta az adózás előtti eredményt. Ez tükröződött a relatív nettó értékvesztés-képzés jelentős - a 2007. évi 1,2 %-ról 1,9 %-ra történő - növekedésében. A prudens kockázatkezelési folyamat erős fedezetet nyújtott a belföldi üzleti területen a kis- és közepes méretű vállalati ügyfelek nem törlesztett hiteleire.

Az értékvesztés magasabb szintje és az utolsó negyedév kedvezőtlen folyamatai ellenére az MKB Csoport sikeresen megőrizte működési szintű nyereségességét üzleti bevételei tekintetében, amit a 2008. évi 4,5 %-os (2007: 4,7 %) bruttó üzleti nyereséghányad (az átlagos eszközállományhoz mért bruttó üzleti bevétel) is mutat, míg üzemi költség mutatója a 2007. évi 2,7 %-kal szemben 2008-ban 2,6 % volt. Mindez tükrözte a Csoport üzleti bővülés és a költségnövekedés közötti összhang megőrzésére irányuló igyekezetét.

Az adóráfördítések a 2007. évi 4.036 millió forintról 1.176 millió forintra csökkentek, amiből 495 millió forint halasztott adóból származó bevétel volt.

A 2008. évi 7.160 millió forint összegű adózás utáni eredmény alapján az Igazgatóság nem javasolja osztalék kifizetését.

Főbb mutatók, 2008

(IFRS)

(millió forint)

	MKB Bank	MKB Unionbank	Romexterra Csoport	Lízing Csoport*	Érdekeltségek* *	MKB Csoport
Mérlegfőösszeg	2 656 629	207 689	225 315	128 875	71 896	2 885 426
Jegyzett tőke	14 094	8 179	17 953	1 293	64 507	14 094
Tartalékok	202 752	9 086	(3 564)	9 429	1 357	215 127
Működési bevételek	97 037	6 688	11 526	4 269	13 144	120 444
Nettó kamatbevétel	66 197	5 816	7 343	5 004	804	82 679
Nettó jutalékbevétel	15 103	1 728	3 238	(1 422)	(13)	19 541
Egyéb	15 737	(856)	945	193	12 353	18 224
Működési költségek	54 358	(4 068)	(10 046)	(1 807)	(11 511)	(70 360)
Provízió	35 102	(754)	(5 444)	(1 269)	(138)	(43 003)
Adózás előtti eredmény	7 577	1 866	(3 964)	1 193	1 496	8 336
Adózott eredmény	6 584	1 675	(4 114)	1 659	1 231	6 449
Átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE)	4,6%	12,6%	na	13,5%	2,4%	3,3%
Egy részvényre jutó átlagos nyereség (EPS)	46,7%	20,5%	na	128,3%	1,9%	45,8%
Átlagos eszközarányos adózás előtti eredmény (ROAA)	0,3%	1,3%	na	1,1%	2,3%	0,3%
Költség-bevétel hányados	56,0%	60,8%	87,2%	42,3%	87,6%	58,4%
Tőke megfelelési mutató	9,7%	13,8%	9,8%	na	na	10,8%

* Autóhitel, Autólízing

**Resideal,MKB Üzemeltetési, Befektetési Alapkezelő, Exterimmo Kft

Főbb mutatók, 2007

(IFRS)

(millió forint)

	MKB Bank	MKB Unionbank	Romexterra Csoport	Lízing Csoport*	Érdekeltségek* *	MKB Csoport
Mérlegfőösszeg	2 236 900	132 912	162 443	92 237	61 357	2 465 014
Jegyzett tőke	14 094	5 235	16 590	1 293	59 042	14 094
Tartalékok	196 687	7 082	852	8 649	42	199 947
Működési bevételek	83 681	4 955	9 870	5 849	10 179	103 807
Működési költségek	(45 537)	(3 575)	(7 848)	(1 620)	(10 000)	(59 176)
Provízió	(22 668)	(526)	(1 019)	(512)	(1)	(24 774)
Adózás előtti eredmény	15 477	855	1 003	3 717	178	20 905
Adózott eredmény	12 375	788	1 105	3 467	175	16 869
Átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE)	10,4%	7,9%	6,2%	42,2%	na	10,6%
Egy részvényre jutó átlagos nyereség (EPS)	87,8%	15,1%	7,9%	268,1%	na	100,8%
Átlagos eszközarányos adózás előtti eredmény (ROAA)	0,8%	1,0%	1,2%	4,4%	na	0,9%
Költség-bevétel hányados	54,4%	72,1%	79,5%	27,7%	98,2%	57,0%
Tőkemegfelelési mutató	9,6%	16,1%	15,0%	na	na	11,6%

* Autóhitel, Autólízing

**Resideal,MKB Üzemeltetési

Az Unionbank átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredménye jelentős mértékben meghaladta a konsolidált csoport szintű 3,3 %-os mértéket. A Unionbanknak sikerült ROAE mutatóját az előző év végi 7,9 %-ról 12,6 %-ra emelnie. Az üzleti év folyamán a szavatoló tőkét 20 millió leva befizetett tőke és 7,9 millió leva alárendelt kölcsöntőke bevonásával emelték meg. Az üzleti növekedést mutatja az értékvesztés képzés előtti nettó üzleti eredmény jelentős, 89,8%-os (a 2007. évi 1.381 millió forintról 2.620 millió forintra történő) növekedése. A ROAA csökkenése az üzleti tevékenység nagymértékű növekedését és a devizás kitétségek utolsó negyedévi árfolyamhatásait tükrözte, amelyek következtében az átlagos eszközállomány nagyobb mértékben növekedett, mint amilyen mértékben a jövedelemhatás megmutatkozhatott. A költségek jövedelemhez mért aránya meghaladta a csoport szinten mért 58,4 %-ot, de a prudens költségellenőrzési elvek alkalmazásának eredményeként a 2007. évi 72,1%-ról 60,8%-ra csökkent.

A Romexterra Csoport ROAE mutatója a negatív adózás előtti eredmény (2007: 6,2 %) miatt nem volt értelmezhető. Másfelől az értékvesztés-képzés előtti nettó üzemi eredmény az üzemi költségek jelentős, 28 %-os bővülése következtében drámai mértékben, 26,8 %-kal 1.480 millió forintra csökkent. Ez a makrogazdasági környezet alakulásával magyarázható, aminek részeként a fogyasztói árindex jelentős mértékben növekedett, jelezve az utolsó negyedévi bércorrekciót. A kedvezőtlen környezeti hatás a 2007. évi 79,5 %-os költség/bevétel mutató (CIR) növekedésében is tükröződött (2008: 87,2 %).

Az Euroleasing Csoport a bankcsoport nyereségességi és költség hatékonysági mutatóit meghaladó teljesítményeket ért el, ugyanakkor az előző évhez képest saját mutatói romlottak: a ROAE a 2007. évi 42,2 %-ról 2008-ban 13,5 %-ra csökkent, a CIR pedig nagymértékben, az előző évi 27,7 %-ról 42,3 %-ra emelkedett.

Nettó kamatbevétel

A jövedelem legfontosabb eleme, a nettó kamatbevétel 82.679 millió forint volt, ez 15,2 %-kal haladta meg a 2007. évre kimutatott 71.786 millió forintot. A kamatozó eszközök átlagos állománya jelentős mértékben (387,8 milliárd forinttal) nőtt, miközben a hitelek átlagos állománya 391,6 milliárd forinttal emelkedett. Ez a növekedés a devizában fennálló üzleti kitétségek bővüléséből fakadt. A nettó nyereséghányad az előző évi 2,83 %-ról 2,15 %-ra csökkent, ennek okai az ügyfélbetétek megtartásáért a bankközi válság környezetében folytatott erősebb verseny, és az egyes alacsonyabb kamatmarzsú devizákban és szektorokban kötött ügyletekből származó bevétel. A magasabb refinanszírozási költségek következtében a kamatköltségek jelentős mértékben emelkedtek, és a Csoport nem tudta ezeket a költségeket az ügyfélhitelekre áthárítani.

A forintban denominált kamatozó eszközök állománya az előző évi szinten maradt. Ezt tükrözte a belföldi piaci trend is, amelyet az jellemzett, hogy az ügyfelek az alacsonyabb kamatszintek miatt inkább a devizahiteleket részesítették előnyben. Az üzleti ügyfelek kitétsége tekintetében a legjelentősebb növekedést a vállalati szektorban az ingatlanhitelek körében tapasztaltuk, amely 399,5 milliárd forintról 498,9 milliárd forintra emelkedett. A növekedés másik fő tényezője a magánszektorban a lakáscélú jelzálogkölsönök bővülése volt, amely a 2007. évi 310,3 milliárd forintról 461,1 milliárd forintra nőtt. Az üzleti növekedés jelentős része a forint 2008 utolsó negyedévében bekövetkezett jelentős mértékű gyengüléséből fakadt.

A hitelekből származó kamatjövedelem 32,9 milliárd forinttal 171,8 milliárd forintra nőtt.

Az átlagos kamatozó forrásállomány 196 milliárd forinttal bővült, ami fedezte az üzleti tevékenység bővülését. Az ügyfélbetétek állományának növekedése elmaradt a hitelek és előlegek bővülésének mértékétől, ez pedig a hosszú lejáratú banki források nagymértékű növekedését eredményezte. A BayernLB-től felvett új bankközi kölcsönökre likviditási felárat kellett fizetni, ami szintén megmutatkozott a refinanszírozási költségek emelkedésében. Ez a finanszírozási forrás közvetlenül az anyabanktól származott. A vállalati folyó- és betétszámlák állománya a korábbi szinten maradt, ami az ügyfél-megtakarítások feltételeinek romlását mutatja. A vállalati ügyfelek körében bekövetkezett, az előző évihez mért 15,2 %-os csökkenést a lakossági szegmensek 29,5 %-os bővülése ellensúlyozta. A bank betétállománya után fizetendő kamatok összege 33,9 milliárd forintra nőtt a 2007. évi 19,5 milliárd forintról, ami azt tükrözi, hogy nőtt a bankbetétek szerepe a Csoport finanszírozásában.

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatjövedelem a bank kötelező tartalékra vonatkozó politikájának eredményeként jelentős mértékben (3,626 milliárd forinttal) nőtt. A stagnáló forintpiacra való tekintettel a bank megnövelte forint likviditású saját értékpapír kitétségeit. 2008. decemberében változtak a kötelező tartalékra vonatkozó feltételek, a készpénzbetét kötelező aránya 5%-ról 2%-ra csökkent, ennek következtében növekedtek az értékpapír kitétségek.

Átlagos kamatozó eszköz-/forrásállomány üzleti területenként

	millió forint					
	MKB Bank		MKB Unionbank		MKB Romexterra Bani	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Átlagos hitelállomány	1 904 011	1 525 453	142 183	65 666	108 406	73 849
Átlagos értékpapírállomány	137 075	134 684	3 828	5 027	6 739	11 829
Átlagos kamatozó eszközállomány	2 041 086	1 660 137	146 011	70 693	115 144	85 678
<i>Átlagos kamatláb, %</i>	<i>6,92</i>	<i>6,75</i>	<i>7,99</i>	<i>12,18</i>	<i>14,03</i>	<i>16,52</i>
Átlagos ügyfél- és betéti számla állomány	1 049 873	972 295	140 788	77 048	139 052	86 951
Kibocsátott értékpapírok átlagos állománya	384 355	273 302	1 789	2 533	829	789
Átlagos kamatozó forrásállomány	1 434 228	1 245 596	142 577	79 581	139 880	87 740
<i>Átlagos kamatláb, %</i>	<i>5,24</i>	<i>4,81</i>	<i>4,28</i>	<i>3,40</i>	<i>7,02</i>	<i>5,61</i>
Az átlagos kamatlábak közötti eltérés	1,68	1,94	3,71	8,78	7,02	10,91

Az **MKB Bank** 2008-ban 66.197 millió forint nettó kamatjövedelmet mutatott ki, amely az előző év 55.469 millió forintos összeghez mérten kedvező eredmény. A nettó kamatjövedelemnek ez a mérsékelt növekedése az átlagos kamatozó eszközállomány (2.041,1 milliárd forint) visszafogott növekedésével állt összefüggésben. Ennek hátterében pedig elsősorban az állt, hogy az üzleti állományok növekedése az év második felére koncentrált. A lakossági betétek piacán fokozódó feszültség következtében a bank kénytelen volt különleges felárat - prémiumot - fizetni az ügyfeleknek a korábbi kitétségi szint megtartása érdekében. A betételhelyezés ösztönzésére irányuló kampányok jelentős kamatráfordítás többletet eredményeztek. Ezzel egy időben az üzleti állományok növekedését a bankközi piacról bevont források fedezték. Némileg ez is visszafogta a nettó kamatjövedelem növekedését.

2008-ban a kamatozó eszközök átlagos állománya a deviza alapú portfólió robusztus, 20,4 %-os növekedése következtében a 2007. évi 1.660,1 milliárd forintról 22,9 %-kal bővült. A portfólióbővülés részben új ügyletekből, részben pedig a forint gyengüléséből fakadt, ami mind az állományi, mind pedig a jövedelemre vonatkozó számadatokban megmutatkozott. Ugyanakkor a forintban denominált kamatozó eszközök átlagos állománya relatív csökkenést (5,7%) mutatott, melyet a hazai devizában lévő bankközi kitétségek átlagos állományának csökkenése, valamint a vállalati hitelek stagnáló szintje okozott.

Az ügyfeleknek nyújtott kölcsönök állománya elsősorban a nagyvállalati szegmensben bővült, ahol a hozamok szerényebb mértékűek (251,7 milliárd forintos átlagos állománynövekedés). Jelentős mértékben bővült a magánszemélyeknek nyújtott kölcsönök átlagos állománya, amely gyorsabb megtérülést eredményez (134,9 milliárd forint), mint az átlagos portfólió. A fent említett tényezők a nettó kamatmarzs jelentős csökkenését okozták, amely az előző évi 1,94 %-ról 2008-ban 1,68 %-ra zsugorodott.

Az MKB kamatozó forrásainak átlagos állománya a 2007. évi 1.245,5 milliárd forintról 2008-ban 1.434,2 milliárd forintra emelkedett. A növekedés két fő forrása az átlagos ügyfélbetét-állomány 77,6 milliárd forintos bővülése és a kibocsátott értékpapírok átlagos állományában bekövetkezett 111,1 milliárd forintos emelkedés volt, miután az év első felében az MKB hatalmas mennyiségű MKB forintkötvényt bocsátott ki.

2008-ban a Unionbank kamatozó eszközeinek átlagos állománya a 2007. évi 70,7 milliárd forintról 106,5 %-kal 146 milliárd forintra bővült. Az átlagos állomány növekedése főként a magánszektorban kötött új ügyletekből eredt (44,1%). Jelentős növekedés következett be a vállalati szektorban (143,7 %). Ezzel párhuzamosan az átlagos értékpapír-állomány 23,86 %-kal csökkent (1,2 milliárd forint).

A magánszemélyekhez köthető átlagos állomány élénk bővülése elsősorban a belföldi valutában (BGN) denominált állományrészben jelent meg, magasabb (11 %-os) kamatláb alkalmazásával. A

vállalati szegmens szerkezete némileg átalakult 2008-ban. A nagyvállalati ügyfélkör állománya 5,3 milliárd forintról 22 milliárd forintra bővült.

A kamatozó kötelezettségek átlagos állománya 79,6 milliárd forintról 79,16 %-kal 142,6 milliárd forintra emelkedett, ez kellő fedezetet nyújtott a hitelezés bővülésére. 2008-ban az átlagos betétállomány 63,7 milliárd forinttal (82,7 %-kal) bővült: egyfelől a lekötött betétek állománya a 2007. évi 49,7 milliárd forintos szintről 50,7 milliárd forintos növekedéssel elérte a 100,4 milliárd forintot, másfelől a látra szóló betétek állománya igen látványos 12,9 milliárd forintos növekedéssel a 2007. évi 27,4 milliárd forintról 40,3 milliárd forintra bővült. A legjelentősebb állománynövekedések a nagyvállalati szektorban (28,8 milliárd forint) és a magánszemélyek körében (35,2 milliárd forint) jelentkeztek. A kibocsátott értékpapírok állománya csekély mértékben, 0,7 milliárd forinttal (29,4 %-kal) csökkent és decemberben a Unionbank 1,3 milliárd forintos alárendelt kölcsöntőke juttatásban részesült. A fenti tényezők következtében a nettó kamatmarzs 3,71 %-ra módosult.

2008-ban a **Romexterra Bank kamatozó eszközeinek** átlagos állománya (115,1 milliárd forint) 34,39 %-kal haladta meg a 2007. évi 85,7 milliárd forintos szintet. A növekedést a hitelállomány átlagos egyenlegének - a kis- és mikro vállalkozások körében 56,6 %-kal 69,5 milliárd forintra, a magánszemély ügyfelek esetében 6,9 %-kal 31,2 milliárd forintra történt - jelentős emelkedése magyarázza. A 2007. évi adatokhoz viszonyítva a helyi valuta (RON) romlásának mértéke meghaladta a forint gyengülésének mértékét. Ennek következtében a devizában fennálló kitétségek esetében jelentősebb árfolyamhatás jelentkezett.

Eközben a kamatozó kötelezettségek átlagos állománya a lekötött betétek állományának dinamikus, 68,15 %-os növekedése következtében a 2007. évi 87,7 milliárd forintról 59,43 %-kal bővült. Jelentős mértékben nőttek a nagyvállalati ügyfelek betétei (23,5 milliárd forint) és a Treasury ügyletek (58,2 milliárd forint), míg a lakossági szegmens átlagos állománya 11,2 milliárd forintos csökkenést mutat.

Az üzleti év folyamán a makrogazdasági környezetet súlyos inflációs nyomás (7,85 %) jellemezte. A hitelek (kamatozó eszközök) átlagos kamatlába így 14 %, az átlagos betéti kamat (kamatozó kötelezettségek) pedig a KKE régióban megfigyelt mértékeket meghaladóan 7,2 % volt.

A fentiek következtében a nettó kamatmarzs az előző évi 10,9 %-ról 7,02 %-ra zsugorodott.

Nem kamatjellelű jövedelem

2008-ban az összes nem kamatjellelű jövedelem 17,9 %-kal 37.765 millió forintra emelkedett (a 2007. évi 32.021 millió forintról). Ez a bruttó üzleti bevétel 31,4 %-át tette ki, szemben az előző évi 30,9 %-kal. E nominális értelemben vett jövedelemnövekedés az alábbiakban részletezett különböző tényezők nettó eredményeképpen jött létre.

Az összes nettó jutalék- és díjbevétel a bank díjbevételt eredményező tevékenységeiben bekövetkezett hatalmas mértékű bővülés eredményeként a 2007. évi 12.896 millió forintról 2008-ban 51,5 %-kal 19.541 millió forintra emelkedett. A növekedés jelentős része (2 milliárd forint) az új besorolási szabály bevezetésének tulajdonítható: a díjak IFRS szerinti amortizációja miatt a hitelközvetítői díjakat a kamatköltségek között kell kimutatni. A növekedés fennmaradó része a leánybankok tevékenységének tudható be: a Romexterra Bank 1820 millió forintos, az Unionbank pedig 578 millió forintos többletet produkált. A jutalékbevétel komoly mértékű növekedése mindkét leánybank esetében a hitelezés bővüléséből fakadt.

Habár az összes díjbevétel - kategóriában a 2007. évhez képest bővülés mutatkozott, a fizetési és a kártyaszolgáltatásokból származó jövedelem némileg elmaradt a tervezettől a belföldi üzleti területen. A jutalékbevételek növekedésének legnagyobb részét 57,4%-ban a hitelezési díjak, 17,1 %-ban pedig a közvetítői díjak teszik ki. A fizetési szolgáltatásokból származó díjak az előző év szintjén maradtak, míg a hitelezéssel összefüggő díjak 1.092 millió forintos visszaesést mutattak.

A díjak formájában jelentkező költségek jelentős mértékben, a 2007 végén kimutatott 8.326 millió forintos szintről 548 millió forinttal 7.778 millió forintra csökkentek. A jutalékráfordítások csökkenése a hitelközvetítői díjak (2 milliárd forint) kamatráfordításokhoz történő átsorolásának köszönhető. Ezzel egy időben az autókereskedők részére fizetett díjak összege a kedvezőtlen belföldi piaci körülmények miatt a lízingtevékenységben bekövetkezett visszaesés miatt 239 millió forinttal csökkent.

A 2008. évi egyéb üzleti jövedelem 18.224 millió forintos összege 4,7 %-kal maradt el a 2007. évi 19.125 millió forinttól. A kereskedési céllal tartott értékpapírok (trading securities) értékesítésének nyeresége az előző évi szinten maradt, miközben az értékesítési célú (AFS) értékpapírok kereskedéséből származó jövedelem 1039 millió forinttal elmaradt a 2007. évi összegtől. Ez utóbbi a korábban az AFS portfólióban tartott magyar államkötvények piaci értékének csökkenését mutatja. A származékos ügyleteken elért nettó nyereség az év utolsó negyedében a forint szélsőséges ingadozása következtében elért deviza többlet nyereség eredményeként 15,1 %-os növekedéssel elérte a 18.281 millió forintos összeget. Ezt a hatást mindkét külföldi leánybank egyéb költségeinek emelkedése ellensúlyozta.

Az **MKB nem kamatjellelű jövedelmén** belül a 2008. évi nettó díj- és jutalékbevételek 15.103 millió forintos összege 23,6 %-kal haladta meg az előző évben elért jövedelem 12.216 millió forintos összegét. E növekedés forrása a kifizetett hitelközvetítői díjak fent említett átsorolása. Az egyéb üzleti eredmény csaknem változatlan maradt: a 2007. évi összeg 15.997 millió forint, a 2008. évi 15.737 millió forint volt. Az üzleti eredmény tekintetében az értékpapír ügyleteken elért nyereség az utolsó negyedév fent említett kedvezőtlen, a magyar államkötvények árát megrendítő piaci folyamatai következtében a 2007. évi 1.111 millió forintról 2008-ban 73 millió forintra esett vissza.

Az **Unionbank nettó jutalék- és díjbevétele** a 2007. évi 919 millió forinthez viszonyítva 54 %-os növekedést mutatott. A hitelezés bővülésének (0,6 milliárd forint) és az egyéb jutalékbevételek növekedésének (0,4 milliárd forint) jelentős eredményeképpen a teljes összeg az év végére elérte az 1,4 milliárd forintot. A devizaalapú ügyletek eredménye 2007-ben 0,2 milliárd forintos nyereség volt, a devizaalapú ügyletek átértékelése következtében 2008-ban már 0,3 milliárd forintos nyereséget mutatott ki a Unionbank.

A **Romexterra Csoport nettó jutalék- és díjbevétele** a hitelezés díj- és jutalékbevételeinek emelkedése (1,8 milliárd forint), az egyéb jutalékbevételek bővülése (0,4 milliárd forint) és a külföldi kereskedelmi banki tevékenységek növekedése (0,1 milliárd forint), továbbá a fizetési szolgáltatásokból származó bevételek 36,9 %-os (0,9 milliárd forintra történő) visszaesése együttes eredményeként a tárgyévben igen látványos mértékben, a 2007. évi 1,2 milliárd forintról 3,2 milliárd forintra ugrott. A különféle deviza alapú ügyletek összértéke a deviza alapú tranzakciók bővülésének köszönhetően a 2007. évi 0,9 milliárd forintról 1,5 milliárd forintra emelkedett.

Működési költségek

A szigorú költséggazdálkodás a 2008. évben is a legfontosabb követelmények egyike volt, jóllehet a Csoport folytatta a jövedelem növelésére irányuló fejlesztéseit. 2008-ban a működési költségek 70.360 millió forintos összege 18,9 %-kal haladta meg az egy évvel korábbi 59.176 millió forintos összeget.

A működési ráfordítások nominális értelemben vett növekedését az üzleti év első felében a csoport bővülő értékesítési kapacitásai működtetésének költségei okozták. Eközben az alaprendszerrel kapcsolatos legjelentősebb informatikai projekt megvalósítására az év vége felé került sor. Emellett a Csoport 2008-ban folyamatosan csoportszinten az ügyfelek részére nyújtott fejlesztése folyamatos volt 2008-ban.

Nominális értelemben az általános és igazgatási költségek az előző évi összeghez viszonyítva 22,6 %-os növekedést mutattak, elsősorban a romániai piacon kialakult magasabb árszint következtében. Az MKB-t önmagában véve a növekedés mértéke csupán 19,8 %. A bérek és fizetések jelentős (21,3 %-os) növekedését főleg a Romexterra Csoport okozta, mely összehasonlítva az előző évvel, 30,2%-os többletet mutatott. Az MKB saját személyi jellegű kiadásainak növekedése részben a statisztikai állományi létszámnak a Csoport külföldi szerves növekedéséből fakadó 252 fős emelkedése és az MKB Bank által 2008-ban kifizetett végkielégítések összege következtében némileg meghaladta a Csoport 23,2 %-os növekedési rátáját. A 2008. év folyamán a Bank folytatta kitorési stratégiájának megvalósítását, ami szintén növelte az MKB általános és igazgatási költségeit.

Elsősorban a fiókhálózat bővülésének, továbbá az új, ideiglenesen bérelt irodaházba történő költözésnek eredményeként megemelkedtek a gáz-, a villamos energia és az ingatlanbérleti költségek. A Csoport 2008-ban összesen 29 új fiókot nyitott, ezzel a bővülés üteme jelentős mértékben csökkent az előző évihez mérten. A fentiek miatt az ingatlanhasználati (occupancy) és bérleti díjak a 2007. évi 11.239 millió forintról 2008-ban 14 %-kal, 12.889 millió forintra emelkedtek. A kommunikációs és adatfeldolgozási költségek ugyanakkor az informatikai fejlesztések szigorú költségvetésének köszönhetően 855 millió forinttal csökkentek.

A bankszektorban a hatékonyság mérésére elfogadott viszonyítási alap - a költség/bevétel mutató - 2008-ban a 2007. évi 57 %-ot 1,4 százalékponttal meghaladva 58,4 % volt. Az előző évhez viszonyított növekedés az értékesítési kapacitások bővülésének, a bevételek növelésére irányuló kezdeményezéseknek és a román piacot jellemző kedvezőtlen inflációs helyzetnek a következménye.

Az **MKB Bank** működési költségei 2008-ban nominálisan 19,4%-kal nőttek, 45.537 millió forintról 54.358 millió forintra emelkedtek. Az MKB Bank 2008. évi organikus növekedésével összefüggésben az év során a dolgozók létszáma 252 fővel gyarapodott. A fizetések, bérek és egyéb személyi ráfordítások összege új fiókok nyitása, továbbá 8-8,5 %-os mértékben az inflációs környezet és a 2008-ban kifizetett végkielégítések következtében 23,2 %-os növekedéssel elérte a 24.706 millió forintot.

Az általános igazgatási költségek összege elsősorban egyéb adókötelezettségek és egyéb adminisztratív költségek következtében 1.640 millió forinttal emelkedett. A jogi tanácsadásra fordított összeg ezeken felül 221,7 millió forintos növekedést mutatott.

A kommunikációs és adatfeldolgozási költségek 16 %-os emelkedésének hátterében elsősorban a tárgyév során indított új stratégiai projektek többletköltségei állnak. Mindeközben az ügyfelek kiszolgálását támogató fejlettebb rendszerek megvalósítására irányuló jelentős informatikai projektek végrehajtása is folytatódott. Ebben az összefüggésben az organikus terjeszkedéshez szükséges kapacitásbővítés - különösen az informatikai fejlesztés és a hét új fiók megnyitása – költsége számított a legjelentősebb tételnek.

A bérleti díj az új fiókok és az új iroda költségei miatt jelentős mértékben, 17,7 %-kal (azaz 1.220 millió forinttal) emelkedett meg.

A Bank költség/bevétel mutatója (CIR) a 2007. évi 54,4 % után 2008-ban 56% volt. A Bank a 2008. év utolsó negyedében vezette be az MKB Csoportra vonatkozó szigorú költségcsökkentési rendszerének első részét. Ezt követően a Bank nem vett föl újabb alkalmazottakat és a szabad státusokat az utolsó negyedév folyamán megszüntették. Ezen intézkedés hatása a 2009. évi személyi jellegű ráfordítások változásában fog megmutatkozni.

A Bank által a költségek emelkedésének az üzleti növekedéssel arányos szinten tartására tett erőfeszítéseket mutatja az üzemeltetési költségek átlagos teljes eszközállományhoz viszonyított 2,66 %-os aránya, amely csaknem a 2007. évi 2,63%-os szinten maradt.

Az **Unionbank általános és igazgatási költségei** a 2007. évi 3,6 milliárd forintról 2008-ban - félmilliárd forintos növekedéssel - 4,1 milliárd forintra növekedtek. A dolgozók létszáma 8 %-kal 782

főre emelkedett, ennek következtében pedig a kifizetett bérek és fizetések összege a 2007. évi 1,7 milliárd forintról 2008-ban 1,8 milliárd forintra emelkedett, miközben az egyéb adminisztratív ráfordítások összege a 2007. évi 1,2 milliárd forintról 2008-ban 27,3 %-os bővüléssel elérte az 1,5 milliárd forintot. Az igazgatási költségek emelkedését az építési költségek növekedése (0,7 milliárd forint) okozta. A fenti költségnövekedés háttérében a fiókhálózat bővülése áll, aminek következtében viszonylag magas, 66,15 % a költség-bevétel arány.

A **Romexterra Bank általános és igazgatási költsége** az előző évi 7,2 milliárd forintos összegéről 2008-ban 30,2 %-kal 9,4 milliárd forintra emelkedett. A dolgozók létszáma 3,4 %-kal (39 új dolgozó beállításával) 1076-ra nőtt. A nyári időszakra a társaság üdülési hozzájárulást fizetett dolgozóinak. A költségek a fizetések és a társadalombiztosítási járulék ráfordítások 31,9 %-os, 0,9 milliárd forintos és az egyéb igazgatási költségek 28,9 %-os, 0,9 milliárd forintos növekedéséből fakadóan 2008-ban 3,8 milliárd forintra emelkedtek. A CIR magas, 90 %-os mértékét a folyamatos inflációs nyomás okozta.

MÉRLEGTÉTELEK

2008 végén a Csoport teljes eszközállományának értéke az előző év végén kimutatott 2.465 milliárd forintos összegről 17,1 %-os növekedés révén elérte a 2.885,4 milliárd forintos összeget. Jóllehet a teljes eszközállomány volumenének növekedése kissé elmaradt az előző évben elért növekedés (23,6 %-os) mértékétől, a projektfinanszírozó és az ingatlanhitelek kitettségei jelentős mértékű bővülést mutattak. Az ügyfél-eszközök állományának részesedése (79,5 %) többé-kevésbé az előző évi (77,4 %-os) szinten maradt.

A teljes eszközállomány 2008. évi növekedése elsősorban az ügyfelek részére nyújtott hitelek állományában bekövetkezett bővülésnek köszönhető, amely a 2007. évi 1.905,9 milliárd forintról 20,3 %-kal, 2.292,8 milliárd forintra emelkedett. A növekedés legjelentősebb tényezője a közép- és kelet-európai régióban az ingatlan-szektor résztvevői részére kihelyezett projekt- és vállalatfinanszírozó hitelek 386,9 milliárd forintos bővülése volt. A csoport kitettségeinek további két fő ágazata az élelmiszeripar (158,9 milliárd forint) és a kereskedelem és szolgáltatások (117,8 milliárd forint) volt.

A retail ágazatnak nyújtott hitelek jelentősen nőttek a hazai és a külföldi piacon a lakásvásárlási és a fogyasztási devizahitelek növekedése következtében. A lakossági ügyfeleknek nyújtott lakáscélú jelzálogkölcsönök és a vállalati ügyfélkör részére nyújtott ingatlankölcsönök jelentős mértékű (rendre: 150,7 milliárd és 99,4 milliárd forintos) növekedést mutattak.

A Bank üzleti stratégiája a folyamatosan növekvő volumenű kihelyezések finanszírozása érdekében továbbra is komoly hangsúlyt helyezett az ügyfélbetétek megtartására és bővítésére. A Csoport tagjainál a vállalati és a lakossági ügyfelek által vezetett folyószámlák és a betéti számlák teljes összege az előző évi szinten maradt (2008: 1.267,8 milliárd, 2007: 1.247,1 milliárd forint). Az MKB Romexterra Banknál 11.279 millió forinttal csökkent a folyószámlák és betéti számlák állománya, míg az MKB Unionbanknál ezzel egy időben jelentős mértékben, 24.346 millió forinttal bővült az ügyfélbetétek állománya.

Az év folyamán azonban a magyarországi piacon a megfoghatkozó belföldi forrásokért folyó erős versenyben a Csoportnak nagy figyelmet kellett fordítania az ügyfélbetétek állományának megtartására. A hitelállomány növekedésének kezeléséhez mindkét külföldi leánybank az MKB Bank által nyújtott alárendelt kölcsöntőke bevonására szorult. Az üzleti év folyamán 55 millió euró további alárendelt kölcsöntőke nyújtása volt szükséges a csoporton belül. Emellett az Unionbanknál 20 millió leva összegű tőkeemelést kellett végrehajtani.

2008-ban a bankközi betétek 947,1 milliárd forintos állománya 368,5 milliárd forinttal nőtt az előző év végéhez viszonyítva, főképp a bankközi piacról származó deviza betétek következtében. A bankközi

betéteknek ez a növekedése jelentős mértékben meghaladta a tervezett összeget. Ez nem jelent mást, mint gyors választ a magyarországi megtakarítási piac stagnálására, valamint hosszú távú választ a nemzetközi tőkepiacokon kialakult forráshiányra. A forrásokat a Csoporton belül kialakított treasury politikának megfelelően a BayernLB bocsátotta rendelkezésre.

2008 végére az **MKB Bank teljes mérlegfőösszege** a 2007. évi 2.234,9 milliárd forintról 18,9 %-os bővüléssel 2.656,4 milliárd forintra emelkedett. Ez az előző évihez (21,3 %) hasonlóan gyors szerves növekedési folyamat mindenekelőtt a főként a projektfinanszírozásban és a lakossági hitelezésben alkalmazott átfogó üzleti politikai stratégiának köszönhetően valósult meg.

Az eszközökön belül az ügyfélhitelek állománya 17,6 %-os növekedést mutatott az év folyamán, annak köszönhetően, hogy a Bank jelentős erőfeszítéseket tett a hitelállomány jó minőségének fenntartásában. A normál üzleti növekedés mellett a forint gyengülése is hozzájárult a tervezett értékek eléréséhez. A lakossági hitelek állománya folyamatosan bővült.

A vállalati ügyfelek (többségében euróban denominált) devizahitelei továbbra is az állomány meghatározó részét - 73 %-át - alkották. A vállalati hitelekhez hasonlóan az év folyamán mindvégig a devizahitelek alkották a hitelállomány túlnyomó részét a lakossági ügyfélkörben is, ennek megfelelően a devizahitelek jelenleg a Bank teljes lakossági hitelállományának mintegy 86 %-át teszik ki. Az új lakossági devizahitelek többségét svájci frankban vették fel, túlnyomórészt ingatlanhitelek és áruhitelek által meghatározott új ügyletek formájában. Mindezek következtében a szélsőséges árfolyam-ingadozások hatásai megmutatkoztak mind a mérlegkimutatás, mind pedig az eredménykimutatás adataiban.

Az ügyfélbetétek állománya az előző évi 1.075,9 milliárd forintról mindössze 1,1%-kal, 1.087,8 milliárd forintra bővült. A növekedés üteme elmaradt a 2007. évben kimutatott mértéktől és ez az ügyfélbetét-állomány csökkenő részarányában is megmutatkozott (2008: 44,6 %, 2007: 53,1 %). A vállalati betétek szintje változatlan maradt, összege 463,3 millió forint volt.

A vállalati betétállomány összetételét tekintve a mikro-vállalkozások betéteinek állománya látványos, 28,3 %-os növekedést mutat, ezt azonban a vállalati ügyfelek többi kategóriájában a betétállományok hasonló összegű csökkenése semlegesítette.

Más pénzügyi közvetítők által elhelyezett betétek állománya a 2007. évi 83,5 milliárd forintról 2008-ban 102,8 milliárd forintra bővült, elsősorban az alapkezelési tevékenységből fakadóan.

A lakossági betétek átlagos állományának összege az előző évi 402 milliárd forintról 426,6 milliárd forintra emelkedett. A lakossági betétek elhelyezésének időbeli eloszlását tekintve a negyedik negyedévben különösen a látra szóló forintbetétek körében következett be komoly (21,5 milliárd forintos) növekedés, miközben a forintban denominált számlakövetelések állománya 16 milliárd forintra csökkent.

Bankközi források közül közvetlenül a BayernLB bocsátott rendelkezésre 534,5 milliárd forintos betétösszeg formájában. A kapott hosszú lejáratú betét összeg meghaladta a tervezettet. Az utolsó negyedévben stagnáló bankközi piac körülményei között ez a megoldás elkerülhetetlen volt. A banki betét aránya jelentős mértékben, az előző évi 27,1 %-os szintről 2008 végére 37,5 %-ra emelkedett.

2008 végén a Unionbank mérlegfőösszegének értéke az előző év végi 132,9 milliárd forintról 56,3 %-kal 207,7 milliárd forintra emelkedett. 2008 folyamán a hitelállomány 94,1 milliárd forintról 57,6 %-os növekedéssel 142,8 milliárd forintra bővült. A kisvállalatokat, a magánszemély ügyfeleket és a háztartásokat magában foglaló retail szegmens 47,9 milliárd forintról 47,48 %-os bővüléssel 70,7 milliárd forintra nőtt. A vállalati szegmens 53,9 %-kal 77,5 milliárd forintra bővült.

2008-ban a betétállomány bővítésére irányuló erőfeszítések eredményeként az ügyfelek által elhelyezett betétek állománya 26,09 %-kal, azaz nettó 24,3 milliárd forintra bővült. A lakossági ügyfélkörrel szembe fordított betétek összege az év végén 60,7 milliárd forint volt. A tárgyidőszak során a Bank mindvégig növelte ügyfélbázisát. 2008 végén a bank lakossági ügyfélkörét 76.570 ügyfél alkotta, ebből 9014 KKV és 67.556 magánszemély ügyfél szerepelt a nyilvántartásban.

A vizsgált pénzügyi évben az **MKB Romexterra Bank mérlegfőösszege** 18,9 %-kal - 161,3 milliárd forintról 191,8 milliárd forintra - nőtt. Az MKB Romexterra Bank hitelállományának értéke elérte a 121,3 milliárd forintot. A retail szegmens 21,78%-kal 27,5 milliárd forintról 33,5 milliárd forintra, a vállalati szegmens pedig 66,46%-kal 87,4 milliárd forintra bővült.

A folyószámla és betét egyenlegek 80,3 milliárd forintról 69,1 milliárd forintra csökkentek az év végére. Míg a lakossági ügyfélkör által elhelyezett betétek állománya 24,83 %-kal 32,6 milliárd forintra bővült, a vállalati ügyfélkör betétállománya 20,46 %-kal 41,3 milliárd forintra esett vissza. 2008 végén a Bank lakossági ügyfeleinek száma 278.035 volt. Az ügyfelek által elhelyezett betétek állományában bekövetkezett hatalmas visszaesés miatt az év második felében az MKB-nak kellett a Romexterra Bank stabil likviditási helyzetéről gondoskodni. Ez megváltoztatta a Bank finanszírozási struktúrájának arányait. A Csoporton belüli finanszírozás a teljes finanszírozás nagyobb - 71,6 %-os (2007: 32%) - hányadát tette ki.

TÖKEMENEDZSMENT

Az MKB Bank erős tőkebázisa hozzájárul tevékenységeinek biztonságához, erősíti az ügyfelek bizalmát, támogatja a bank igen jó hitelminősítését és lehetővé teszi számára a kínálkozó növekedési lehetőségek kihasználását. Az MKB Bank stratégiájának egyik meghatározó eleme a magas szintű tőkésítetttség fenntartása a megfelelő üzleti rugalmasság biztosítása és a tevékenységeivel járó kockázatok kezelése érdekében. Tekintve, hogy a tőke kritikus fontosságú erőforrás, a Bank különös gondot fordít a rendelkezésére álló tőke aktív kezelésére. A tőkemenedzsment során figyelembe veszi a mérlegben és a kockázattal súlyozott eszközökben bekövetkezett változásokat, a tőke szerkezetét és a tőke különböző típusainak költségeit és elérhetőségét, a befektetési terveket és a részvényeseknek fizetett osztalékot, miközben eleget tesz a szabályozó hatóságok, a hitelminősítő intézetek, a pénzügyi piacok és a betétesek követelményeinek és elvárásainak. Ezen igények a kockázattal súlyozott eszközök és az alaptőke aktív kezelését igénylik.

A belföldi és a nemzetközi irányelvek egyaránt megkövetelik a Banktól egy meghatározott minimális tőke/eszköz arány fenntartását. Ezeket a kockázati alapú mutatókat az eszközök és meghatározott mérlegen kívüli tételek négy súlyozott kategóriához rendelése révén határozzák meg, ahol a nagyobb kockázatot hordozó kategóriákhoz magasabb tőkeszintet írnak elő. A szavatoló tőkét elsődleges (Tier 1) és másodlagos (Tier 2) tőkére osztják. A mérleg szerinti eredmény mellett a bank különféle típusú pénzügyi eszközök nyilvános kibocsátása révén emelheti szavatoló tőkéjét. E pénzügyi eszközöket azután a kibocsátót terhelő feltételek vagy kötelezettségek szerint a fenti elsődleges illetve másodlagos kategóriába sorolják be.

2004 júniusában a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság közzétette "A tőkeszabályozási intézkedések és tőkeszabványok nemzetközi konvergenciája: Felülvizsgált keretrendszer" című beszámolóját (Bázel II). Az új keretrendszer kidolgozásának célja a szavatoló tőkére vonatkozó követelményeknek a hitelkockázatokkal való szorosabb összehangolása a hitelkockázatok kezelésére vonatkozó szabályok érdemi módosításai révén. Emellett egy kifejezetten a működési kockázattal kapcsolatos új tőkekövetelmény-típust, és fokozott felügyeleti vizsgálati és nyilvános közzétételi követelményeket vezettek be. Az MKB Bank elkötelezte magát a szükséges feladatok végrehajtása mellett és egy átfogó projektet indított annak érdekében, hogy 2008. január 1. napjával az új szabályozói követelményeknek eleget tudjon tenni.

Az elsődleges tőke rögzített lejáratú időpont nélküli értékpapírokból, például törzsrésvényekből áll. 2008. december 31-én a Csoport elsődleges tőkéjének összege 164,7 milliárd forint volt (2007: 152,6 milliárd forint).

A másodlagos tőke alárendelt hosszú lejáratú kölcsöntőkét és hasonló eszközöket, továbbá általános kockázati céltartalékokat foglalhat magában. Az alárendelt hosszú lejáratú kölcsöntőke összege nem haladhatja meg a kibocsátó elsődleges tőkéjének 50 %-át, továbbá az alárendelt kölcsöntőkét a lejáratú időpontnak megfelelően csökkenteni kell. Általános kockázati céltartalékot tartalmazhat a másodlagos tőke a kockázattal súlyozott eszközök értékének maximum 1,25 %-áig. A másodlagos tőke egészének összege nem haladhatja meg az elsődleges tőke összegét.

2008-ban a másodlagos tőkeelem a 2007. évi 88,055 milliárd forintról elsősorban az 55 millió euró összegű pótlólagosan bevont alárendelt kölcsöntőke következtében 104,427 milliárd forintra emelkedett. A másodlagos tőke további jelentős részét az általános kockázati céltartalék halasztott adó nélkül számított 5.449 millió forintos összege alkotja (2007: 5.775 millió forint), amely várható, előre nem meghatározott, az eszközállományban rejlő és a magyarországi banki előírások szerint számított veszteségekre képezhető meg, összege legfeljebb a Bank kockázattal súlyozott eszközei értékének 1,25%-ával lehet egyenlő. 2008-ban az általános kockázati tartalék hitelezési veszteségekre történt felhasználás révén 739 millió forintra csökkent.

A kockázattal súlyozott eszközök - beleértve a működési és a piaci kockázatot - állománya a 2007. évi 2.315,1 milliárd forintról 8%-kal, 2.500,6 milliárd forintra bővült.

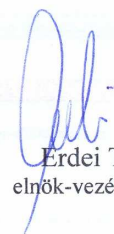
2008 végén a Csoport tőkeellátottsága erős maradt, a tőkére előírt mutatók meghaladták a felügyeleti szervek által megszabott minimális követelményeket. A Csoport szavatoló tőkéje a 2007. évi 240,5 milliárd forintról 2008-ban 268,9 milliárd forintra nőtt. A tőkemegfelelési mutató a 2007 végi 10,39%-ról 2008 végére 10,76 %-ra emelkedett. A Csoport tőkemegfelelési mutatója biztosan meghaladta a minimális jogszabályi és BIS követelményeket. A Bank egyedi, havi kockázattal súlyozott eszköz (rwa) monitoring folyamatában megvalósította a vonatkozó ICAAP előírásokat. A Felügyeleti Előírás minden bank számára kötelezővé teszi az 1. és a 2. pillér (SREP) követelmények egyidejű teljesítését. A SREP szerinti minimális belső limit mértéke 8,5 %.

A Unionbank tőkemegfelelési mutatója (CAR) az előző évi 15,08%-os szintről 13,83%-ra csökkent. A szavatoló tőke összege összesen 6.443,7 millió forint az MKB Banktól kapott további alárendelt kölcsöntőkének köszönhetően az előző év végén kimutatott 17.151,0 millió forintról 23.475 millió forintra emelkedett. Eközben a kockázati súlyos eszközök állománya 108,9 %-kal 115.967 millió forintra emelkedett, a piaci kockázati pozíció tőkekövetelménye pedig az általános devizapozíció tőkekövetelménye jelentős csökkenésének eredményeként a 2007. évi 632,6 millió forintról 81,6 %-kal 116,1 millió forintra esett vissza.

A Romexterra Bank tőkemegfelelési mutatója (CAR) jelentős mértékben, az előző év végi 14%-ról 9,79%-ra csökkent. A szavatoló tőke 15.150,8 millió forintos összege az MKB Banktól származó kiegészítő alárendelt kölcsöntőkének köszönhetően meghaladta az előző év végén kimutatott 15.028 millió forintos összeget. A kockázati eszközök állománya 1,7%-kal 99.252 millió forintra csökkent, a piaci kockázati pozíció tőkekövetelménye pedig az általános devizapozíció tőkekövetelménye jelentős csökkenésének eredményeként a 2007. évi 104.038 millió forintról 92,34 %-os csökkenéssel 7.937 millió forintra esett vissza.

A csoport kockázattal súlyozott eszköz (rwa) kezelése keretein belül mindkét leánybank üzleti növekedése összhangban állt a szavatoló tőkére vonatkozó követelményekkel, ami hozzájárult az MKB Csoporton belül az egyes tagokhoz rendelt tőke hatékonyabb hasznosításához.

Budapest, 2009. február 23.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

1. sz. MELLÉKLET
24/2008 PM rendelet alapján

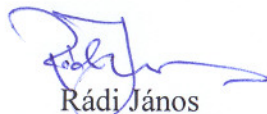
Nyilatkozat:

Az MKB Bank Zrt. Tpt. 54 § (5) alapján készített konszolidált éves jelentése teljes körű független könyvvizsgáló auditálta.

Az MKB Bank Zrt. (továbbá „Bank”) kijelenti, hogy az éves jelentés az alkalmazható számviteli előírások és az EU által befogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapján készültek. A legjobb tudásunk szerint elkészített pénzügyi kimutatások valós és megbízható képet adnak a kibocsátó és a konszolidációba bevont vállalkozások eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről valamint a nyereségről.

Az éves üzleti jelentés megbízható képet ad a Bank és a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertette a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2009. április 09.

Rádi János
főosztályvezető

Marty Antal
főosztályvezető

**Független Könyvvizsgálói Jelentés
az MKB Bank Zrt.
2008. évi konszolidált éves beszámolójáról
és üzleti jelentéséről**

KPMG Hungária Kft.
Váci út 99.
H-1139 Budapest
Hungary

Telefon: +36 (1) 887 71 00
+36 (1) 270 71 00
Telefax: +36 (1) 887 71 01
+36 (1) 270 71 01
e-mail: info@kpmg.hu
Internet: www.kpmg.hu

Független könyvvizsgálói jelentés

Az MKB Bank Zrt. részvényeseinek

Elvégeztük az MKB Bank Zrt. (továbbiakban "a Bank") mellékelt 2008. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 2 885 426 M Ft, a mérleg szerinti eredmény 7160 M Ft nyereség – , és az ezen időpontra végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált saját tőke változás kimutatásból és konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó kiegészítő megjegyzésekből állnak.

A vezetés felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

A konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal, ahogyan azokat az EU befogadta, összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését és fenntartását; a megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk a konszolidált pénzügyi kimutatások véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján, valamint a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjának megítélése. A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk releváns etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak lényeges hibás állításokat.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a pénzügyi kimutatások ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Bank belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőségének és az ügyvezetés számviteli becslései ésszerűségének, valamint a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatásának értékelését. A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatos munkánk a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjának megítélésére korlátozódott és nem tartalmazta egyéb, a Bank nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói záradéunk (véleményünk) megadásához.

Záradék (vélemény)

A könyvvizsgálat során a Bank konszolidált pénzügyi kimutatásait, annak részeit és tételeit, azok bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban foglaltak, ahogyan azokat az EU befogadta, figyelembevételével állították össze. Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások az MKB Bank Zrt. és a konszolidálásba bevont vállalkozások 2008. december 31-én fennálló együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adnak összhangban a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal, ahogyan azokat az EU befogadta. A konszolidált üzleti jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatások adataival összhangban van.

Budapest, 2009. február 23.

KPMG Hungária Kft.
1139 Budapest, Váci út 99.
Kamarai bejegyzés: 000202

Agócs Gábor
Partner, Bejegyzett könyvvizsgáló
Igazolvány szám: 005600

